

౩౪౩౩

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఆగష్టునెల 10 వ తేది శుక్ర వారము

No. 109

సంపుటము. ౪.

శింశ నామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ అష్టమి.

సంచిక ౧౦౯

‘శాస్త్రోక్తమైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు : మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం, ఈ, చోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి, పయ్యర్లను, దంప, ఫలవృక్షములను, మొక్క తీగవైరాలను సంపూర్ణవరతులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములవట్టిని రసాయన శోధశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణాగుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరవం, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్దార్లకు ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన పత్రికను, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములను ఈ క్రింద నుదహరించుచున్న వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

యం. కె. రాజగోపాలాచారియారు,

బొంబాయి.

పోస్టుబాక్సు 1001,

మద్రాసు రాష్ట్రముఖ్య ప్రతినిధి

కీల్పాక్, మద్రాసు.

పాలిసీ హోల్డర్లందరు వారి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను, మద్రాసు - శ్రీ యం. కె. రాజగోపాలాచారియారు, ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి ప్రధానప్రతినిధి, పోస్టుబాక్సు 1001, కీల్పాక్, మద్రాసు వారి చిరునామాకు జరుపవలసినదనియు; మనియార్డర్ల పంపవలసినవారు, థియసాఫీల్ బ్యాంకు, అడియార్, మద్రాసునకు పంపవలసినదనియు; స్వయంక సామ్యు చెల్లించుట గాని, మాట్లాడుట గాని, టౌన్ ఆఫీసు, న్యూ ఇండియా థికనసు సెకండులైసు బీచ్ మద్రాసువద్ద జరుపవలసినదనియు ఇందుమాలముగ తెలియజేయడమయినది.

282

అన్ని బస్టిలలోను, స్కూలులలోను యేజంట్లు కాఫలసియున్నారు.

టౌన్ ఆఫీసు క్యాపియల్ : 12
టౌన్ ఆఫీసు విచారణలు : 786
ప్రధాన ప్రతినిధి స్వయం : 796

కుష్టురోగమున కమూల్యముగు మందు.

ఇది మిగుల హాశ్వర్యకరమగు మందు. పది పదునైదు రోజులు రాయటవలన తెల్లని మచ్చలు, అట్లుకాక చర్మము పై మరియేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యముగా నీరోగమునకు జాగ్రత్త దీసికొను (ఖాతరగు) మందిదియే. దీనివల టిన్ను 1-కి రూ. 4-6-0. అంచే కూలివేతే.

[783] Dr. W. N. DIXIT, MERCHANT, POONA CITY

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడీప
మాట - బొమ్మల కాడ్లు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించె
కము క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్యు, విశాఖపట్టణము.

గుణమునకు హామీ

మలబద్ధము, మందాగ్ని

మూలవ్యాధి

అగ్ని వర్ధక

శూలనొప్పి

అజీర్ణము, పిత్తరోగము

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే.

(834)

APPLY

Manager, The Ayurvedic Medical Hall,

PULAPPATTA VIA OTTAPALAM,

MALABAR.

ఇంగ్లీషు

మోటరు యంత్రవిద్యాశాల

3-24 పాటర్నరోడ్డు, మాంబురోడ్డు.

ఆంగ్లముచే ఆంగ్లములకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగ
జేయబడును. 820

వైవారికి దరఖాస్తు చేసికొనవలయును.

అనిలైన్ చాయలు - లర్గి రేడ్ (బెర్లిన్)

బెన్ జో - పర్ పరెట్ (బెర్లిన్)

కాంగోరెడ్ (బేయర్)

టిన్ను 1-కి టౌన్సులు 8 గలది.

పర్ పరెట్ 4 (B.N.) కీ సెవాచాయ

టిన్ను 1-కి అవున్నులు 20 గలది.

వారుకు వైవిలాసము:-

సాలే మహమ్మద్ హాజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,
791 నెం 248, 249 ఎస్ ప్ల నేడ్, మద్రాసు.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు

లీలా లేక సురేంద్రనగరము:- ఇందు శ్రీల మనస్సే

ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1-0-0

యశోధర:- ఇందోక యాడుని తనమగనివైకల యనురా

గమునకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థితికి దెచ్చును 0-12-0

మనోరమ:- మగడువేట కేగి రాత్రి సునాద్ద జిమ్మకొనతని

సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల వెండ్లిచేయును. 0-10-0

జగదేకరంధ:- అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థి

తికి దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10-0

సహాధరవాంఛ:- తమ్మువకు బుద్ధిలేక కలహించినను

అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0

అత్తలారాబాటుమునకోర్కవికోడండ్ర ప్రలాపము:-

అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములుగలది. అ. 0-2-0

మిత్రదోహతు:- ఆపవ్యంధుడగు మిత్రునివై నిదమోపి

కడకు తాను జిమ్మకొన్న వానిని గురించిన నవల 0-8-0

586 వలయువారు:- కణ్ణా బుక్ డిపో,

6, వేంకటేశమెట్రి వీధి, సాహుకారు వేట, మదరాస్.

ఇవియేగాక యితరనవలలు కథలు పంపుదనినను పంపుదుము.

(840) సర్వజీవన్. (858)

ధాతుపుష్టి మందులన్నిటికి లిల్లి

ఈ దివ్యావధము సంచితో సమానమైనది. దీని

సేవించినచో వీర్యవృద్ధి, బలమును, ధాతుపుష్టిని కలిగించును.

2. సమస్త మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తుక, శుక్లవర్ణము,

స్పష్టపలనము యింకా మూత్రద్వారములకు సంభవించెడు

అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుపడినది. (8, రక్త

మును శుభ్రపరచి వృద్ధిబొందించి జేహమునకు కాంతి

తెచ్చును. 4. నరములకు సత్తువనిచ్చును గాన సర్వజీవన్

అనెదరు. ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలుకు వృద్ధులు అంద

రును ఉపయోగించవచ్చును. యీ ధాతువృద్ధి మార్గము

యొక్క మహత్తు సేవించినవారికే తెలియవచ్చును.

వల టిన్ను 18-2-0-0. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

PROF. G. S. Naidu,

వ్యాయామ ప్రవీణ

Ongole, Guntur Dt.

అమెరికాదేశపు స్త్రీలు.

డాక్టరు సుధీంద్రబోసుగారు ఎమ్.ఏ. పి. హెచ్. డి.

II

కొన్ని వర్షములకు పూర్వము న్యూయార్కు నగరమున నొక ధీమతికావలయు మానవుల ప్రేమను పరీక్షించుటకొక యంత్రమును గనిపెట్టెను. దీనికి ప్రేమపరీక్ష యని పేరు. ఇదియొక కడియమువలె వలయాకారము గలిగి, లోపల గుల్లగనుండి, స్త్రీపురుషులందరను తమ కరములయందు ధరింప వీలుగనుండును. ఈ కడియములోపల నొక కాగితమును, విద్యుచ్ఛక్తిచే గుంపబడు నొక సూదియునుండును. ఈసూది చేతియందలి నాడి ఆడినపుడెల్ల చలింపుచు, ఆ కాగితమునై గ్రుచ్చుకొను చుండును. మనకు ప్రేమాస్పదులగు వారు మన సమీపమున్న గారి, మన హృదయముల నాకర్షించిన వారిని ముద్దాడ నుండునను సవసరమున గాని, మననాడి మిగుల వేగముగ కొట్టుకొనుచుండునని యెల్లరకును దెలిసినవిషయమే. కావున, అమెరికాదేశపు యవతీమణులు శ్రమశ్రయించు యువకులు తమయెడల నిజమగు ప్రేమ గౌరవములుగలవారో కారోయని తెలిసికొనుటకు వారికికడియము నొసంగి తమతో కూడ నొక విసోదమును దర్శింపకొనిపోవుచుండురు. తరువాత పీరియవును వీడిపోవు సమయమున, యాపద్మాక్షి తనప్రియుని చేతినుండి యా కడియమును తీసికొని, ఆంధలి కాగితమున సూది నొక్కులను బట్టి, యాయువకుని మానసము తనయందు దగుల్కొని యున్నదని గ్రహించును. కాని ప్రేమ పరిపూర్ణముగ మానసిక మగుటచేతను, యాయంత్రము చేయు పరీక్షోధన కేవలము శారీరిక మగుట వలనను, యిందు మూలమున మానవుని నిజ ప్రేమ తెలియుట దుస్సాధ్యమని నా ఆభిప్రాయము. స్త్రీజీవన మంతయు ప్రేమ ప్రపూర్ణమని భైరవు కవిశేఖరుడు చెప్పిన సువాక్యములు అమెరికా దేశపు సులభమణుల పట్ల ననువర్తించునా లేదా యని నాకు సందియము వొడచు చున్నది. “ఇచ్చటి స్త్రీలు ధీమాలుగను, గుణ సంపన్నులును అగు వారల దమ భర్తలగ నెన్నుకొనెదరా? ప్రతిభలాపేక్షా విరహితమగు ప్రేమతో తమ భర్తల నభిలషింతురా?” అని నేనొక మత గురువు నడిగితిని. లేదని యాతడు నిశ్చితముగ జవాబిచ్చెను. నేమభావలను, విశ్వోద్యమను, నాట్యకౌశలమును గణింప, అమెరికను యువతి యీ గుణములు గల వానినే భర్తగా వరించుననియు, గృహస్థ జీవనసౌకర్యాన్నియే యామె పరిణయము గావించుకొనును. కాని, భార్యభర్తల కన్యోన్యమానసిక సమ్మేళనము దుష్టభవనియు నాతిని ఆభిప్రాయము.

తమ భర్తలయస్వేచ్ఛను అమెరికను మానిసుల కమిత స్వాతంత్ర్యము లదు. వీరి తలిదండ్రు లీవిషయములలో ననవసరముగ శోక్యము కలుగజేసికొనరు. ఈ స్థితిగతులు తృప్తికరముగనే యున్నవి. కాని యచ్చటి యువకులును యువకులను, వివాహసంకల్పమువరకును ప్రేమ యనిన నేమియో తెలియకయుండురు. పాణిగ్రహణమైన పిమ్మట “నన్ను నీవు ప్రేమించి, నాప్రేమకు పాత్రుడవుకమ్ము” అని వధువు వరునితో బలగ్రహు. అట్టి సమయమున నాతడామె యాజ్ఞల నన్నిటిని కరసావహించి అన్నిటికి నంగీకరించుటలో నాశ్చర్యమేమున్నది?

భారతదేశములో, అందు ముఖ్యముగ పూర్వకాలము నందు, జనులు వివాహితులై ఆమరకాంక్షమును అన్యోన్యప్రేమ వాత్సల్య భావములతో సౌఖ్యము ననుభవించుచుండిరి. అమెరికా దేశమున నన్ననో పరిణయమాడిన తరువాత ననేకులు వివాహ బంధపరిత్యాగమును గావించుకొనెదరు. ఈ విషయమున అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు ప్రపంచమున నగ్రస్థానము వహించియున్నవి. కొంతకాలము క్రిందట యీదేశమున పరిచెండింటిలో నొక వివాహమీదిదముగ కథల మగు చుండెడిది. ఇప్పుడెన్నో యెనిమిదింటిలో నొకటి పరిత్యాగ కాపాటముచే దగ్ధమగు చున్నది.

అచ్చటి స్త్రీలకు వస్త్రాలంకృతులు గావలెననియు, తమ యిరుగు పొరుగు వారికింకె నన్ని విషయములలోను మిన్నగ నుండవలెననియు కొంతకాల మెండు. అందుచే భర్తయొక్క ఆదాయానుసరణముగ గాక, తమ యిచ్చనచ్చిన చొప్పున భవ్యయమచేయు చుండుటచే, వారి సంసారములు దుఃఖాకారము లగుచున్నవి. అమెరికను స్త్రీలయువకులు సౌఖ్యదాయకముగ నుండక, యెరుల నాకర్షించునవిగ నుండును. వీరి దుస్తు లతి బిగువున నుండి, ధరించు వారి సౌఖ్యమును

వమ్ముచేయును. నాట్యములకు బోవునపుడు వీరు తమ వైవస్వనములను భుజముల క్రిందికి పడునట్లు, నీలిబాహ్యముగ ధరించెదరు. పాశ్చాత్య వనితల వస్త్రాలంకారమును గూర్చి ఎమ్. ఎస్. జి. నికోలాసు సతిగా రిట్లు వ్రాయుచున్నది.

“ఇచ్చటి స్త్రీల యుడుపులు మిగుల బిగువుగనుండి, శరీర సౌఖ్యమును రూపుమాపినను, యితరుల నాకర్షించునను నమ్మకముతో వారు వానిని విడనాడజాలరున్నారు. ఈవిధముగ వస్త్రముల దోడుగుకొనుటచే వీరు ప్రసవకాలమున పడరానికష్టముల బడుటయు, కొన్ని సమయములయందు దసామము కూడ సంభవించుటయు తటస్థించుచున్నది. నేనొక పట్టణమున నొక సాయంకాల మొక సాంఘిక సమావేశమునకు బోయినపుడు, అచ్చటి స్త్రీలందరను గుండెలక్రిందికి పోవు గుస్తుల ధరించుచుండుట చూడ నామనము విపదపూరితమైనది. మనము మన శీతోష్ణస్థితుల కనుగుణముగ దుస్తుల ధరింపుచుండవలయును. మన యుడుపులు మనకు సౌఖ్యదాయకములు గావలెగాని, అపాయకరముగ పరిణమింప రాదు.”

ఒక జాతి ప్రపంచమున నన్నిటిలోను మేటి గాంచిన యెవల, దానివస్త్రాలంకార విధానములనే యితరదేశములను కలించుట సహజమని సరిత్రము అదృష్టించుచున్నది. రోమక సామ్రాజ్యము విజృంభణము గాంచి నుదిట్టముల వ్యాపించినప్పుడు, ఆఫ్రికా మున్నగు దూరదేశములలో నుండిన స్త్రీలు కూడ రోమను వనితలరీతినే వస్త్రముల ధరింప మొదలిడినారు. పంచమ శాతాబ్దము రాజ్యమున న్నెయిను దేశము ప్రపంచమున స్వామ్యము గాంచినపుడాకాలపు వారందరను న్నెయినుదేశజుల వలెనే యుడుపుల ధరించుచుండిరి. ఆవిధముననే పదునాల్గవ లూయీ కాలమున ప్రాన్సురాజ్య మత్యుచ్ఛదశయందున్నతరి, విరోపాఖండముల ప్రాంచిస్తులనే యెల్లరును వాడుక చేయడాడంగిరి. ఇప్పుడుకూడ అమెరికాదేశమున ప్రాంచివారి వస్త్రాలంకార విధానములు మిగుల గౌరవముతో జూడబడుచు, అనుకరింపబడుచున్నవి. అచ్చటి స్త్రీలకు ప్రాంచివారి రీతి యుడుపుల ధరించుటయనిన మిక్కిలియిష్టము. కావున వీరి యుడుపులను, ప్రాన్సుదేశమున జరిగిన మార్పులబట్టి త్వరితగతిమాయుండును.

అమెరికా దేశజులకు చిన్న కుటుంబములనెన యెక్కుడు ప్రేమ. నలుగురుగల కుటుంబము పెద్దదిగ పరిగణింపబడును. అచ్చటి వనితలు మాతృత్వవిధి నిర్వహణ మనన వెనుకంజ వేయుదురు. కాలక్రమమున నిట్టివారి సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. సంతానమును బడయుట వీరికి యిష్టములేదు. ఇందుమూలమున నొక కఠినమగు సాంఘిక సమస్య యుద్భవించుచున్నది. ధనికు లీవిధముగ తమ జాతినంతను అడుగంటజేయుచున్నారు. స్త్రీకళాకాలకు బోయినవారిలో నగము భాగము అవివాహితలకునే యుండును. తక్కినవారిలో కొలదియిది మాత్రమే సంతానము బడయ నిచ్చగించెదరు. ఇదియొక గొప్ప సమస్య.

ఇక అమెరికాదేశపు స్త్రీల నియోజకస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి యింకయోచింతము. సంయుక్త రాష్ట్రపు అధ్యక్షుడు దేశీయమహాసభలో తన యువన్యాసమున జనువుచుండినపుడు, “నీవు స్త్రీల నియోజకస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి యేమిచేసెదవు” అను పెద్దయక్షరములతో వెలయుచున్న పీఠవతాకము నొక దానిని నెలకొల్పిరి. అంత నొక సేవకుడు పోయి దాని నూడ తెరికి వేసెను. కాని యీ కార్యముతో దృఢనిశ్చయమానకులగు అమెరికను స్త్రీలు నిరుత్సాహులు గా నేరరు. తరువాత, క్రమక్రమముగ నదునొకండు మండలములలోని స్త్రీలకు పురుషులతోబాటు స్త్రీలకు నియోజక స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించబడినది. ప్రపంచమునందంతటను ప్రజాస్వామ్యభావములు ద్వేగముతో ప్రచండలీల ప్రయాణముజేయు నీయవసరమున, స్త్రీస్వాతంత్ర్య వాదినుల మాటల తిరస్కరించి, వానిని నిరసిండుట అసంభవము.

అమెరికా దేశపు దేవాలయములో నెచ్చట జూచినను స్త్రీలే గానవచ్చుచుండురు. ఇచ్చట భగవత్సాన్నిధ్యము మిగుల నరుదుగనుండును. ఇవి సాంఘిక సమావేశమునకు తగిన స్థలములుగ మారుచున్నవి. యువకులకును, యువకులకును స్నేహభావముల బెంపంద జేయుట కీదైవారాధనాస్థలములే ముఖ్య స్థానములు. “యువజను లిచ్చట పరస్పర స్నేహవాత్సల్యముల నలవడ జేసికొనుటకు పీఠులుగ నని” చికాగోనగరమున నొక మతగురువు నడిచి యున్నాడు. “మతమున నెట్టి సత్యమైన గలదా?” “ముక్తికి యెట్టిమార్గమైన నున్నదా?” యనువిషయము లెప్పుడును యాదేశపు యు

వజనుల మనముల వేధించుచునే యుండును. “ప్రేమగ్రుడ్డిదా?” “భర్తా స్వేచ్ఛణము” “ప్రేమాస్పదులాలగు వితంతువు” అనువిషయములగూర్చి యువన్యాసము లిచ్చు మతగురువుల ననేకులను నేనటగాంచి యున్నాను. చర్చిలో జరుగబోవు ప్రార్థనమునుగూర్చి వార్తాపత్రికలలో ప్రచురింపబడిన తరువాత, అనేక స్త్రీలు ప్రార్థనాలయమునకు విచ్చేసి తమ వస్త్రాడంబరములచే యెల్లవారి మానసముల నాకర్షింప జేయుచుండురు.

“మా అమెరికా దేశీయులు మతావేశ పరులుగారు. మాలోనూటికి ఆరువదిమంది యేమతశాఖకును జెందియుండలేదు. మా స్త్రీలకు మతవిషయములలో నతిశాంతిగనుండును. మేము దైవారాధనాస్థలమునకు మతభక్తితో బోవరు. వీరు విశ్రాంతి, సర్వ విషయక జ్ఞానపంపాదనమునకై, నాట్యమునకై చర్చికిబోవుదురు.” అని సంఘశాస్త్రవేత్తయగు యొక అమెరికా దేశజుడు నాతో నుడివెను.

అమెరికా దేశపు స్త్రీకిగూడ, ప్రపంచము నందలి యితర స్త్రీలవలెనే లోపములు లేకపోలేదు. కాని ఈమె కనేక సద్గుణములు కూడ నున్నవి. నూతన నాగరికాభివృద్ధికిమె అత్యంత సాహాయ్య మొనర్చుచున్నది. ధర్మకార్యముల చేయుటయందును, ధర్మప్రతిష్ఠాపనముల నెలకొల్పుటయందును, యీమె వన్నె వడసియున్నది. ఈమె క సాధారణ స్వాతంత్ర్యమున్నది. ప్రపంచమంతయు నీమె అసహాయరాలై ప్రయాణము చేయగలదు. వేటయందును, శరీర వ్యాయామములందును, మోటారుబండ్లను నడుపుటయందును యీమె తన ఆసాధారణ ప్రజ్ఞను వ్యక్తపరుచుచున్నది. అమెరికాదేశపు యువతి అందముగనే యుండును. ఈమె హృదయము దయాప్రియైనది. ఈమె కార్యములు మిగుల సానుభూతి సురున్నితములు.

కావలయును. 888

ప్రస్తుతము వాడుకకు తగినది, 12 మొ॥ 40 బి హాల్స్, పవరు గల మంచి శెకండు హ్యాండు అయిలు ఇంజనులు కావలయును. అవి యెవరిచే చేయబడినవి, ఎన్ని హాల్స్ పవరు గలిగినవి, వాని కిప్పుడు మొదలగు విషయములతో R. D. C/o “ఆంధ్రపత్రిక” మద్రాసు చిరునామాకు తెలుపవలెను.

బొబ్బిలి కాంపిటీషన్. (844)

శ్రీ భారత అసోసియేషను, గుంటూరు

పై సమాజపువారి ఆధిపత్యము క్రింద ద్వితీయ పోటీపరీక్షకు 1917 సం॥రం అక్టోబరు 0వ తేది మొదలుకొని బ్రహ్మశ్రీ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన బొబ్బిలి యుద్ధనాటకమును ప్రదర్శించుటకు నిర్ధారించబడినది. యీ పోటీపరీక్షకు ఉత్తరసర్కారులలోని, నెల్లూరు లోని నాటక కంపెనీలవారు రావచ్చును. ధర ఖాస్తులు పంపువారు యీసమాజపు ప్రెసిడెంటు గారికి తమ సమాజపు అధికారి ద్వారా పంపుకొనవలయును. ఈ పోటీపరీక్షలలో గెలుపొందిన వారికి యీవిధముగా బహుమతులు యీ సమాజమువారిచే యివ్వబడును. రంగారాయుడు రు. 40-0-0, పాపారాయుడు రు. 40-0-0, విజయ రామరాజు 30-0-0, కంకల్ రాయుడు 30-0-0, హైదర్ జంగు రు. 25-0-0, మల్లమాదేవి 25-0-0 విలువగల బంగారు పతకములున్ను, అన్నివిధముల చక్కగ ప్రదర్శించు నాటకకంపెనీవారికి రు. 60-0-0 రజతపాత్రను యివ్వబడును. ధరఖాస్తు రుసుము రు. 4-0-0.

N. B. వలయువారు యీ సమాజపు రూల్సు కై క్రింద సూచికము చేసినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

సూర్యనారాయణ విష్ణుభట్లు బి.ఏ, బి.ఎల్, గుంటూరు } ప్రెసిడెంటు,
7-8-1917. } వి. కృష్ణమూర్తి, సెక్రటరీ.

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

(౧)

ఈ నెల 5 వ తేదీ సాయంత్రము మా గ్రామముందలి శ్రీవాణి కేటెన పుస్తక భాండాగార మందిరమున సభ జరిగినది. భాండాగార ప్రారంభమునండి ఇంతవరకు సభ్యులుగ నున్న వేంకట నారాయణంగారు మరియు గ్రామమునకు వెళ్లినందున తిరుగ తీర్చిదిద్ది కాక కోదండ రామయ్యగారిని సభ్యులెన్నుకొనిరి. ఇదివఱకు పాఠ్యపుస్తకముగనండిన వాళ్ళం ఆంజనేయగారికి బదులు ఆలపాటి సుబ్బారావుగారిని నియమించిరిని నిబంధనమునండి యొకవితేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

ఈ నెల 30-వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 4 గంటలకు తెనాలి గోపన స్వామివారి ఆలయమునందు శ్రీనివాసాచార్యుని వర్ధంత్యుత్సవ సందర్భమున శ్రీమాన్ నారాయణం ఆనంతాచార్యులు గారి యధ్యక్షత క్రింద యొక బహిరంగ సమావేశము జరుప బడినది. అందు శ్రీమాన్ గత్నాకరం ఆనంతారాచార్యులుగారు కేసన సాచార్యోత్పత్తిని గూర్చియు శ్రీమాన్ దేవయజనం రామచార్యులుగారు గోపన భట్టియను గూర్చియు శ్రీమాన్ నారాయణ కేసాచార్యులుగారు విష్ణుబలి సంస్కారమును గూర్చియు శ్రీమాన్ కంఠగుంట తిరుమలాచార్యులు గారు మాతృభాష సంభావము గూర్చియు, శ్రీమాన్ దివి. శ్రీనివాసాచార్యులు గారు మంత్రప్రక్షలను గురించియు సువస్థనించిరి. అధ్యక్షుల ఆచార్యవ్యాసముతో సభముగింపబడినది. సభకు సుమారు 50 మంది విచ్చేసిరి.

గుంటూరుజిల్లా తెనాలితాలూకా సంఖం బాగల్లమాడి యందలి శ్రీసర్వజనవిద్యా ప్రదాయినీ నిలయపుస్తక భాండాగారముపక్షమున ఏకత్వార్థాలయమున ఈ నెల 4-వ తేదీ సాయంత్ర ముగంటలకు శ్రీయుత కోన వేంకటరాయ శర్మగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక బహిరంగ సమావేశము జరుప బడినది. ప్రభుభవమున అధ్యక్షులు గ్రంథాలయోద్యమ తత్వమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. పిమ్మట కంఠ గుంట తిరుమలాచార్యులు ఆరోగ్యమును గూర్చియు, ముమ్మలనేని కోదండ రామయ్యగారు స్వరాజ్యోద్యమమును గూర్చియు నాగలింగం వేంకటేశ్వర్లుగారు విద్య-దానిపరమాధిని గూర్చియు, గున్నెమెడ గంగయ్యగారు గ్రంథాలయములను గూర్చియు సువస్థనించిరి. రాత్రి 9-30 గంటలకు అధ్యక్షులయంతో పన్యాసముతో సభ ముగింపబడినది.

వికోపా మహాసంగ్రామముయొక్క మాడవ సాంకల్పికము ఈ నెల 4వ తేదీ శనివారమున నంద్యాలలో సహనం దీక్ష్య దేవాలయమునద్ద నిర్మింపబడిన క్రొత్త పందిరిలో సభ కలెక్టరు దొరగారైన జి. హెచ్. బాక్ సెక్. వి. సి. యస్ యాజమాన్యముక్రింద జయప్రథముగా జరుపబడెను. పచ్చని తోరణములతోను, పట్టులతోను పంధి రలంకరింపబడి యుండెను. శ్రీచార్జి చక్రవర్తిగారి పటమును పూలహారములతో నలంకరింపబడి ప్రాముఖ్యమైన స్థలములో నిలుపబడి యుండెను. బ్రహ్మశ్రీ డై. మహానందయ్యగారు మిత్రమండల నిజయువకుగాను దైవప్రార్థనలు నలిపిరి. డి. సుబ్బారావు గారు, పి. బాలిరెడ్డిగారు, యస్. సి. వేంకటాచార్యగారు, పి. వి. సుబ్బయ్యగారు “రాజభిక్షి” విషయము జనులకు చెప్పిరి. ఆలల అగ్రాసనాధిపతికి బ్రహ్మశ్రీ డై. మహానందయ్య గారి వందనములతోసభ ముగిసెను.

బళ్లారిజిల్లా ఆలూరుతాలూకా మొలగవల్లి గ్రామములో ఈ నెల 5-వ తేదీ సాయంత్రము సారసభ జరిగినది. ఈక్రింది తీర్మానము లామోదంపబడినవి. 1. ఈ గ్రామమునందు “మొలగవల్లి హోమరూలు లీగును” స్థాపించి సభ్యుల ననేకులను జేర్చునెను. 2. మద్రాసు గవర్నమెంటువారు ఆనియెసెంటు వాడి యా ఆరండెలు గార్లవై విధించిన నిర్బంధావాసపు టు త్తగువు అన్యాయుని ఈసభవారభిప్రాయమై ఆయుత్తరువును తక్షణమే రద్దుపరచవలసిగదిగా మద్రాసు గవర్నమెంటు వారి నీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు. (3) ఆనియెసెంటు-వాడియా-ఆరండెలుగార్ల హోమరూలమై పుదునేర్పాటుచేసి వనూలైన మొత్తమును ఆనియెసెంటు నిధి పంపవలెను. దేశరక్షక సేన లో మొలగవల్లియందును తత్సమీప గ్రామములలో సరికయ స్సుగల యువకులు తక్షణమే చేరునట్లు ఈ సభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఈతీర్మానములను ప్రభుత్వమువారికి పంపుటకును తీర్మానింప బడినది.

మా కలకత్తా జాబు.

—:—:—:—
(స్వకీయ విలేఖరి)

కలకత్తా ఆగస్టు 5:—
మాననీయులైన అబ్దుల్ గమాలుగారు కడచిన సోమ వారమునాటిరాత్రి యాకస్మికమరణమును జెందిరను పినుగు వంటివార్త దేశమునంతను దుఃఖముద్రమున ముంచివేసినది. మరణించునప్పటికి రహూలుగారి కుమస్సు నలువదియేడు సంవత్సరములు మాత్రమే. కాని యీవచ్చిన వయస్సునందే రహూలు గారు దేశాభివృద్ధికిరములగు సమస్తసత్కార్యములయందును క్షాణనీయుముగ శ్రద్ధాభక్తులతోఁ గృషిచేసి దేశీయుల ప్రేమ గౌరవములకుఁ బాత్రులైరి. వీరు బాల్యప్రాముఖ్యనే యిం గ్గాంచునకు వెళ్లి, ఆర్యులవలె విశ్వవిద్యాలయమునందు యమ్. యే. బి. సి. యల్ పరీక్షలందు క్లాసునీయుముగా నుత్తీర్ణుడై, బాల్స్టరు పట్టమును 2 డిగ్రీవచ్చిరి. వీరిచ్చట ప్రసిద్ధులైన వ్యా యవాదులుగా నుండుటయేకాక, మా విశ్వవిద్యాలయమున వ్యాయాశాస్త్ర పరీక్షకులుగాఁ గూడ నుండిరి. ఇప్పుడు మన దేశమునంత నబ్దురాతే యాచుయ్య జాతియోద్యమమునెడల కిరికిగల యభిమానము మెండు. మహమ్మదీయ నాయకులనే కులు దేశీయులహాసభనుండి విడిచియొన దినములందుఁ గూడ రహూలుగారు దేశీయహాసభయందు గాధాభిమానమునంచి దానిని విడనవైరి. వీరు మా రాష్ట్రీయ మహాసభకు రెండు పర్యాయము లగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. మారంగి యనాయకు లందఱును వెనుకంజవేయుచున్న సమయమున, రహూలుగారి రభిలభారత స్వరాజ్యసమితి సాధారణకార్యదర్శు లలో నొకరుగా నుండుటకు సమ్మతించి తమ సత్కార్య తాపమును బ్రకటించిరి. పూజనీయ యగు బీసెంటుమ్యగారి నిర్బంధావాసమును ఖండించుటకై యిచ్చట జూను 22 వ తేదీన జరిగిన మహాసభలో వీరు పలికి యుండిన గంభీరవాక్య ములు మఱచెదనన్ను మఱపునకు రాకున్నవి. తాము భరించి యుండిన హోమరూలు వెండిపతకమును చేతబూని “ఇది బీసెంటుమ్య స్వయముగా నాకిచ్చినది. ఇది నాకుఁ గలయాస్తి లో నెల్ల మిక్కిలి గర్వపడఁదగినవస్తువుగా భావించుచున్నాను. ఎన్నికష్టములు వచ్చినను నాదేహములోఁ బ్రాణ ముండునంత వఱకును దీనిని విడువఁజాలను” అని వీరు మొగమునందు మ మత్తర తేజము తొలకాడుచుండఁ బలికినప్పుడు కరతాళభ్య నులు చెలరేగినవి. ఇట్టి మహానీయుండు తనభార్యను ఏకపుత్రి కను విడిచి యిహలోకయాత్ర చాలించి యుండుట సంతాప కరము. వీరిపుత్రిక వివాహము మొన్నటి శుక్రవారమునాడు జరుగవలసియుండెను. రహూలుగారి మరణమువలన వంగరాష్ట్రమున జాతీయోద్యమమునకు ౧౧ లిగిన నష్ట మహాము. ని మ్న పటస్వభావము గల యీ దేశ తాంధ్రపురియాత్మకు భగవంతుడు శాంతిని బ్రసాదించుగాక! హైందవ చిత్రకళలు.

కడచిన గురువారము సాయంత్రము చిత్రకళాప్రదర్శనశాల (Museum) యందు మెర్మిటేజును దొంగారు “హైందవ కళాచాతుర్యమును గూర్చి తమ ప్రథమపన్థా సము గావించిరి. విషయము సుబోధకము గావించుటకు మ్యాజికు లాంటర్ను బొమ్మలను జూపించుచు సువస్థనించిరి. జగత్ప్రసిద్ధులైన డాక్టరు ఆనంద్ కుమార్ స్వామి గారి గ్రంథ ములను జదివినవారికి వీరి యుపన్యాసము మనోరంజకముగా నుండెనుటకు సందేహములేదు. క్రీస్తుపూర్వము 300 మొదలు క్రీస్తుతర్వాత 50 వఱకును వాద్యముగవనియు, క్రీ. త 50—320 వఱకును క్రీకోవాద్యముగ వనియు, క్రీ. త 320-600 గుత్తులయగ వనియు, క్రీ. త 600—850 వఱకు మహాస్థిత దేశ యని యు, తొమ్మిదవ శతాబ్దము మొదలు పదునెనిమిదవ శతాబ్దము వఱకు మధ్యయుగవనియు, ఆ పిమ్మటిది ఆధునాతన యుగవనియు, వీరు తమ విషయమును విభాగించి, ఆయాకాలముల యందు హైందవ చిత్రకళలెట్టి స్థితియందుండెనో సోదాహరణముగ వివరించిరి. తర్వాత శ్రామదొంగారు చిత్రలేఖనమును గుఱించి ప్రత్యేకించి యుపన్యసించుటదొంగి, తొద్దుల చిత్రలేఖనమునకును హైందవ చిత్ర లేఖనమునకును, మహమ్మదీయ చిత్రలేఖనమునకును గలభేదములను క్లుప్తముగా నూచించిరి. రాబోవు గురువారము నాఁ డివిషయమును గూర్చి నిపులముగాఁ జర్చించెదరు. వీరి యుపన్యాససారాంశము రాబోవు లేఖయందు వ్రాసెదను.

మా విశ్వవిద్యాలయము
మా విశ్వవిద్యాలయపు విద్యావిధానమునందు ముఖ్యములైన మార్పులు జరుగనున్నటుల తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ మార్పు లింకను నెనేటువారి యామోదమును బడయకున్నను, వీనిలోఁ గొన్నియయిన నంగీకరింపబడుట నిశ్చయము. ఇది వఱకు మెట్రిక్యులేషను విద్యార్థులు సంస్కృతము కాని మఱియొక ప్రాచీనభాషగాని నిర్బంధముగాఁ జనువలసి యుండిరి. ఇప్పు డీ నిర్బంధము తొలగింపబడునట. ఈ మార్పు కేవలము వాంఛనీయము కాదని పలువురు విద్యార్థి కారులే యభిప్రాయపడుచున్నారు. వి. యే.; వి. యస్. సి యను రెండు పరీక్షలకు బదులుగా సెక్కు యంటర్మీడియటు

పరీక్షను మాత్రమే జరిపెదట. ఇదివఱకు బి. యస్. సి విద్యార్థు లింగ్లీషు సాహిత్యమును బఠించెడివారు. ఇప్పుడు మూడుభాషాశాస్త్రములను మాత్రము చదువుచుండెడివారు. ఇప్పుడు వారి పాలిటి వెనుకూతియునలె నింగ్లీషు సాహిత్యవ్రతము నిర్బంధింపబడునట! ఈ మార్పులను జూడఁగా మా విశ్వ విద్యాలయ మే కారణముచేతనో వెనుకడుగు వేయుచున్నదని అోచుచున్నది.

విశ్వవిద్యాలయ సైనికదళమును గూర్చిన యుద్ధయము జయప్రథముగా నిర్వహింపఁ బడుచున్నది. ప్రతి కళాశాల యందును సభలు జరుపుచు సురేంద్రనాథ బెనర్జీవంటి నాయకులచే నుపన్యాసము లిప్పించుచున్నారు. ఇదివఱకే స్కాటిషు కల్చరకళాశాలనుండియు, వంగవాసి కళాశాలనుండియు గాజధానీ కళాశాలనుండియు, రిమోరసు యరవదినుండి విద్యార్థు లీ సైనికదళమునఁ జేరిరి. తక్కిన కళాశాలయందుఁ గూడఁ బెన్దమైన ప్రయత్నములు నేయుచున్నారు. ఈ యుద్ధయమును జగజగదము గావించుటకై విశేషకృషి చేయుచున్న డాక్టరు సురేశ్ ప్రసాద సర్వాధికారిగారు ప్రశంసార్హులు నాలేఖలో సవరణ.

కడచిన మాసము 13వ తేదీన నేను వ్రాసిన లేఖను సవరించుచు నిటీవల ‘ఒక బి.యే. విద్యార్థి’ మీపత్రికకు వ్రాసి యున్నాను. నేను వ్రాసిన దానినే తానును తిరిగి వ్రాసి నా తిప్పలను సవరించినామనుట వింతగానున్నది. ఇంటర్మీడియటు పరీక్షకు ముగ్గురు విద్యార్థులును, ఒక విద్యార్థినియు వెళ్లి యుండిన నేను వ్రాసితిని. విద్యార్థినితోఁ గలిసి నలుగురు “విద్యార్థులు” వెళ్ళినని యావిద్యార్థి వ్రాసినాఁడు. ఈరెంటికిని భేద మేమో నాకు బోధపడలేదు. బి.యస్.సి పరీక్షకు ఆనగ్గుకు ఒక విద్యార్థి వెళ్ళగా నతనికి వ్యాసుడిగ్రీ మాత్రము వచ్చినదని నేను వ్రాసితిని. బి.యే. విద్యార్థియు నట్లే వ్రాసినాఁడు. నేను వ్రాయునప్పటికి బి.యే. పరీక్షా ఫలితములు ప్రకటింపఁ బడెనుటచే నావిషయమే నేను వ్రాయలేదు. ఇంక సవరణ యేమని? వై పరీక్షా ఫలితములు సంత్పత్తికరముగా లేనని నేను తలచితిని. ఇది భూరహాసము కాదుగదా!

తిరుమనాపల్లిలో సేపాయిల తొందరలు.

ఇదివరకు నాటకశాలలో సేపాయిలు చేసిన అల్లరిని గురించిన కేసును హైకుర్తావర్తను డిజ్టికలెక్టరు గారి యొద్దనుండి కరుారు సబుకలెక్టరుగారి యొద్దకు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు పంపిరి. ఈ కేసును ప్రేగారు తిరుమనాపల్లిలోనే విచారణచే నెదరు. సేపాయిల పక్షమున వాదించుటకు సైనికాధికారులు ప్రోత్సాహము మహమ్మదాల్ గారిని నియమించిరినియు కిర్యావీల పక్షమున రావుబహద్దరు కే. ఎస్. గణపతి ఆయ్యరు ఎం. ఎ. ఎం. ఎల్ గారు వాదించుచును తెలియుచున్నది.

కలవమ్మిండ్లగా మాల ముగ్గురు సేపాయిలు సాను పోవులు లేకుండ తిరుమనాపల్లికి 5 మైళ్ల మారుముకనున్న శ్రీరంగమున ఈ నెల 4 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు కలవడగా పోలీసువారు వారిని పట్టుకొని సైనికోద్యోగుల వశము గావించిరి. సైనికు లెండులకును పురవిసులలో తిరుగుట ప్రజలకేమియు నంగీకారముగ లేదు. ఈ కేసును భారతీయుడగు మేజిస్ట్రేటు కోర్టునండి పాశ్చాత్యుడగు మేజిస్ట్రేటు కోర్టుకు మార్చుటకు కారణము గు పడెను. వారు పాశ్చాత్యులు గారు. వారుచేసిన నేరము వారిహోవాకు సంబంధించిన కార్య నిర్వహణమున కలిగినది గాను గాననిది ప్రజల కగ్రహ కారణమనియు ఈసేన నిటనుండి మార్చవలెనని యును చెప్పు పురి గవర్నరుగారికిని దోతనమువారికిని విజ్ఞప్తి పంపబడినది తెలియుచున్నదని యొకరు. ఈ నెల 5-వ తేదీని న్యాయుండియా పత్రికకు వ్రాసి.

భీమవరంతాలూకా యండగండి గ్రామమునుండి యొక విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఈ నెల 6-వ తేదీ సోమ వారము సాయంత్రము శ్రీచెరుకువాడ శివరామరాజుగారి భవనమునందు, శ్రీముత సుబ్బరాయ హెబ్బారువారి యాధిపత్యముక్రింద సమావేశమయిన సభలో దేశభాంధవుం డగు కీ॥ శే॥ గోపాలకృష్ణ ఘోష్ణగారి భాషకచిమ్మముగా “శ్రీగోపాలకృష్ణ ఘోష్ణపుస్తకభాండాగార”మను పేరుతో నొకపుస్తక భాండాగారము 250 పుస్తకములతో స్థాపించ బడినది. దీనిముఖ్యోద్దేశము జనసామాన్యములో విద్యయును, లోకజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుట. నీతిదాయకములును, జ్ఞాన ప్రబోధి తములును నగు పుస్తక రాజములను కొందరిచ్చిరి. శ్రీవెన్నెత్తన రాజంరాజుగారు పుస్తకములకై 5 రూలు విరాళము నిచ్చెదమని చెప్పియు, శ్రీచెరుకు వాడ శివరామరాజుగారు వేదమూర్తులగు శ్రీవేదం వేంకట రాయశాస్త్రిగారి గ్రంథముల సెనుగెదమని వాగ్దానముచేసి యు తమ యభిమానమును వ్యక్తీకరించిరి. సభయందు పలువురు సభ్యునించిరి.

చెన్నపురి హోమయ్యల వీరు

(10) - -
మహాసభ

నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు గోల్డే మందిరమున
దర్శనముగైచుకొని గారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్ప సభ జరి
గినది. న్యాయాధికారి పత్రికయందు పనిచేయుచుండిన కరండి
కరుగారు చెన్నపురి రాజధానిలోనుండగూడదని చెన్నపురి దొర
లను వాగాజ్ఞాపించుటచే కరండికరు బొంబాయి నగ
రమునకు వెళ్లి ఎంగుయిండియా పత్రికావర్గమున చేరిరి. వారి
స్థానమున న్యాయాధికారి పత్రికలో పని చేయుటకు దేశభ
యంకర, కివరావు, కేశవాచార్యగారు చెన్నపురికివచ్చిరి. వీరినిగూ
డ చెన్నపురి దొరలను వారు బహిష్కరింప గోరినచో వీరు
సాత్విక నిరసనమును తెల్పుముగ గొర నిశ్చయించిరి. వీరిని
కీడ్చివేయుటకు బొంబాయి నగరమున బొంబే క్రాంతికు
పత్రికా సంపాదకులగు హాన్స్ రుథగారి అధ్యక్షతక్రింద
గొప్పసభ జరిగినది. వీరిని బహిష్కరించుటకు నిర్ణయించిన
చెన్నపురియందనుహసభ జరిగినది. నిర్ణయింపబడిన మితికి
చాటుకుండ ప్రేక్షకులను దానియోగియుండుటచే చాలమం
ది తిరిగిపోవలసివచ్చినది. కనకాను కన్యగారు బొంబాయిలో
దొరలనువారి యువకావేదనమును బడసి వైద్యకళాశాల
యందు విద్యాభ్యాసము చేయుచుండిరిగాని విద్యార్థులు రాజ
కీయ సభలకు హాజరైన బొంబాయి గొర తనము వారు
ప్రకటించుటచే నది చాల యగౌరవగు తలచి యి భారత
పుత్రి దొరలనువారి విద్యార్థిరాజమును తిన్నగించి విద్యా
భ్యాసమును చాలించి మాతృదేశ సేవావ్రతమును యూని చెన్న
పురికి వచ్చినది. అధ్యక్షులు వచ్చుటకు చాల పూర్వమే సభా
స్థలి అన్ని అంతస్తులును ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను.
బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణ్యతయు కైస్తవులు మహమ్మ
దీయులు ఎన్నగున్న మతముల వారును కన్యలవారూను
సభయందు నిండియుండిరి.

మొదట కనకాచార్యులు చెలగినది. తన గాజదాసు
గారు వేదికనలంకించిరి. మరల కనకాచార్యులు విరంబడగ
సి. పి. రామస్వామయ్యగారు దర్శన మొసంగిరి. ఈసారి
నివర్తకముగ కనకాచార్యులు చెలగినది. టిలాంగుగారి గంభీర
మూర్తి దృగ్గోచరమైనది. పిమ్మట నవమితి కోలాహ
లమును వందేమాతర భావములును చెలగినది. పిమ్మట
సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు వేదిక నధిష్ఠించిరి.
హోమయ్యల పతాకము అధ్యక్షుని బల్లపై కప్పబడినది.
కనకాచార్యులు చెలగుచుండగనే అయ్యగారు గ్రాసన మధి
ష్ఠించిరి. ఈసభ చాలముఖ్యమైనది. చెప్పవలసిన విషయము
లను చాలజాగ్రత్తతో చెప్పవలసిన యవసరముకూడ కలిగినది.
సిద్ధితులు చాలకలకాయన ముచిందున్నది. కాన నేను నును
వదలచిన విషయములను వ్రాసియుంచితిని. దానిని తిలాంగు
గారు చదివెదనని అయ్యగారు నుడివెరి.

చెన్నపురి సంగ్రహము

కొనచెన్నపురి బలముగ మంత్రి కరివరగృహ గడంగి
సంతమాత్రమున ప్రజలు భీతిపెంచువారు గారని స్పష్టమయి
టకు మనము సాత్విక నిరోధమును పూనవలసి యున్నది.
విద్యార్థులకు గాజీయ విషయకల్పానము కలుగకుండ చేయు
టలో ఇటీవలి యుత్తరపున దొరలనువారు ప్రకటించిరి. విద్యా
ర్థులు గాజీయసభలకు హాజరైనది. సాధారణగారి తీర్మాన
మువంటి ప్రశ్నలను నిదేశమున ప్రకటించుట కన్యతనము లేన
పుడు ఇట్టి వివేచనా గోత్రములకు నుత్తరపులనల ప్రయో
జనమేమి. అట్టి ముప్ఫుగ్రంథములను దొరలనువారు ప్రక
టించబడకుండ చేయవలగా? ప్రస్తుతము కలిగిన ప్రజాగ్రహ
మును శాంతినిందించుటకు నిష్పంధవాదములను నడుపుటకు
తప్ప సాధనాంతరము లేదు. ము. చుజరుహకు గారి తీవ్రమ
లకరచుండలమున కేగి అనిపింతున్న గారిని నాచి నేకుద
యమున చెన్నపురికివచ్చి అయ్యగారి కేరకథితి చాల భయంక
రముగ నున్నదని నుడివెరి. పెంటనే ఆమెను వదలకుండచో ఆ
మెకు మరలనాగ్యము కలుగుటకూడ సంకల్పానుదయము.
గాన నామె విడుదలకు మనమేమాత్ర మత్రగ పనిచేసినను
ప్రజల ప్రోహముచేసినవాని చుగురుము. నిష్పంధితులగు మహ
మ్మదాచార్య కేశవాచార్యగారు నాగొకతేజవ్రాసిరి. మహ
మ్మదీయులలో భూగ్యాచార్యులగు శ్రీలు పురుషులకు
తేజవ్రాసెను. గాని ప్రస్తుతస్థితిలో నిట్టి ఆచారమును పాటించు
టకు పీలులేక నేను మానవలసి వచ్చితినిని ఆయన నాకు
వ్రాసినది. "నాపుత్రులు నిష్పంధితులైనవారిలో ప్రథములగు
టకు నేను చాల గర్వపడుచున్నాను.

దైవభక్తియు దేశభక్తియును గల శ్రీమంత
వరకు కష్టములులలో పాలుగొనవగునో అంతవరకును నేను
పాలుగొన సిద్ధముగనున్నాను. శ్రీమంతులకు లేకుండి
నను భగవంతుడు కరుణాపూర్వకుడగుటచే వారి కధికత్తి యొసం
పను. అనిపింతున్న గారు బాధితులైనందులకు నేను చాల
చింతించుచున్నాను. నెలకు 10లు పంపించెదను. సిపాయిల
తిరుగుబాటు జరిగినపుడు చాలమంది ప్రజల ప్రాణములను
కాపాడినందులకు దొరలనువారు నామానుగారికి జాగీరు ని
చ్చిరి. ఇప్పుడు నాకుతులకు ఫస్ట్ క్లాస్ పామును లేకుండపోవు
టచే నాజాగీరులో కొంతభాగమును మేము విక్రయింపవలసి
వచ్చినది గాన నేను చాల పేదరికమునందున్నాను. అయిన
ను నేను విసెంటిన్ నుండి సంతోష పూర్వముగ ప్రతినెల
కును సామును పంపుచుందును." అని ఆయన వ్రాసినది.
నిశ్చల భయభక్తితో మిగిలినను హోమయ్యలనకై పని
చేయుదు అను హెచ్చరికతో మహాసభము విరమింపబడినది.

శివకాము కన్యగారు

పిమ్మట శివకాము కన్యగారు దుపయ్యసంప నిలచింతనే కనకాచార్య
భ్యులు భోరు చెలగినది. నేటిసమస్త చాల విషయమైనది.
మనము స్వేచ్ఛకు బడయగలుగుటయు శాశ్వత దాస్యము పా
లగుటయు నిపుడు మనకు ద్రవమును బట్టియే యుండగలదు. యుద్ధ
విషయములందు భాగమునంతను పురుషులే కనీసం నన్నులు
గాని ఇట్టి విషయములందు శ్రీలుగూడ వైద్యముతో పాలు
గొనవలెను. తెలిశియం పెర్వియా మున్నగు దేశములను స్వా
తంత్ర్య యుక్తులను నొనరించుటకు మనము యూరోపునందు
పడరాని పాట్లు పడుచున్నాము. అట్టిచో మన దేశమునకు
గూడ స్వాతంత్ర్యము కలుగుటకు పనిచేయుటకు నేలకొలది
దేశపుత్రులే సంసిద్ధులు కాకుండును. నేను సాత్విక నిరోధ
క వ్యవస్థ చేరుటకే కళాశాలను వదలితిని. ఇట్టి తరుణమున
నెవ్వరును గూడ వెనుకటియరాదు. అని ఆయన నుడివెను.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు.

మహమ్మదాచార్యగారి తల్లిగారికి చెన్నపురి పౌరులు కృత
జ్ఞతను తెలుపుచున్నారను తీర్మానమును వీరు పాదించిరి.
కాంగ్రెసుసభ ఆలోచన సంఘము. గంధిగారు సాత్విక నిరో
ధమును ప్రారంభించినపుడు కాంగ్రెసువారు గంధిగారి నభిసం
దించిరి. ఇప్పుడు ప్రార్థనల వలనను ప్రతినెది సం
ఘములవలనను పని జరుగవలసి కాంగ్రెసువారు నిశ్చయించిరి.
విసెంటిన్ నుగారి నిష్పంధావాదములన రాజకీయ సంఘములకు
కార్యదక్షత గలిగెను. మీ అభిప్రాయములను తెలుపుటకు
మీరు సంసిద్ధులైనపుడు కష్ట సహిష్ణుతకుగూడ మీరు సంసిద్ధుల
రని వేరుగ చెప్పబరిలేదు. మనకు దురాగతములతోపరిలేదు. నా
గరితగలవారు దురాగతముల నెన్నటికి నంగీకరింపరు. కానికష్ట
పడుటకు మనము సంసిద్ధులము. మహా స్వాతంత్ర్యమును మన
ము కదలు కొనము. అందువలన నితరులకు బాధ కలిగింపము
మనమే బాధపడెదము. సాత్విక నిరోధ మన విధియే.
ఈతరుణమున సాత్విక నిరోధము ఫలవంత మగుటకు దేశీయ
లందరును మనకు బాసట కావలెను. మనము తొందరపడి ఏ
కార్యమునకును గడంగరాదు గడంగితి మేరిమలనెనుకనీ ను
రాదు అని అయ్యగారు నుడివెరి.

సభకు హుస్సేను సాహెబుగారు

సాహెబుగారు గంధీరోహస్వాస మొసంగిరి. నేను
స్వనింపదలచి యీసభకు రాలేనుగాని మహమ్మదాచార్యగారి తల్లి
గారిలేఖ మృదయవిదారణ పట్టిమై నన్ను ప్రేరేపించి
నది. మనకార్యముల కన్నిటికిని దొరలనువారు వివేకాగ్ర
ముల కల్పించుచున్నారు. మనరాజభక్తిని గూడ వారస్యభా
భావించుచున్నారు. ప్రపంచమున మహమ్మదీయు
లలో హెచ్చుచుంది బ్రిటిషుదొరలనువారి పాలనము
సందేహకలకని తెలియుచున్నది. వాక్యాంతర్య
మునుగూర్చి మహమ్మదీయుల భావమును దొరలనువారు
వారు గ్రహించ జాలకుండుట చాల సంతాపకరము. మహ
మ్మదీయులు నాగరకతా విహీనులను నపదవాదపాలైరి.
విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిసేనత అనాగరకతకు లక్షణమగు
నా? మహమ్మదీయులలో విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థి
తక్కువగ నుండెను వారు ఖురానును మరువలేదు. ఆగ్రంధ
ము నీతిరత్నాకరము. విసెంటిన్ నుగారి కార్యములు శాస్త్రవిష
యములననచో నిష్పంధిత్వము మతభిన్నములని నేను నుడివె
దను అని సాహెబుగారు రనిరి.

డాక్టరు నంజుండరావుగారు.

కొందరు బొంబాయి నాయకులు తాము గాజీనామా
నిచ్చిన యుద్ధమును విఫలమగునని తలంచుట చిత్రము. ఎల్ల
వారును ప్రపంచమునకు కావలసినవారే గాని అక్కరకురాని
వా కౌక్కురును లేరు. కాని యిట్టిచర్యలవలన ప్రజలకేగాక
ప్రభుత్వమువారికిగూడ నపాయముకలుగగలదు. మనము శరీరబల
మున క్షీణనత్వము మైతిమిగాని మనఆత్మకత్తి యిసుచుంతయును
కొరకడలేదు. మన శ్రీలంధరును స్వపరిపాలన భావభరితలై
యున్నాను. బొంబాయినుండి వచ్చినవారు మువ్వరును ప్రశం
సాపాత్రులు వీరితరులకు మార్గదర్శకులు కాగలరని డాక్టరు
గారు నుడివెరి.

దేవభయంకరుగారు.

వీరు దీక్షోపన్యాసము నొసంగిరి. ఇపుడు పన్యాసము
లను విరమించి కార్యవిషయలనకు కొనవలెను. ఇంతకాలము
నండి కాంగ్రెసు చేయజాలని కార్యమును అచిరకాలమున
హోమయ్యలు చేయగలిగిన దుటలలో నేను కాంగ్రెసునునిర
సించుటలేదు. కరండికరు గారు బహిష్కరింప బడిరిగానిక
నేమిజరుగునో చూచుటకే నేను ముఖ్యముగా చెన్నపురికి
వచ్చితిని. నేనీగొట్టెయిన నుండగూడదని వారాజ్ఞాపించిన
నేను లెక్కగొనువాడను గాను అనినదిచి దేవభయంకరుగారు
సాత్వికనిరోధమును గూర్చి యుపన్యాసించిరి.

టి. శేషచలకతిరావుగారు.

సాత్విక నిరోధము హిందూదేశమున ప్రాచీనకాలము
నుండియు కలగు గాని సాతనముగాదని వీరు నుడివెరి.

అధ్యక్షుని కడపటి యుపన్యాసము.

ఇక్కాలమున యువకుల శరీరములు యౌవన సూచక
ములైనను, భీతికత్తి సమగ్రతనే సూచించుచున్నది. వృద్ధులకు
శరీరములు దుష్టములైనను భీతికత్తి సమగ్రముగనున్నది. గాన
సాత్విక నిరసనమునకు మనము గడంగదలచితిమేని దేశీయలం
దరును మనతో చేరువరకును మనము నిశ్చింపబరిలేదు. మన
చిరుగువా డేమిచేయునో మాతమనిమనము తాగుట సము
చితముగాదు. ఇంకొకటి సాత్విక నిరోధమునకును హోమయ
య్యల యుద్ధమునకును ఎట్టిసంబంధమునలేదు. హోమయ్య
లలో చేరువారందరును సాత్వికనిరోధులు కావలెనను నిష్పం
ధ మేమియును లేదు. అని సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు
నుడివెరి.

చల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు సర్ అయ్యగారికి
వందనము లర్పించిరి.

హోమయ్యల పతాకము నెత్తి చూపింతనే సభ్యు
లందరును లేచి నిలిచి వందనము నొసంగించిరి.

వంగ దేశమున నడచుట విస్తారముగ వచ్చుటచే రాక్షసి
బొగ్గుగనులుగల ప్రదేశములకు చాల నిష్క్రమ కలిగినది. ప్రస్తు
తము జేరియా జిల్లాలో ఆరుగనులు మూయబడినవి. వంగము
లు కూడ సురంత కష్టమును కలుగ జేయుచున్నది. రాక్షసి
బొగ్గుగర చాల హెచ్చుచున్నది.

సివిలు సర్వీసు ఉన్నతోద్యోగమునకు ఉద్యోగ
స్థలను సుమారున్నటకు ఒక సుభుము నియమించు
బడినది. ఈ సివిలు సర్వీసు పరీక్షయందు క్రిందిమా
ర్గులను జేయవలయునని సిఫార్సు జేసిరి. చదువలసిన 60
విషయములలోను 17 కంటే ఎక్కువగ తీసికొన నవసర
ములేదు. గీర్వాణభాషయందు పరీక్ష యుండగూడదు.
ఆధునిక భాషాకటి నిష్పంధము గ నుండవలెను.
పరీక్షయందు గుణముల విషయమై ఆధునికభాషలకును, వా
డుకలోలేని భాషలకును ఎట్టిభేద ముండగూడదు. భాష,
వాద్యమును, గ్రీకు, ల్యాటిను చుర్రుకు ఇంజనీరింగునకును
తారతమ్య ముండగూడదు.

హైదరాబాద్ విద్యార్థుల పరీక్షకును ఆంగ్లేయ విద్యార్థుల
పరీక్షకును సంబంధ ముండగూడదు. అట్లందనిచో హైదరా
బాద్ విద్యార్థుల కనుకూలముగ కొన్ని మార్పులను కలుగజేయవలె
నని ఇండియా కార్యాలయమువారు కోరెదను.

వంగదేశమున పోలీసువారు చేయు మహాత్కార్యముల
గురించి వంగదేశపు గవర్నరుగారు కొనియాడుచు కొంతమం
దిక సుప్రసిద్ధులగు కార్యము బానర్జీసంకులకు కొన్నిపతక
ములను బహుమతిగనిచ్చిరి. ఇట్టిదృగ్విశ్వాసముతో బంగాళా
దేశపు పోలీసువారు సముయ్యుపెక్కురు జోగేంద్ర గుప్తగారి
వలె సాహసముతో మహావీర్యముల గావించినచో దొరతన
మువారు ఎట్టిదుష్కరకార్యములైనను వంగదేశముల కప్పు
గించి విశ్వసించెదనని గవర్నరుగారు నుడివెరి.

ఆంధ్రవీర కంటిరవ ప్రాసనరు కే. రామమూర్తి గారిలేఖ.

అభినవ భారత భీము లనబడు ప్రాసనరు రామమూర్తి గారు మాకిటుల వ్రాసిరి.

ప్రస్తుతము జరుగుచున్న దారుణ సంక్రామము ప్రాంతం భమై న పిచ్చుట నేను 31-8-1914 వ తేదీని అప్పుడు రాజప్రతి నిధిగానున్న హిందూ ప్రభువుగారి కొక లేఖను వ్రాసితిని. నేను స్వయముగ నేవచేసెదననియు చాలమంది భారతీయుల ను స్వచ్ఛంద వైదికులనుగా సమకూర్చెదననియు విన్నవించి తిని. హిందూ ప్రభువుగారు 4-9-1914 వ తేదీని నాకు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. 19-2-1917 వ తేదీని నేను మరల చెన్నపురి గవర్నరుగారి వైదిక కార్యదర్శికి లేఖ వ్రాసితిని. వారు 27-2-17 నను 1-8-17 నను నాకు జాబులను వ్రాసిరి.

ఇండియా సేనాపతియై జనరలుగారు 8-8-17 న నాకు వ్రాసినలేఖను గూర్చి జ్ఞాపకము చేయుచు 24-5-17 న నేను మరల వారికొక లేఖను వ్రాసితిని. మీరు కొరవ ప్రకారము మిమ్ములను నియమించు మీలెదని 6-6-1917 వ తేదీని వారు నాకు మరల వ్రాసిరి. ఈ యుత్తర ప్రత్యుత్తరములను బట్టియు కడపటిలేఖను బట్టియు ఈవిషయమున దొరతనము వారి భావమెట్లున్నదనియు స్పష్టము కాగలదు. నాశక్తి ననుసరించి నాకు గల అవకాశమును బట్టి నారేని సేవ చేయుటకు నాకు సమర్థు కలిగియున్న నేను తలంప ఇట్టి నిరాశను నిస్సృహను కలిగించు నభ్యంతరము కలిగింప బడినది. ఇది నాకు చాలవీరిన కలిగించినది. సామ్రాజ్య సేవయందు భారతీయుల రాజభక్తిని యుత్సాహమును కలిగించు కొన్ని ప్రతికలనములగు నిందలను భారతీయుల వైని మోపుట మరింత యక్కజమును కలిగించుచున్నది.

నేను వైని వ్రాసిన విషయములనుబట్టి 20-6-1917 వ తేదీని 10వ పేజీలో "తైము ఆఫ్ ఇండియా ఇలస్ట్రేటెడు పీస్" పత్రికయందు ప్రకటింపబడిన యంశములను గూర్చి నిస్పృహకులగువారు బాగుగా యోచింపదగును. స్వచ్ఛంద భారతీయ వైదికులను సమావేశమొనరించుటకు నాకుగల పుంజు బడిని వినియోగించి తమకు తోడ్పడవలెనని నామిత్రులగు మా. బి. ఎన్. శర్మ పురాణం నాగభూషణం పంతులు, రావు బహదూరు కవులందఱిగార్లు నన్ను దిగిరి. గాని వైదికులంపబడిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బట్టి నే నీసంవర్షమున కలిసింపు కొనుట సముచితము కాదని నిశ్చయించితిని. ఏలనన ఈపని యందు నన్ను వినియోగించుటకు దొరతనమువారి కంగీకారము లేదని స్పష్టమైనది. ఇది యిట్లుండ భారతీయులకు సామ్రాజ్య సేవయందు యుత్సాహములేదను నింద మనవై మోపబడుచున్నది. భారతీయుల సత్త్వర ద్రవమునకు కళంకము నాపాదించుటకు ప్రతికలు వెనదియుటలేదు.

వైని వివరించిన ప్రతిక వ్రాసిన దుర్మార్గు ప్రాసనరు నామిత్రులగు శర్మగారు మున్నగువారు గవనించి వెంటనే వైదికులను సమకూర్చుటకు గడంగదగును. కలసిన సంఖ్య కంటే నధికమగు సంఖ్యను సమకూర్చుటయే ఇట్టి ప్రాసనరులకు తగిన ప్రత్యుత్తరమగును.

మాతృదేశ యశోధనమును కాపాడుభారము నాయువ జన సోదరులవై నున్నది. మాతృదేశ విమలయశము కళంకము గా నున్న తరుణమున నా ప్రయ సోదరులు స్వాధీనును సంపూర్ణముగ పరిత్యజింప వలెను. భారతీయులు వాక్కుబుధులేగాని కార్యకూరులుగారను నిందను మనము భరింపదగినా? అది అమానుషమును బాధా కరమును కాకుండునా? భీమకృపాశ్వభామాది మహాయోధుల సంతతివారముగు మనము ఔరంగజేబువీరిని మైతిమను సడికి పాలిడనర్హుల మగుదుమా? మనము కౌర్యధైర్య ధైర్యము లను గోల్పోతిమనిపించు కొనదగినా? వీరసంతతినిగన్న భరత మాతగర్భమున బుట్టియోధులారా మిప్రాచీనుల యశము ను విస్మరింప కదాని కి చేయదుం గు లభికమగు యశమును గడింపగడగుదు. మాతృదేశ భ్యాపిని కాపాడుట కపరిమితముగ నేనలో చేరుదు. మనల నిందించు వారికి సిగ్గుగలుగుటకు మీరు నేనలో చేరుదు. మీరు మీ మీ గృహ త్రేత్రాదులను కాపాడ సమర్థులగుటకు నేనలో చేరుదు. అనసరము కలిగినపుడు మాతృదేశరక్షణమునకువలయు శక్తిని గడించి మనము మాతృదేశని కైదింపకున్న మనకు గృహ

పాలన మెట్లు లభింపగలదు. ఈతరుణమున మీరు దొరతనమువారికి తోడ్పడుటకంటె నుత్తమమగు దేశభక్తి మరి ఎయ్యదికలుగలదు. అన్ని విధములను మీరు నేనలో చేరుటవలన పూతచరిత్రలు కాగలుగుదురు. అలోచింపకుడు. సంశయింపకుడు. మాతృదేశమున కపఖ్యాతి కలుగ నీయకుడు. ఇప్పుడు మీరు చేయుకార్యమువలన మీ తరమునకే గాక ముందు కలుగనున్న తరములకు గూడనపఖ్యాతి శాశ్వతముకాగలదని ఎరుంగుడు. మీరుచేయు కార్యమువలన మీయశమున పొన్నాని మీసంతతివారు మీకు కృతజ్ఞులగునట్లు మెలంగుడు. సర్వశక్తి ప్రదాతయగు సర్వేశ్వరుడు మీ కార్య ధైర్యధైర్య వీర్య సాహసముల నుత్తేజింపజేయుగాక. నేనలో చేరు నుత్సాహము నపరిమితముగ మీకు కలుగజేయుగాక. నిఖిలదేశ మధ్యమున యశోవిలసితయై భారతమాత మెలంగ గలుగునట్లు సర్వేశ్వరుడు మిమ్ము యశఃకాలముల మొనరించును గాత. ప్రపంచమున సత్కార్యముల కన్నిటికిని విజయము కలుగు చున్న చందమున మన కార్యమునకు గూడ విజయము కలు గునుగాక.

రామచంద్రపురము 7-8-1917 కే. రామమూర్తి.

ఈలేఖతో రామమూర్తిగారు 5 లేఖల ప్రతులనుగూడ పంపిరి. అందు మొదటిది 4-9-14 నను రెండవది 1-3-17 నను రాజప్రతినిధిగారి వైదిక కార్యదర్శిచే రామమూర్తిగారికి వ్రాయబడినది. మొదటి దానిలో అనసరము కలిగినపు డాలోచించెదరునియు రెండవదానిలో లేఖ సేనాకాళి కార్యదర్శికి పంపబడినదనియు వ్రాయబడినది. మూడవలేఖ చెన్నపురి గవర్నరుగారి వైదిక కార్యదర్శిచే 22-2-17న వ్రాయబడినది. ఈ విషయమున వైని కాధికారులకే సంపూర్ణాధికారము కలదని తెలుపబడినది. 4-5 లేఖలు అట్లు వెంట జనరలుగారివలన 8-8-17 6-6-17 తేదీలను వ్రాయబడినవి. మొదటిదానియందు రామమూర్తిగారి లేఖ చేదినదనియు రెండవదానియందు రామమూర్తిగారి నీకార్యమునందు నియోగింప వీలలేదనియు వ్రాయబడినది.

చిల్కాప్రీతురు

బావన, ఆగష్టు నెల 5:—ఈ నెల 1 తేదీ ఆంధ్ర దిన పత్రికలో "చిల్కా" పాగమోడ 20 నిమిషములలో మునిగి ననియు, గాయములచే కెప్తాను చనిపోయెననియు, రెండవ యుద్ధోగస్థుడును 2, రి ఇంజనీర్లును సిబ్బందిలో 5 గురును కానించుట లేదనియు ఓడ సిబ్బందిలో 6 గురుకు గాయములు తగిలి వైద్యశాలయందు దుండెని ప్రచురింపబడినది. ఈ అసత్యవార్త జూచిన యీ గ్రామవాసులు ఆశ్చర్య నిమగ్ను లయిరి. నిష్పన్నగిరిన యోడ 20 నిమిషములలో మునిగియుండి నహా అందుండిన 1600 మంది ప్రయాణికులు వెంటనే వృత్తి మొందియుందురు. అట్లు గాక ప్రయాణికులను రక్షింప యుద్ధోగముతో ఓడను దరికిజేర్చగ మురక్షితముగ నందరు దరిజేరిరి. ఈ వృత్తాంతము ఇదివరలో ప్రచురింపబడిన యున్నది. లేని పోని గాలివాద్యుల ప్రచురణమునకై బంతులవలన లాభములేదు. స్త్రీయరు దరిజే యున్నది. కెప్తాను ఇంజనీర్లు కౌనులు మురక్షితముగ నున్నారు.

వరి జేరిన స్త్రీయరును ఈశుకొని పోవుటకుగాను "టెగ్" "యూరాలెన్" "పజుల్ కా" యను మూడుస్త్రీయరు గళవారమునుండి విశ్వప్రయత్నముతో కొబ్బరిత్రాడు, యిసుప గొలుసులును చిల్కాను కట్టి యాదీప్తపటికి నేమాల్రము కదలలేదు. స్త్రీయరు ఇరుపార్శ్వములయందు ఇసుకదిబ్బ వేయ బడియున్నది. అందుచే లోనికిపోవుట దుర్లభమని తోచు చున్నది.

స్త్రీయరులోని సామగ్రిలో నువ్వులు వెయ్యిపైలెటరకు గోదాములలో బాగ్రత. ఫరచియున్నారు. పాగాకు చాలమట్టుకు నేలంజేయబడినది. బట్టలుకూడ చాలమట్టుకు విక్రయించి నేసిరి. గ్రామస్థులలో విశేషమంది నేలలో బట్టలు కొన నిశ్చయించియుండగ పోవువారు రహస్యముగ స్వల్పధరలకు విక్రయించుటచే గ్రామస్థులు వై అధికారులకు రిపోర్టుజేసి నట్లు తెలియుచున్నది. పజుల్ కా స్త్రీయరునుండి దరికికచ్చు చున్న పడవ బోర్లబడుటచే ఒకడు మృతిపొందెను. తలిమ్మ వారు బోటువారిచే రక్షింపబడిరి. ఎగువతెనిమిత్తము వేరొక స్త్రీయరు రావైయున్నది. అప్పటిలో నిజమయ్యున్న సరకులు ప్రయాణికుల సంగననుగను ఎగువతెనిమిత్తము. మా జాడక నిలేఖదు.

ఈ మాసాంతమున రాజప్రతినిధిగారు సతీసమేతులై ఆంతరంగిక యుద్ధకార్యములతోడను, అంగరక్షకజనముతోడను ఢిల్లీని సందర్శింపబోయెను. సిమ్లాకు తిరిగి పోవుసమ యమున సానావానును జూచి అచట బాలికా పాత కాలను వైద్యశాలలను పరిశీలించెదరు. తదనంతరము అక్టోబరులో రాజప్రతినిధిగారు క్వెట్టా కరాచి కేగెదరు. నవంబరులో బికనీరు కేగెదెంచెదరు. డిసెంబరులో వాడుపురు, కలకత్తా, బొంబయినగరముల కరుగువెంచెదరు. 1913 సం॥ జనవరిమాసములో బూసాయి, ఇంచూరు సంస్థానముల కేగువెంచెదరు.

మ్యాక్ డొనాల్డుగారి హెడ్ క్వార్టర్స్ యువ న్యాసమును వినుటకు 6 వేలయంది ప్రోత్సరి. దేశమందెల్లడను నెమ్మది కాంతికులుగుటకై ప్రస్తుతముందున్న జర్మనుప్రభుత్వమునకు బదులుగ ప్రజాప్రతినిధులగు ప్రభుత్వమున ప్రవేశ పెట్టవలయునని హెడ్ క్వార్టర్స్ గారు ఉపన్యసించిరి. ఆహారమునుగూర్చియు కూలిగురించియు చర్చించుటకు సార్వ జనికసభ యొకటి ఎన్నేయవద్ద జరిగినది. 8 వేలయంది గనుల యందు పనిచేయ వాండ్రందరు సమావేశమైరి. సుధినిషయమై గూడ మీరు చర్చింపవోడంగిరి. రీటిస్టానువా రావిషయమై క్రియాయాపకమగు తీర్మానములను జేయవలెననికోరిరి.

సంగ్రామత్పత్రియ వర్ధంతి నాడు హిందూదేశపు సర్వసే నాధిపతిగారు సార్వభౌమునకుకథక్తి విశ్వాసములను జూపుచు తలెత్తి వార్తపంపిరి. దానికి ప్రత్యుత్తరముగ చక్రవర్తి గారి కిండి సమాచారమును తంతిపూర్వకముగ సర్వసేనానిగారికి తెలియ చేసిరి:—నానైస్యముల తరపున మీరు జూపిన ప్రభుభక్తికిని విశ్వాసమునకు అమితానంద భరితుడనైతి. మీస్వాధీనములో నున్న నైస్యములన్నియు వర్తమాన ఘోరసంగ్రామమున ఆత్మ ద్భుతముగ అతంతిక పరాక్రమముతో పోరుటచే నేనెంతయు నుప్పొంగువాడను. మీ వైదికుల కందరుకును వందనములరర్పింపుడు. వారి యందు నాకు భక్తి విశ్వాసములు ప్రతిదినము వృద్ధి గాంచుచున్నవి.

శ్వానవాటిక

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతమగు నవల కాలికో బైండు 1-0-0 అట్టబైండు అ. 0-14-0 మానేజరు, కలాభివర్ధని రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు; గోవానకిల్లా.

Housing the Working Classes.
Million Houses Required.
Government's Attitude.
LONDON, August 8.
A departmental committee appointed by the Government is meeting to-morrow to consider the provision, on an extensive scale, of houses for the working classes. The Committee on Labour Problems after the War reported that a million houses costing two hundred and fifty millions must be built. The Local Government Police admits that at present there is a shortage of at half-a-million houses. A notable instance is the immediate need of housing for a hundred thousand workers at Glasgow, Rosyth, and Dundee. It is certain that in the near future the Government will have approved schemes for building at least half-a-million houses within the first year or two after the war. Government has already promised considerable financial assistance and will also ensure that the rentals shall not exceed the pre-war basis.

Latest Telegrams.
[REUTER.]

LONDON, August 10.
PARIS.—The "Marie Therese" with a fleet pilot on board was conveying a fleet of armed merchantmen in the Channel on July 28th when it perceived a submarine four miles distant. The Merchantmen were formed in fighting order and the pilot signalled to them to manoeuvre to the most advantageous positions. The "Marie Therese" then opened fire but the submarine dived and disappeared after a second shot.
AMSTERDAM.—The "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" states that the Chancellor informed the Hamburg Committee of Commerce that Anglo-German treaties had been concluded providing for repatriation of mercantile sailors above 45 and of apprentices under seventeen. Negotiations were proceeding those of intermediate ages.
ATHENS.—In the Chamber, Mr. Venezelos said he might have to have recourse to Dictatorship in order to combat those hampering his activities.
The French Communiqué says:—In Belgium we further progressed south of Langemarck and took twenty prisoners. There was reciprocal artillery activity at Pantheon on Chevalign ridge in the Broutennes region near Auberive and on both banks of the Meuse. Our air squadron bombarded the aviation ground at Colmar and Habachheim.

విషయానుక్రమణిక.

అమెరికాదేశపు స్త్రీలు	2
ఆంగ్లదేశవాస్తవము, మా కలకత్తాజాబు	3
చెన్నపురి హోమరూపులగు	4
కే. రామమూర్తిగారిలేఖ	5
ప్రధానవ్యాసము	
దృక్పథమున మార్పు	6
వాస్తవము - వ్యాఖ్యలు	7
వ్యవస్థాపకములు	8
ఇంగ్లీషు తంత్రవాస్తవము	9,10,11,12
ఇరోపామహాసంగ్రామము	
విశేషతంత్రవాస్తవము	13,14

దృక్పథమున మార్పు

జాతీయాదర్శమునుండి తొలగి పోవలసినవారకు శాఖోద్యమములు దేశాభివృద్ధి కుత్యేజము గలిగించుచునే యుండును. ప్రతిశాఖయు అందలి సభ్యుల సాంఘిక, విద్యాభివృద్ధిల కైకృషిసల్పుచో, జాతీయ ప్రభావము త్వరలో ఫలించుట సత్యము. ఈ కారణముచేతనే కమ్యూ, రెడ్డి, వైశ్య, విశ్వబ్రాహ్మణ శాఖాసభ లెల్లరచే నాదరింపబడుచున్నవి. దేశాభ్యుదయపరమావధినుండి నివి తొలగినటుల గన్పట్టుటలేదు. ఈ సభలగూర్చి యితరజాతులకు వైషమ్యమేమియు పొడసూపలేదు. తృతీయ కమ్యూ మహాజనసభ రాయపూడి గ్రామములో జరిగిన పుడు బ్రాహ్మణవిద్యాధికు లనేకులు ఆ సభకే చెంది కమ్యూమహాజనుల అభివృద్ధికై యుత్సాహము గనుబట్టిరి. ఈ సభలు జాతీయాదర్శమును గమ్యునముగ నుంచికొనినటుల వీటిలో ఆంధ్రోద్యమము నామోదించుచు గావించిన తీర్మానము లే నిదర్శనములు. నెల్లూరిలో జరిగిన రెడ్డి మహాసభలో యగ్రాసనాధిపతి యగు మునగాల రాజాగారి యుపన్యాసము జాతీయాశయములకు ప్రోత్సహకరముగ నున్నది. దేశాభ్యుదయమునే ఎల్ల పుడును దృష్టిపథమునం దుంచుకొని, శాఖాసభల కొనసాగింపవలయునని అగ్రాసనాసీయు ఘంటా పథముగ జాటిరి. దేశములో నే యుద్యమ మయినను రాజకీయ గమ్యుస్థానవిషయములో జాతీయ మహాజన సభాదర్శములకు వ్యతిరేకముగ నడచుట కవకాశము లేదు. స్వపరిపాలనము లభించువరకు, రాజకీయవాంఛలలో విభేదములకు దాపులేదు. మహమ్మదీయులు జాతీయసభాదర్శములకు విశేష కాలము విముఖత జూపిరి. కాని దేశాభ్యుదయకర విషయములలో వీరు కృషిసల్పుట మొదలిడగనే, జాతీయసభాదర్శములే శరణ్యములని గుర్తించి యిపుడు యైకమత్యముతో బనిజేయుచున్నారు. ఇటులనే భారతీయ క్రైస్తవులు కాంగ్రెసును గూర్చి చాలకాలము యదాసీనతను గడచిరిగాని, రానురాను వారి మనములు జాతీయమహాజనసభ వైపుకు నాకర్షింపబడుచున్నవి. అందుచే ఆంగ్లోద్యమ మయినను, మహమ్మదీయాద్యమ మయినను, క్రైస్తవోద్యమ మయినను, వేర్వేరు శాఖోద్యమము లయినను, జాతీయాద్యమసాగరమున గలసిపోవుచు. జాతీ

యాభ్యుదయమున కివి యన్నియు యుపనదులు. అందుచే జాతీయాభ్యుదయమును విడిచి, వీటికి జాతీయజీవనమున ప్రత్యేకస్థానము లేదు. అటులగాక, ప్రత్యేకాశయములతో జాతీయాద్యమమునకు భిన్నముగ ఏ శాఖోద్యమ మయినను కార్యక్రమము బ్రారంభించినచో నది కొనసాగుట దుర్లభము. కొనసాగినను, యది దేశాభివృద్ధికి వరణమించుచునుగాని, దేశపురోభివృద్ధికి సహాయకారి గాజాలదు. ఇటీవల పొడసూపిన బ్రాహ్మణేతరోద్యమము, జాతీయాదర్శములకు విరుద్ధముగ పరిణమించునని గొందరచేడలంపబడినది. ఆ యుద్యమ సాంఘికాశయములతో మాకు వివాదములేదు. కాని జాతీయమహాజన సభోద్యమములకు వ్యతిరేకముగ యుద్దేశములతో నాయుద్యమముబనిప్రారంభించినదని కొందరుభీతిజెందిరి. కాని కేవలతీవ్రవిమర్శనముతోను, దేశీయాద్యమ తిరస్కారముతోను దృష్టిజెందువరకు, ఉద్యమ హృదయమును గనుగొనుట దుస్సరము. బ్రాహ్మణేతరుల సాంఘికాభివృద్ధికి బని ప్రారంభించగనే, జాతీయాద్యమ లాభములు కృషిసల్పువారలకు కనులకు గట్టినటుల వ్యక్తమగును. ఏ సంఘమునయినను యున్నత మార్గమునకు గొంపోవలయుననిన, విద్యావ్యాపకమే సాధనము. ప్రజాసామాన్యమునందు విద్యావ్యాపకము గావించవలయుననిన, నిర్బంధోచిత ప్రారంభ విద్యయే సాధనము. అందు కవకాశములు లేనిచో, సాంఘికప్రయత్నములు విశేషదూరము గొంపోవజాలవు. నిర్బంధోచిత ప్రారంభ విద్యావసరము పొడసూపగనే, యందుకు సాధనభూతమగు యధికారము ప్రజల కుండవలయునని విశదమగును. అట్టి యధికారమునే జాతీయ మహాజన సభ వాంఛించుచున్నది. మహమ్మదీయు లీ సత్యమును గుర్తించియే జాతీయ మహాజనసభతో గలసి పని బూనిరి. అటులనే బ్రాహ్మణేతరోద్యమము కార్యవిధానమునకు బూనగనే జాతీయ మహాజనసభచే నాకర్షింపబడు ననుటకు సందియము లేదు. బ్రాహ్మణేతరోద్యమమున ద్వితీయ రంగ మారంభ మయినది. కేవలము విమర్శనముతో దృష్టిజెందు కాలము గడచిపోయినది నిరంతరకార్యక్షేత్రయే ఫలప్రాప్తికి సాధన మని గుర్తించబడుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరులేసాంఘిక పరిస్థితులచే విద్య సభ్యసింపలేదో, యాపూర్వచరిత్రను విమర్శించి, అందుకు కారణభూతు లొక జాతివారని నమ్మి, వారి వంశీకులపై దండు వెడలుటచే లాభము గలుగదనియు, గత జలసేతుబంధముతో బ్రయోజనము గాన్పించదనియు మా యభిప్రాయము. వేల సంవత్సరముల క్రిందటి పరిస్థితు లెవ్వయో, యప్పుటి సాంఘిక రాజకీయ నిబంధన లెందుల కేర్పడినవో, యప్పుటి జాతీయ పరిణామ మెవ్వయో స్పష్టముగ గ్రహించుటకు దగిన చరిత్రాధారము లొకను లభింపలేదు. ఆ పరిస్థితులన్నియునిపుడు మారినవి. ఇప్పుడు విద్యాభివృద్ధి కన్ని సంఘములవారికిని సమానావకాశము లున్నవి. దేశీయులలో భ్రాతృభావ మెక్కుడగుచున్నది. అందుచే ప్రస్తుతస్థితిగతుల దీసికొని యభివృద్ధి గాంచుట ధర్మము. ప్రాత చరిత్రను ద్రవ్యవైషమ్యములు బెరుగుట దప్ప వేరు లాభము లేదు. ఈ దృక్పథమును గుర్తించియే, చల్లపల్లి కుమారరాజాగారు 8-వ తేది జప్తిసు పత్రిక కిటుల వ్రాసిరి. “ఈ యుద్యమపు టునికిని సార్థకపరచుటకు, నుద్యమాభిమానులు గట్టిపని జేయుటకు కాల మాసన్నమయినది. బ్రాహ్మణేతరులు విద్య సభ్యసింపకుటో ఏ కారణముచేత వెనుకంజ వైచిరో, యా చరిత్ర యొక్క వివరములను గూర్చి యోచించుటచే లాభము గలుగదు. ఈ లోపము

ను, మన శక్తులన్నిటిని వినియోగించి, సవరించుటయే మన ముఖ్యోద్దేశము.” బ్రాహ్మణేతరోద్యమము సంఘములో వైషమ్యముల గల్పించుటకు ఇతరుల కుట్రచే వెలువడిన దను నుద్దేశ మంత మాత్రము సరిగాదని రాజాగారు స్పష్టపరచిరి. ఈ యుద్యమము కార్యరూపమును వెంటనే ధరించవలయు నని రాజాగారు రుద్దోధించు చున్నారు. ఇందుకు, కమ్యూ, వైశ్య, రెడ్డి, మొదలగు శాఖలు తమ సంఘములలో విద్యను వ్యాపింప జేయుటకై గావించు చున్న ప్రయత్నములను వివరించి, యీ మార్గమునే బ్రాహ్మణేతరోద్యమ మవలంబించుట యవసరమని వ్రాయుచున్నారు. జ్ఞానతేజమును బ్రాహ్మణేతరులలో ప్రసరింపజేయుటకు మూలనిధి ముఖ్యావసరమని రాజాగారి యభిప్రాయము. ఈ ప్రయత్నములలో దొరతనమువారిపై నాధారపడియుండుటకన్న స్వయంకృషితోనే కార్యమును ప్రారంభించుట యవసరమని రాజాగారి యభిప్రాయము. ఇందుకై జమిందారులు గూడ తమ ధనమును విద్యావ్యాపనమునకై వినియోగింప రాజాగారు ప్రోత్సహించు చున్నారు. ఈ నిధిని ప్రారంభించుటకై, మొదటి మారు వేయిరూపాయల విరాళమును తామెసగెదమని రాజాగారు వాగ్దానము జేయుచున్నారు. వీరు సూచించిన విధమున విద్యయనిన సాహిత్యవిద్యయే గాక, వ్యవసాయ, వాణిజ్య, పారిశ్రామిక ప్రకృతిశాస్త్రాది విద్యలు గూడ జేరి యున్నవి. ఈ భావము జాతీయవిద్యాదర్శము బోలియున్నది. వీరి యాదార్యమును ప్రశంసించుచూ జప్తిసు పత్రిక నిటుల వ్రాయుచున్నది. “బ్రాహ్మణేతరులకు ముఖ్యావసరము విద్య. వీరిలో విద్యనేర్చినవారి సంఖ్య త్వరలో నభివృద్ధి గాంచవలయును. ఆత్మగౌరవము గల సంఘముగాన, వీరు జ్ఞానాభివృద్ధికి స్వయంకృషిపై నాధారపడి యుండవలయును. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము ప్రధానముగ సాంఘికోద్యమమని యనేక మారులు ప్రస్తావించ నవసరములేదు. సాంఘికాభివృద్ధికి విద్యయే సాధనము గావున, ప్రతిజ్ఞానవంతుడును విద్యను ఆధునికవిధానముల ననుసరించి వ్యాపింపజేయుటకు కృషి సలుపవలెను.”

ఇట్టి విద్యాభివృద్ధిప్రయత్నములు ఫలోన్ముఖము లగుచో, జాతీయాద్యమమునకు బ్రాహ్మణేతరోద్యమము సహకారియగుననుటకు సందియము లేదు. అందుచే బ్రాహ్మణేతరసంఘవిద్యావ్యాపకప్రయత్నములు సఫలము లగు గాక యని గోరుచున్నారము. కుమారరాజాగారి మార్గము నితర భారతీయు లనుకరించి, విద్యావిధికి ధనము సమకూర్చ గోరుచున్నారము.

మైసూరు ప్రభుత్వపరిపాలనము.

మైసూరు పరిపాలనమున దినదినాభివృద్ధి గాన్పించుచున్నది. శాసననిర్మాణసభలలో నిపుడు ఆదాయవ్యయపట్టికను చదువుటలో చాలవరకు కాలహరణమగుచున్నది. అందుచే మైసూరు ప్రభుత్వమువారికొక నూతనసంస్కరణము గావించిరి. బడ్జెట్ను ప్రదర్శించుటకై ప్రత్యేకసభ నిక ముందు జరుగదు. చిత్తుబడ్జెట్టు నవ్వచ్చించి శాసన నిర్మాణసభ్యుల కంపెదరు. బడ్జెట్ను గూర్చి నేదియైనను విశేషాంశములు దెలిసికొన గోరువారు ప్రభుత్వపు ఆర్థిక కార్యదర్శిగారికి వ్రాసి కార్యసిద్ధి బడయవచ్చును. చిత్తుబడ్జెట్టును ముందుగ సభ్యులకు బుచ్చుటచేత, దానిని శాసననిర్మాణసభలో సవరముగ విమర్శించుటకు తగిన వ్యవధియు, అవకాశములును నేర్పడుచున్నవి.

ఈ సంవత్సరము జూలై నెలలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం అన్ని పట్టణాలలో పాఠశాల స్థాపించి బడిని నిర్వహించింది. అందులో 100-కి 5 గురూ కన్న తక్కువగా విద్య నభ్యసించు వారు ఉన్నట్లుగా, ఆ సంఘము దొరతనమువారి సాయమును బడయవచ్చును. కావేరీ ప్రాజెక్టు విషయమై మధ్యవర్తులత్వము మైసూర్ ప్రభుత్వమువారి కనుకూలముగా యోగబడినందున, యీ నదిపై ఆనకట్ట నిర్మింపబడుచున్నది. చిన చిన్న చెరువుల మరమ్మత్తుల గావించుటకు, జానపదుల నుపయోగించుట లాభకరమని యెంచి, వారిని తయారు చేయుటకయి సంవత్సరపు శిక్ష నొసగుటకు నిశ్చయింపబడినది. వీరికి 10 రూప్యముల చొప్పున 100 విద్యార్థి వేతనము లొసగబడును. లోయరు సెకండరీ విద్య వరకు కన్నడభాషలో నయినను ఆంగ్ల భాషలో నయినను విద్యను నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థికి యవకాశమియ్యబడినది. దొరతనపువారి కొలువులో క్రిందియద్యోగముల నాక్రమించుటకు దేశ భాషలో విద్యనభ్యసించినవారు యర్హతగలిగి యున్నారు. ప్రయిమరీ విద్యను వ్యాపింపజేయుటకు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు కృషి సలుపుచున్నారు. ప్రయిమరీ పాఠశాలల సంఖ్య గడచిన యేడు సంవత్సరములలో 2030 నుండి 4822 వరకు పెరిగినది. రాత్రి పాఠశాలలు గూడ స్థాపింపబడుచున్నవి. నిమ్మజాతుల కొరకై స్థాపింపబడు పాఠశాలల వ్యయమంతయు దొరతనమువారి భరింపుచున్నారు. ఈ జాతులు సెకండరీ విద్యను నేర్చుకొనుటకు, విద్యార్థి వేతనము లొసగుట మూలమున ప్రోత్సాహము గావించబడుచున్నది. స్త్రీ విద్యను ప్రోత్సాహముజేయుటకై 600 విద్యార్థి వేతనములు ప్రాథమిక విద్య కొరకును, 100 వేతనములు సెకండరీ విద్య కొరకును యొసగబడినవి. ఉన్నత విద్యకు ప్రోత్సాహము గలుగజేయుటకై ప్రస్తుతము లక్ష రూప్యములు ప్రభుత్వమువారి లొంగి.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనము ఉన్నత విద్యకు ప్రోత్సాహము నొసగినది. నిర్బంధ విద్యను వ్యాపింపజేయుట కింతవరకు 27 ప్రదేశములు నిర్బంధ విద్యా శాసనముక్రిందకు దీసికొనబడినవి. దీనిని ఇతర ప్రదేశములకు త్వరలో వ్యాపింపజేయుటకు యత్నించుచున్నారు. మైసూరు మహారాజు కళాశాలా విద్యార్థినులు హాస్టలులో జేరుటకు వారితోడ్రులు, భర్తలు అనుజ్ఞ నొసగుచున్నారు. ఇంజనీరింగు విద్యనభివృద్ధి గావించుటకు 50,000 రూప్యము లొసగబడినవి. భక్తలవద్ద రేవుతీరము నేర్పరుచుటకు హిందూ దేశ ప్రభుత్వమువారిలో నింకను రాయబారము జరుగుచున్నది. సంస్థానములోని యినుము నుపయోగించుకొనుటకు తాతాకంపెనివారి సాయము దీసికొనబడినది. ఈ యత్నము పారిశ్రామికాభివృద్ధి కెక్కుడుగతోడ్పడునని విశ్వసింపబడుచున్నది. నేరస్వభావము గల జాతులను సంస్కరించుటకుగూడ ప్రయత్నములు గావించబడినవి. మా ఎదుటనున్న 1916-17 సంవత్సరపు ఖరీదాలనా సంగ్రహ పుస్తకములో యింక సనేక విషయముల గూర్చి నివేదింపబడినది. వాటి నన్నిటినిగూర్చి వ్యాఖ్యానము జేయుటకు తావుజాల నందులకు చింతింపచున్నాము. మైన జానపది సంతవరకు అభివృద్ధిలో మైసూరు సంస్థానము ముందంజ వేయుచున్న దనుటకు సందియములేదు.

కాండ్లవరము హిందూ బాలికా పాఠశాలా సంఘము

ఈ సంఘాదేశములు హిందూ బాలికా పాఠశాల నేర్పరుచుటయు, హైందవ విజ్ఞానమును స్త్రీలలో వ్యాపింపజేయుటయు, హైందవ నారీ మణులను యుపాధ్యాయులుగ తరించుటయు, యుపన్యాసముల మూలమున జ్ఞానాభివృద్ధి గావించుటయు నై యున్నవి. ఈ సంఘము షీత దశ జెందుచున్నపుడు, మైసూరు ఫెల్పు అను అమెరికను యాదార్యపురుషు డగుడెంచి, యీ సంఘమున కమితసాయము జేసి, బాలికా పాఠశాలకు నూతనశీవము నొసగెను. ఫెల్పు గారు హిందూ దేశము నెడల గాఢాభిమానము వహించి యుండిరి. ఆతని మరణముచే, హిందూ దేశము తీరని కొతరను జెందెను. 1916-17 సంవత్సరమున బాలికల సంఖ్య 220, సగటున పాఠశాలకు దెంచిన వారి సంఖ్య 20%. ఈ రెండు విషయములును తృప్తికరముగనే గన్పట్టుచున్నవి. ఈ పాఠశాలలోని ప్రాముఖ్య విషయము, విద్యను జాతీయ పద్ధతులపై నేర్పుటయై యున్నది. పదమూడు వత్సరముల క్రిందటనే నీ సంఘమువారు విద్యను జాతీయ పద్ధతులపై నాధారపఱచిరి. పాఠశాల యందు ప్రధానోపాధ్యాయురాలైన శ్రీమతి పార్వతమ్మగారి పట్టుదల చేతను, పాఠశాల యభివృద్ధి జెందుచున్నదని తెలుపబడినది. ఆర్థికస్థితి తృప్తికరముగ నున్నను, శాశ్వతనిధి యొకటి యవసరమని కార్యనిర్వాహకులు దెలుపుచున్నారు. దీనిని కాంచీపుర వాస్తవ్యులు త్వరలో సమకూర్చుట వారి విధియని దెలుపుచున్నాము. ఈ పాఠశాలకు శాశ్వత భవనము నేర్పరుచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇందుకు 3000 రూప్యములు ఋణ మవసరమని దెలియుచున్నది. దీనిని కాంచీపుర వాస్తవ్యులు భరించుట ముఖ్యవసరము. వరీపకార పారీలుగు రావుసాహెబు సి. కణ్ణన్ శ్రేష్ఠిగారును, రావుసాహెబు సి. రామానుజము శ్రేష్ఠిగారును పాఠశాలా భవన నిర్మాణమునకు బూతుకొనెదరని వినుటకు సంతస మగుచున్నది.

రెలకల్లా విషపు గారు

వీరు సంగ్రామవర్ధంతి దినమున సంగ్రామాదేశముగూర్చి పలుకుచు, జర్మనుల చాప్ర్యమును వర్ణించిరి. బలముగల జాతి బలహీనముగు జాతుల నడగద్రొక్కుటయే జర్మనుల ఆదర్శము. ఈయాదర్శము వ్యాపింపకుండునటుల జర్మనులపై ఆంగ్లేయులు సంగ్రామము సలుపుచున్నారు. అందుచే ప్రతి జాతీయు తనశక్తికొలదిని ప్రపంచములో స్వేచ్ఛగ యభివృద్ధి జెందుటకు హక్కుగలిగి యున్నదను భర్గమును కాపాడుటకు మనము బూనికొని యున్నామని బిషపుగారు నుడివిరి. పిమ్మట, హిందూ దేశమును గూర్చి ముచ్చటించుచు “సంగ్రామాదర్శముల ననుసరించి మన యద్వితీయమైన స్థానమును వీక్షింపవలయును. ప్రజల వాంఛల ననుసరించి హిందూ దేశమున యభివృద్ధికి బ్రతిష్ఠ ప్రభుత్వమువారి వకాశముల నొసంగవలెను. ఇందుకొరకై భారతీయులకు స్వపరిపాలనాశిక్ష నొసగుట పాలకుల ముఖ్యధర్మమని బిషపుగారు నుడివిరి. హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలన యొసగుట సమంజసమని బిషపుగారు నుడివినందులకు, యాతనిని ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు దూషింపుచున్నవి!

విల్లింగుడను ప్రభువు: విద్యార్థులు.

విద్యార్థులు రాజకీయసభలకు వెడలుట నష్టదాయకమనియు, దేశసమస్యల నవసరమయిన యెడల పాఠశాలలోనే ప్రధానోపాధ్యాయుల యాజమాన్యము క్రింద జర్పించుకొన వచ్చుననియు ఆంగ్ల దేశమున గూడ విద్యార్థులను రాజకీయ సభలకు బోనియలేదనియు, విద్యార్థుల ముఖ్యదర్శము విద్యనభ్యసించుటయే యనియు, యావన దేశలో రాజకీయ విషయముల పాల్గొనుటకు కాలమున్నదనియు, బొంబాయి గవర్నరు గారగు విల్లింగుడను ప్రభువుగారు నుడివిరి. ఈ హితవచనముల యందు నూతనాంశము గాన్నింపడు.

న్యాయస్థానవార్తలు.

గడియారపు దొంగతనము:— చింతాడిపేటలో పురుషేటపిడియం దొక మళయాళపు బసయందు బసచేసియున్న నారాయణ వివాసను అనువతని గదిలోనికి గత జూను నెల 8వ తేదీని దొంగబడి నుమారు 22 రూపాయిలు విలువగల గడియారమును గొలుసు రమణి అను నొకరు అపహరించినట్లు నొకరు వై కేసు చేయుబడినది. వానికి 8 రెబ్బలు శిక్ష విధించబడెను.

పాత్యకేసు, కట్లకొట్ట:— కట్లకొట్టలో సొక వడ్రంగి ఇంటికి పడమటికి వైపున సొక తియ్యబాలివాడు నివసించుచుండెను. వడ్రంగి యింటికి పడమటిభాగమును ఇంటివారు స్నానములు చేయుట మున్నగు పనులకు ఉపయోగించుచుండిరి. తియ్యబాలియింటికి పిడి గుమ్మము వీరివెంటికి వైపున నుండుటచే తియ్యబాలి వానికి వడ్రంగి ఇంటివారిని చూచిన అసహ్యముగ నుండెను. గత జూను నెల 7-వ తేదీ ఉదయమున వడ్రంగి యథాప్రకారము తన వెరటిలో స్నానము చేయుట తియ్యబాలివాడు చూచి వడ్రంగినికొట్టుటకు పెద్ద కట్టతో వెంటదరిమి నడికొడ్డులో ఆతని గొట్టి జుట్టుపట్టుకొని మెడలు విరిచి మెడకు నరికి వేయుటకు ప్రయత్నించుచుండగ దారిపోవువారు వడ్రంగిని రక్షించిరి. తియ్యబాలివై కేసు చేయబడెను. వాడు తన తప్పిదమును ఒప్పుకొనెను. జడ్జిగారు వానికి 5 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

దగావత్తులు:— ఎకలూరు బ్రహ్మఉక్తిక్ సాహేబులు ఆతని కుమారుడు కలసి మదనపల్లిలో నొక బట్టల దుకాణమును పెట్టిరి. శేషగిరిరావు అను నాతడు వీరివద్ద బట్టలను ఆరువుతీసుకు వెళ్లుచుండుట గలదు. 1914 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 1వ తేదీని దుకాణదారు లిద్దరకును శేషగిరిరావు 205 రూపాలకు ఒకనోటును వ్రాసియచ్చెను. ఆ తేదీనాటికి బట్టలతాముకు 85 రూపాలు నగదుసొమ్ముకు మినహాయించుకొని మిగత 175 రూపాలు నగదుసొమ్ముగ ఇచ్చినట్లు ఆదు వ్రాయబడిన ప్రకారము సాహేబులు రూపాయల నియ్యక శేషగిరిరావుపై 205 రూపాలకు దావాతెచ్చిరి. మునశులుగారు నోటుదగా అనిన్ని వాదుల చిత్రా ఆరణ్యులు ఫోర్వర్డ్ అనిన్ని భావించి ఫోర్వర్డ్ దావాగా తీర్మానము గావించిరి. వాదులు ఆ రాజ్యము జిల్లా జడ్జిగారివద్ద ఆశీలుచేసిరి. ఆశీలునందు గూడను దిగువ కోర్టువారి తీర్మానము నేర్పరచిరి. తిరుగ చెప్పి పురి హైకోర్టునందు ఆశీలు చేయుబడినది. తా మీ వ్యవహారమున కల్పించుకొన లేరుని హైకోర్టువారు తీర్మానమునగిరి.

సాహసీపాలు:— మాన్వేల్సు నగరమునుండి చెన్నపురి స్పెక్టరు కంపెనీవారి ఏకెంటుకు జాగ్రత్తగ గొన్ని డ్రాండి పీపాలను బంపుటకును, పీపాలకు నెట్టి నష్టములుగలిగిన తామే భరించుటకు వెన్నెలను కాంపైకోడి మెసజిరు కంపెనీవారు అంగీకరించిరి. వారి అంగీకార ప్రకారము కొన్ని డ్రాండి పీపాలు వెన్నెలనుండి వచ్చుచున్న ‘డూప్లే’ ఓడవై నే య బ డి న వి. ఓ డ య ం దు నై ని కు లు రప్ప మ రి యె క రు ను ప్ర యా జి కు లు లేరు. పీపాలు చెన్నపల్లెణము వచ్చి చేరినవి. స్పెక్టరు కంపెనీ వారు పీపాలను దీసికొనుటకు బోయిరి. కాని ఒక పీపాకి వెన్నెల ప్రభువు పడి గానిలో నేమియు లేకుండుటచే పీపాలను వారు పుచ్చుకొనుట మానివేసి కలిగిన నష్టము 774రూపాలకు కంపెనీ డిమాండ్ చేసి కంపెనీ వారిపై స్వామికాజు కోర్టులో దావాజేసిరి.

ఓడలోని వారు ఆ పీపా కాగిత నుండుటయు చూచి స్పెక్టరు, ఇచ్చట పన్ను విధించెను అధికారి గూడ అది కాగితానుండుట చూచినట్లును సాక్ష్యము వచ్చినందున దావాదారుల పక్షమున తీర్మానింప బడినది.

వృత్తాంతములు

మా॥ ౧౯ ని. కె. బోసుగారు మధ్యరాష్ట్రముల జాతీయసభాసంఘాధ్యక్షతన రాజీనామా సేసరిరి.

సర్ జి. ఎస్. చిట్టావినుగారు సర్ పి. ఎస్. పట్టణిగారి స్థానమున సామాజ్య శాసనాధిక సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

పైనిక సమావేశముయొక్క బాధ్యతను పౌరులపై నుంచుటకు మంత్రివర్గమువారు అంగీకరించిరిని బోనర్లాగారు నడిచిరి.

ఒకే సమూహాగల నౌకను ఆగస్టు మాసములో గముద్రమును ప్రవేశ పెట్టెదని కామన్వెనట్లో ఛియోబామనీగారు తెలియజేసిరి.

సాధాసంస్థానములో జెయిటుదగ్గర మంత్రిలో బాంబా కటికాగస్టు ౧వ తేదీ ప్రాతఃకాలముందు పగిలింది. 10, 11 మందికి గాయము తగిలినవి.

ఇటీవల తాము ప్రత్యక్ష ధైరవ చేసినమని గుడివాడ విశేషి యొక్కర వ్రాసినవార్త యంత్యమని య. మెం. నరసింహముగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

మిలట్రీలో పోలీసుస్టేషను ప్రక్కయింటిలో ఆరి సాహసముగ బందిపోటు జరిగినది. దొంగలు ఇల్లంతయు దోచుకొని పారిపోయిరి. ఇంతవర కెవరను పట్టుపడలేదు.

మలబారు తీరమున నుప్రసిద్ధులగు లీసరు కంపెనీ వారు నల్లు పరిశ్రమ కాఖ నౌకదాని స్థాపించెదరను వార్త ఆ బంధుని నమ్మకగిన స్థలమునుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

రూసాయిసోటుల వ్యాపింపజేయుటను గూర్చి కొన్ని చోట్ల ఇండియను పేపరు కచ్చెన్ ఆర్డర్ సవరణము చేయుటకు నని తెలియుచున్నది. ఈసంగతి ఇప్పుడు ఆలోచనలోనున్నది.

బోడా సంస్థానములో నిషియోపూరు కాపురములు రాజావిజయసింగు గారు యధాస్థితికి 500 రూ॥ లు విరాళము నిచ్చిరి. శ్రీరాజప్రతినిధి వై విరాళమును కృతజ్ఞతా పూర్వకము సంగీకరించెను.

తెల్లి నెంట్లు కర్నూలు కావ్యరంగారి మహాత్మావ్యముల గురించిగాని వారి ప్రమాదముగూర్చిగాని ఇండియాదొరతనము వారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల సలబుచుండినని మాంపేగుగారు కామన్వెనట్లో నడిచిరి.

కన్యాహత్యః—కలకం, ఆగస్టు 8:—ఒక మహమ్మదీయ యువకుడు బలాత్కారముగా ఒక మహమ్మదీయ కన్య మానభంగ మొచ్చి హత్యచేసెనని గత వారమున కేసుపచ్చెను. కేసు జరుగుచున్నది. (ఒక విశేషి)

షియోపూరు వాస్తవ్యులగు రాజావి జేసింగుగారు పైనికుల సాహాయమునకై 500 రూప్యములనుచితముగ నొసంగిరి. రాజప్రతినిధిగా షిసామ్మును వందనపూర్వకముగ నందుకొని సామ్రాజ్య హిందూజాతీయ యధాస్థితికి కింద జనుకట్టిరి.

శీదరు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. “అడ్రసు” అను పదమున పూర్వము ఆధ్యాత్మికార్థ మున్నటులున్నది. ఇప్పు “డింగ్లిషుమను” పత్రిక వ్రాసినదిని అండించుటకు బదులదానిపై దీర్ఘముగ నాలోచించి బాగుగ గ్రహింపవలసి యున్నది.

సంయుక్తరాష్ట్ర సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల సమావేశము సెప్టెంబరు 24 వ తేదీన హైదరాబాదులో ప్రారంభమగును. సెప్టెంబరు 17 వ తేదీనుండి 22 వ తేదీవరకు మామూలు ప్రకారము కమిషనరుగారి సభ జరుగును. ఆక్టోబరు 1 వ తేదీన సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభ సమావేశమగును.

గతనెల 30-వ తేదీన గుడివాడ తాబాకా తహసీల్దారు, అల్లూరు రామకృష్ణరాజు బి. ఏ. గారు కైకలూరు తాబాకాకు బదిలీ చేయబడిరి. బ్రాహ్మజాతీయులందు వీరి కఖిమాన మెక్కువ. గుడివాడ పురజనులు సభచేసి వారికి విద్యోగాలు సేసంగిరి. వారికిబదులు ఎ. వి. నుబ్బరావు బి. ఏ గారు వచ్చిరి. ఒక విశేషి)

కలకత్తా రిషపుగారి యుద్ధసాంకేతిక ప్రార్థనమును గురించి యొకపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. ఈమతగురువుగారి ప్రార్థనమువలన వారియుపన్యాసము! తెంతకోచనీయస్థితి యందున్నదియు వెల్లడియగుచున్నది. దైవప్రార్థనలు రాజకీయాకృతి దాల్చునేని ప్రార్థనలు మొదలగునవి రాజకీయాంశాలచే నియమింప బడవలసినవిగ నుండవలయును.

మనోరంజన్ గుహాయతీంద్రమూర సేను అను నిద్దరు నిష్పంధావాసనమున నుంచబడిరి. వీరు దేశరక్షక శాసనము నకు విరుద్ధముగ ఒక సాయంతనమందు రాత్రి అయవ పిదప సముద్ర తీరమునకు పోయిరి. అందులకు వీరికి ఒక మాసము కఠిన శిక్ష విధించ బడినది. నేరము సాంకేతికముగ నది స్వల్ప తప్పు అగుటచేతన, స్వల్ప శిక్ష విధించ బడినది.

అమృతము:—కొలంబో నగరమున జర్మనీక్ బయొకటి గలదు. దానిని అధికారులు విక్రయింప దలచి దానియందును ఆస్తినిబట్టి క్రియము నిశ్చయించిరి. క్లవ్ ను సింహళపు దొరతనమువారు కొనదలచిరి. కాని దానియందును యాస్తికిని క్రియమునకును బాల వ్యత్యాస మున్నదని భావించి కొనుట నిలుపు జేసిరి

గయలో వరదలు విస్తారముగ వచ్చుటచే ప్రజ లందరును గృహ విహీనులై తిండిలేకుండగ మలమల మాడుచున్నారు. వీరి యాపత్తును ఎట్లు నివారింపదగునో యని ప్రతిక్రియల నరయుటకు గయజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి ఒక సభ గావించిరి. దొరతనమువారు 10000 రూప్యములను సాయము నకై యొసంగిరి. చందాపట్టి యొకటి తెరవబడినది. 2000 రూప్యములు వసూలైనవి.

ఆర్థిక సభ్యుడగు మా॥ ౧౯ విలియం మేయర్ గారు 11 వ తేదీకి కలకత్తా నేగుదెంచెదరు. సిమ్లాకు మరల 18 వ తేదీన వచ్చెదరు. రూపాయి నోట్లను గూర్చియు, ఆవాయ పన్నును గూర్చియు వార్తాసంఘమువారు వీరితో ప్రస్తావించెదరని నమ్మిచున్నారు. 14 వ తేదీన మేయర్ గారు బెంగులు వాణిజ్యసంఘము వారితో కొన్ని సంగతులను గూర్చి ముచ్చటించెదరు.

ఇదిగరలో పాలఘాటునందు అమృతపాణి కరను హెడ్ కనిస్టేబిలు అలగ్గాండరను యూగోపియసుని జంపిన విధమును గూర్చి వివరములు తెలుపబడెను. టౌనుసభ మేజిస్ట్రేటుగారు రాబోవు దక్షిణ మలబారు సెషన్సు విచారణకు ముద్దాయి హాజరుగావలసినదని తీర్పుజెప్పిరి. ముగ్గురు కనిస్టేబిలును, నరికి వేయుచుండగా జూచుచుండువారు ముగ్గురును పరీక్షింపబడిరి. ముద్దాయిసాక్షులను క్రాసు విచారణచేయలేదు. సెషన్సు విచారణపూర్వము చేయదలచెను.

సింహళమునకు పోవుటకు మినేషనుగారి కెవరు రహదారి చీల్లు నొసంగిరిని కామన్వెనట్లో సింహళపు దొరతనము వారి నడిగదని స్త్రీలు మ్యాస్ట్రీయాండుగారు వాదనము జేసిరి. బ్రిటిషువారికి వ్యతిరేక్తముగ మినేషనుగారు ప్రవర్తించుచున్నారని నీట్లుగారు దృఢముగ పలికిరి. ఈ విషయమై ఇండియా దొరతనమువారు బొంబయి దొరతనమువారు యోచించవలెనని ఉత్తరువు నంపెదనని మాంపేగుగారు అభయ హస్తమిచ్చిరి.

బట్టల దొంగతనము:—గులాము ఖాదరు అను నతడు గతనెల 24 వ తేదీ తెల్లవారు జామున 4Xంటలకు దైవ ప్రార్థన చేయుచుండగ జూచి తన యజమానుడు జఫరు బిదచిరాడు కదాయని యాలోచించి, ఇంటిలో దాసిగ నుండిన రామాబాయి అను నామె సుమారు 25రూ॥లు విలువగల బట్టలను అపహరించినట్లు పోలీసువారికి తెలియజేయబడెను. వారామెను పట్టుకొని ఆమెపై కేసుచేసిరి. ఆమెకు 6 వారముల కఠిన శిక్ష విధింప బడెను.

హిందూ దేశార్థికస్థితి:—“పయోనీరుపత్రిక యొక్క కలకత్తా వాణిజ్య విశేషకు డిట్లు వ్రాసి యున్నాడు:—ఆర్థిక సభ్యుడు సర్ విలియము మేయర్ గారింతలోనే యిచటికి వచ్చెదరని అనుకొనుచున్నారు. ఆర్థికస్థితిని గూర్చి వివిధ సంగతులను వారు ఎక్స్పెజి బ్యాంకుల సభ్యులతో తర్కించెదరు. బంగారపు దిగుమతులనుగూర్చియు వారు తర్కించెదరు. 16వ తేదీ మంగళవారము వరకును మేయర్ గారు కలకత్తా నగరమున నుండురు. 14వ తేదీన, వారు బంగారా వర్తక సంఘ సభవారితో కొన్ని సంగతుల మాట్లాడెదరు.

రంగులరాట్టమున ప్రమాదము:—కొలంబో నగరమున ఒక హిందూదేవాలయములో ఉత్సవ సమయమున అలయము వెలుపలి భాగమున రంగులరాట్టమును గూర్చుండియుండి తిరుగుచుండిన ఎనమండుగురిలో నొక ద్రవిడునిజాట్లు రాట్టము మైకట్టుకు దగులుకొని అతడొక భుడియనేపు భూమికిని ఆకాశమునకును మధ్య నేలాడసాగాను. రాట్టపు విసురుచే జాట్లు తలపై అక్కడక్కడి చల్లముతోగూడ నూడిపోయి అతడు నేలబడెను. కొంతసేపువఱకును తెలివితిప్పియుండెను. ఆచచ్చటివారు వానిని వైద్యశాలకు దీసికొనిపోయిరి.

ఆత్మహత్య:—మేనికఅను సెక్రెట్రీ ఆత్మహత్య గావించు కొనుటకు ఒకనూతియందు దుమికెనదని ఆమెపై కొలంబో పోలీసువారు కేసుచేసిరి. ఆమె, ఒకని ని ప్రేమించినదనియు, అతడుఆమెను వివాహము చేసికొనుట కంగీకరించనందున ఆమె ఆత్మర్యపడి ఆపనిగావించిన దనియు ఆమెన్యాయవాది కోర్టువారికి విన్నవించెను. ఆత్మహత్య గావించుకొను సమయమున ఆమెమనసు విచారముతోనుండి అట్టి. పనినిఆమె గావించినదని డాక్టరు సోదామైనగుడ తెలిసది. ఆమెనుశిక్ష లేకుండ విడిచిపెట్టిరి.

ఖయీల కుత్తరముల నందిచ్చుట:—సీతారాము రాయి అనునాతడు వంగదేశమున అల్లి పురము చెరసాలయందు సుమారు 6 సంవత్సరములనుండి వార్తనుగానుండి ఖయిదుపద్ధతులప్రకారము ఖయీలకు సమాచారములు నడపకూడదని తెలిసియుండియు గతశనివారమున దై యల్ సింగు అనురాజకీసు నిష్పాధికునకు ఉత్తరముల నందించుచుండుట కైలు అధికారియొచ్చి వార్తనును పట్టుకొని వానివద్దనుండి ఎంతోకష్టము పైని ఉత్తరములను దీసికొనగలిగెను. జైలరు వార్తనును పోలీసువారికి ఒప్పగించి ఇకనిటుపై ఇట్టి సమాచారములు జరుగకుండదగిన శ్రద్ధనువహించెను.

గొడుగుల దొంగతనము:—తిరువాన్ కూరు ఉత్తరభాగమందున్న ఆరుకు త్రినుండి కొత్తయమునకు బంపబడిన 12 గొడుగులను ఒకపడువ కళాసు అపహరించినందుకు వానికి 12 డెబ్బలు శిక్షవిధింపబడెను. పడవ కళాసుతోగూడ కలసి దొంగతనముచేసిన ఇంకొకపడవ కళాసుగూడను గలకు వాని కొఱకు పోలీసువారు వెదకుచున్నారు. ఈగొడుగులో వర్తకునికి విక్రయింపబడెను. వానిని గూడను పోలీసువారు పట్టుకొనుటకు యత్నించుచున్నారు. వర్తకునివద్దనుండి దొంగ గొడుగులలో ఒక దానిని కొనిన ఒకనివద్దనుండి ఒకడు వానిని భయపెట్టి 2 రూ॥లను తీసుకొనెను. వీరిద్దరినీగూడ పోలీసువారు వెదకుచున్నారు.

లాహోరు నగరమున ఆంగ్లమాస్ట్రులు భాషలలో వారమునకు రెండుసారులు ప్రకటింపబడుచుండిన అబ్జర్వరు పత్రిక పత్రికా శాసనమువలన కొంతకాలము ఆపివేయబడవలసినచ్చెను. ఆపత్రికా సంపాదకుడు, పూర్వప్రచారకుడు పనిచాలించు కొనుటవలన తానే ప్రచారకుడనని పత్రికలకు తెలిపెను. అంత స్థానిక దొరతనమువారు అతని రూ 1000 ల ధరావత్తు గోరిరి. అంత సంపాదకుని ప్రకటన మాపివేయబడి ఇదివరకు పంజాబు శాసన సభ్యులుగనుండిన ముద్రాలయాధికారి పేరున నది ప్రకటింపబడుననిరి. అత డాయూర నుండనందుననట్లు వీలు కాదనిరి. ముద్రాలయాధికారిగను మరీయొక్కరు ప్రచారకుడు గను ఉండుట కేర్పాటుచేయగా అదియు సభికారులు పనికిరాదనిరి.

మరణము:—ఎస్. ఎల్. పి. టి. క్లి ఫర్డుగారు సుమారు 2 మాసములనుండి రోగపీడితులై గతబుధవారము మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలకు స్వగృహులెరని వ్రాయుటకు బాల చింతిల్లుచున్నారము. వీరు తమ 18-వ సంవత్సరపు ప్రాయమునుండియు పంజాబు న్యాయస్థానములందు 1906-వ సంవత్సరము వఱకు పని సలిపి ఆసంవత్సరమున తమ జిల్లాజడ్జి పదవినుండి దొరతనము వారి ధర్మ వేతనమునకు బాతుతైరి. 1907వ సంవత్సరమున వీరు ఢిల్లీ నగరమున జిల్లాజడ్జి కోర్టుయందు గౌరవ ఆక్తింగు జడ్జిపదవిని సంపాదించిరి. వీరి మరణ వార్త తెలియవచ్చినతోడనే ఢిల్లీనగరపు కచేరీలయందు పని పాలులు ఆదినముమట్టుకు నిలిపివేయబడినవి. వీరి మరణమును గూర్చి అందరుకులసి ఒక స్థలమున చింతిలుటకు ఆరోజు మధ్యాహ్నము ఒక సభ యేర్పరుపబడెను. ఉత్తరక్రియలు ఆమరునాడు గురువారము ఉదయము 7 1/2 గంటలకు జరుపబడెను.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

Liberation of Serbia: Mr. Lloyd George's Speech

Odessa and Harveys Object of German Advance

Kerenski's Cabinet Formed: Five Parties Represented

[Reuter's Agency.]

Great Britain

THE GRAND FLEET.

French Correspondent's View.

British Navy in the Best Fighting Trim.

LONDON, August 9.

The Paris correspondent of the "Le Journal" has been visiting the British fleet. He says:—The spectacle is so vast that the eye cannot take in the whole panorama in one glance. Important new units are massed ready to spring upon the enemy should the latter issue from his lair. The fleet constitutes a weapon the force of which stuns the imagination. The British navy harbours but one aspiration, one determination to meet the Germans once again face to face in a decisive battle from which the victor only will return. The fleet will not hesitate to run great risks to account for the enemy when the fight comes. Officers generally express the opinion that the Germans when they are beaten on land will not allow the war to finish without staking their all and accepting a great naval battle.

British Honour Involved.

IN SEEING SERBIA FREED.

Important Speeches by Premiers.

LONDON, August 9.

Speaking at the Luncheon of the Serbian Society at the Savoy Hotel, Mr. Lloyd George said:—We owe more to M. Pasitch, the Serbian Premier, and M. Venezelos than I can possibly reveal at present. Serbia, which has been covered by dirt and barbarism, is about to be cleansed and will yet appear fresh and wonderful. The first condition of peace is complete restoration without reservation. However long the war may last, British honour is involved in seeing Serbia freed. Serbia and Belgium are the guardians of the gates, and bravely have they defended them, Serbian troops, although overwhelmed, have never been disheartened and are still guarding the gate. We extend again the hand of friendship to Serbia. We will go through the war together to the end.

Lord Robert Cecil in the course of his speech declared he was convinced that there was no inconsistency between the aims of Italy and those of Serbia.

M. Pasitch, whom Lord Cecil described as the Grand Old Man of Serbia, after expressing the deepest thanks for what Britain had done for the small nations, said:—Germany now speaks of an honourable peace. Such a peace can only be secured if the peoples under Austrian and German rule are set free; if France gets back Alsace-Lorraine; if the Italians accomplish unity with their still unredeemed brethren; if the unity of the Serbs and Croats and the Slovenes is achieved; if the Czechs and Slovaks are united and independent; and if the Polish and Ruthenian questions are solved—then only will an honourable peace be secured. (Cheers.)

Allied Conference in London.

LONDON, August 9.

M. Ribot, Baron Sonnino, M. Pasitch and other Allied representatives conferred with Mr. Lloyd George and other members of the War Cabinet and Ministers at Downing Street.

Conference Closed.

The Conference of the Allies at Downing Street has closed. It is understood that the question of the Stockholm Conference was discussed.

Soldiers and Politics.

Army Council's Decision.

LONDON, August 9.

In the House of Commons Mr. Macpherson stated that the War Cabinet had decided that paragraph 451 of the King's Regulations forbidding soldiers to take part in politics should be strictly and impartially enforced and soldiers should not be permitted to join Soldiers' and Workmen's Councils.

Delegates for Stockholm.

Labour Party Divided in Opinion.

LONDON, August 9.

The greatest interest is being taken in the National Labour Conference which meets on the 10th instant. It will decide whether or not delegates shall be sent to Stockholm. Opinion in the party is sharply divided, and important preliminary meetings have been necessary in order to reach decisions regarding the course to be adopted by representative bodies attending the Conference. It is stated that the Miners' Federation will hear a personal explanation from Mr. Henderson before deciding how its six hundred thousand votes are to be cast. The division of opinion is reflected in the press, one section denouncing the idea of British intercourse with the enemy socialists during the war, and the other section dwelling on the danger of estranging Russia if delegates do not go and pointing out that in such an event the impressionable Russians would be an easy prey to German socialists.

Refused to Grant Permits.

An Enquiry to be Made.

LONDON, August 7.

In the House of Commons Mr. Steel-Maitland promised to inquire of the Ceylon Government regarding the granting of permits to Mr. Menasches to travel in Ceylon. Mr. Nield affirmed that Mr. Menasches was acting prejudicially to British interests.

Mr. Montagu promised to draw the attention of the Indian Government and of the Government of Bombay to the matter.

Promotion to Colonel Carter.

Mr. Montagu's Statement.

LONDON, August 9.

In the House of Commons Mr. Montagu stated that he was communicating with the Indian Government regarding the promotion or special recognition of Lieut-Colonel Carter.

Naval Offensive Actions.

Mr. Churchill's New Scheme.

LAHORE, August 9.

LONDON, August 8th.—Mr. Archibald Hurd, writing in the "Daily Telegraph", says:—A scheme has been propounded by Mr. Churchill and is under consideration by which the Allies would pool their naval resources, set aside a portion sufficient to secure the command of the sea, and risk the remainder in carrying out what is vaguely described as offensive actions.—("C. and M. Gazette".)

German Raiders' Fate.

Admiralty's Suggestive Statement.

LONDON, August 9.

In the House of Commons Mr. Houston asked for information regarding the Germany raider "Wulf" in the Indian Ocean, and the raiders "See Adler, Moewe, Vineta Pyume" and others lately operating in the Atlantic, of which nothing had recently been heard.

Dr. Macnamara stated that the Admiralty were not without knowledge of the movements or the fate of these vessels, but the disclosure of information might be valuable to the enemy. Dr. Macnamara spoke the word "fate" with emphasis.

British Sea Traffic and Losses.

LONDON, August 8.

The Admiralty announces that arrivals during the week numbered 2,673 and sailings 2,796. Twenty-one steamers over sixteen hundred tons and two under were sunk and thirteen were unsuccessfully attacked.

The Port of Basra.

A Satisfactory Announcement.

LONDON, August 8.

In the House of Commons Mr. Macpherson stated that the rate of discharging ships at Basra compared very favourably with last year, although handicapped by quarantine and abnormal heat and the arrival of ships in convoys. Additional crane-power was being provided for the discharge of heavy rolling stock for railways in Mesopotamia.

The Irish Convention.

Suggestion Regarding Procedure.

LONDON, August 9.

The Press Bureau states that at the Irish Convention to-day Sir Horace Plunkett suggested the procedure whereby the existing schemes for the Government of Ireland should be examined and presented for the consideration of the Convention. The Convention decided to appoint a Standing Committee to consult the Chairman regarding general procedure.

Stopping Profiteering.

Government and Wholesalers.

LONDON, August 9.

The Premier has informed the executive of the Miners' Federation of Great Britain that inter-trading between members of the Produce Exchange is prohibited thereby stopping profiteering in the whole sale markets.

China Teas in Bond.

Questions and Answers in the Commons.

LONDON, August 9.

Replying in the House of Commons to Sir Richard Essex Mr. Roberts representing the Board of Trade said that stocks of China Tea in the United Kingdom in bonded warehouses on July 31st totalled 7,207,000 pounds. The Board of Trade had issued instructions to release tea detained owing to the absence of import licences.

Replying to Mr. Stewart Mr. Roberts said that the refusal of the Board of Trade to allow delivery of certain shipments of tea bought and paid for by British merchants from China before the date of prohibition of imports was due to the fact that consignments were not shown to have been paid for by importers or to have been in transit before prohibition. He was not yet satisfied that consignments were entitled to admission by reference to circumstances of payment and despatch but consignments had been released in view of the price of tea and of its tendency to deteriorate by keeping.

British Bread Supply.

An Immediate Ninepenny Loaf.

LONDON, August 9.

It is stated that the ninepenny loaf will be purchasable from the 15th instant.

Army Medical Service.

Sequel to Attacks.

LONDON, August 9.

The "Daily News" says that Sir Alfred Keogh has resigned in consequence of attacks on the Army Medical Service.

The death of Major-General Sir George Pretyma is announced.

Canada

The Compulsion Bill.

An Amendment Rejected.

LONDON, August 9.

OTTAWA.—The Senate has rejected by 34, votes to 25 an amendment to the Compulsion Bill exempting Divinity Students.

Conscription Bill Passed.

LONDON, August 9.

OTTAWA.—The Senate has passed the Conscription Bill.

Australia

The Australian Budget.

Incometax on Single Men and Childless Men.

LONDON, August 9.

MELBOURNE.—In the House of Representatives, Sir John Forrest, treasurer, introducing the Budget stated that the revenue for last year amounted to 107,880,000 sterling including war loans amounting 70,844,000 and expenditure was 88,032,000 including war expenditure of 61,506,000. He estimated that an additional income-tax of ten per cent with a minimum of ten pounds sterling for single men, childless men, and widowers between 21 and 45 who had not enlisted would produce half a million during current year.

New Zealand

New Zealand's Determination.

To Fight Till Germany is Beaten.

LONDON, August 9.

WELLINGTON.—Parliament has adopted a resolution to carry on the war till Germany is vanquished. A tribute was paid to the gallantry and courage of the New Zealanders in the fighting. Members sang the National Anthem.

Germany

German Troops Mutiny.

Refuse to Serve at Ypres.

LONDON, August 9.

AMSTERDAM.—A report from the frontier received by the "Telegraph" confirms the rumours of the mutiny of three hundred German troops at Antwerp, who threw down their rifles when ordered to go to the Ypres front. They were quickly overpowered and taken to the barracks handcuffed.

German Airman's Audacity.

Orders to Dutch Fishing Boat.

LONDON, August 8.

FLUSHING.—A German seaplane visited a Dutch fishing-boat and one airman went on board and ordered the vessel to proceed to Zeebrugge. A Dutch patrol-boat came up and took the vessel to Flushing. The German airman will be interned.

Wanted a Peoples' Government.

LONDON, August 9.

AMSTERDAM.—It is reported that Herr Scheidemann, in a speech at a meeting of six thousand persons at Mannheim, demanded in the interests of peace, the speedy substitution for the present German Government of a Government really representing the people's will.

Demonstration in Favour of Peace.

LONDON, August 9.

AMSTERDAM.—A mass meeting of eight-thousand miners at Essen to discuss the food and wages questions developed into a demonstration in favour of peace by agreement and a resolution was passed demanding that the Reichstag vigorously push its resolution to this effect.

TELEGRAMS.

General Erdelli.

Reported Assassination Contradicted.

LAHORE, August 9.
LONDON, August 8th.—The report of General Erdelli's assassination is officially contradicted.—("C. and M. Gazette".)

Russia

The New Russian Cabinet.

LONDON, August 9.
PETROGRAD.—It is noteworthy that all five parties including the Cadets taking part in the Conference on the 3rd inst. and who passed a vote of confidence in M. Kerensky are included in the National Cabinet.

The following are the outstanding names:—M. Savinkov, Assistant War Minister. He was prominent at the front promoting offensive and combating demoralisation of the army. M. Lebedev, Assistant Minister of Marine. A Lieutenant in the French army who has had previous experience in the Ministry of Marine.

M. Nekrasoff and M. Terestchenko are the only two excepting M. Kerensky who belonged to the original Provisional Government. The former was nine years on the Duma Budget Committee.

T. Tseretelli declined office but promised the Cabinet all assistance. M. Avoskentieff, Minister of Interior is President of the executive of Peasants Delegates. The Cabinet includes four Cadets.

M. Kerenski's Proposals.

PETROGRAD.—At the first meeting of the new Government M. Kerenski, who presided, said that attention must be concentrated on national defence and organisation in the rear.

LONDON, August 9.
Reuter learns that M. Kerenski intends to form a War Cabinet including M. M. Forestchenko, Nekrasoff, Avskentieff and Savinkoff. It will meet daily and the Commander-in-Chief will attend when he is available.

Baseless Charges.

PETROGRAD.—The Minister of Justice has investigated the charges against M. Tchernoff (see August 7th) and announces that they are baseless. M. Tchernoff has resumed his former post in the Cabinet.

Moscow's Attitude.

Pro-Russian and Anti-German.

LAHORE, August 9.
LONDON, August 8th.—A correspondent at Moscow says:—Every one here is pro-Russian and anti-German. The munitions factories are in full blast. Petrograd is a hotbed of pessimism and Moscow of optimism. It is hoped that the new Government will be established here.—("C. and M. Gazette".)

Serious Explosion in Cracow.

Numerous Casualties Reported.

LONDON, August 9.
ZURICH.—An explosion occurred in a Munitions Works near Cracow. Forty-eight artillery men were killed and many injured. Hundreds of windows and doors in Cracow were blown out.

Spain

Spain and Submarinism.

LONDON, August 9.
MADRID.—In connection with the attack by a German submarine on the Spanish fishing boat, Senor Dato states that the submarine commander has explained that the action was due to a mistake in nationality. The Government is protesting energetically to Berlin. One of the men wounded has died.

Safe Conducts for Hospital Ships.

Germany's Guarantee to Spain.

LONDON, August 8.
MADRID.—As a result of Spanish representations, Germany has agreed to give safe conduct to hospital ships, provided Spanish naval officers are on board and guarantee that only sick and wounded are carried.

It is understood that the suggestion that Spanish Officers should be present on hospitalships emanated from King Alfonso, who, throughout the war, has been conspicuously solicitous for the wounded.

The Trouble in Spain.

Signs of its Recurrence.

LONDON, August 9.
There has been a recurrence of trouble in Spain. It transpires that there has been a railway strike in connection with which the Council of Ministers considered measures to prevent the interruption of traffic and sabotage. The Council also agreed to re-establish the Press censorship.

Greece

The Future of Epirus.

Union with Greece a Certainty.

LONDON, August 9.
ATHENS.—At the first sitting of the Venizelist Parliament of May 31st, 1915, Mr. Venizelos, replying to a petition of deputies from Northern Epirus for admission to the Chamber, said that the union of Epirus and the Motherland, in the near future was a foregone conclusion.

France

Submarinism.

6 Vessels Sunk.

LONDON, August 9.
PARIS.—During the week ending 5th August 948 Merchantmen arrived at French ports and 934 left. Four vessels above sixteen-hundred tons and two below were sunk. Six were unsuccessfully attacked.

Japan

JAPAN IN EGYPT.

Consul Appointed.

Interesting Diplomatic Details.

ALLAHABAD, August 9.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—A prominent British businessman in Alexandria has been appointed Japanese Consul. The interest in this appointment reposes in the fact that Japan has never before been represented in this country owing to the non-existence of diplomatic relations between Tokio and Constantinople. It is related that Sultan Abdul Hamid at one time conceived the idea that it would be a good thing if he established relations with Japan. Accordingly he sent the "Artoghrlul", a Turkish man-of-war, to that country with a deputation composed of high officials bearing a decoration for the late Mikado. The deputation duly reached its destination and acquitted itself of its mission. On its way back the warship ran on a rock in the Indian Ocean and, being old and made of wood, it sank at once and the entire party and crew were drowned. Abdul Hamid, seeing in this loss a bad omen, renounced all idea of establishing diplomatic relations with Japan and there the question has remained ever since. The appointment of a Consul in this country to-day signifies that the Japanese Government recognise the new 'regime' and it intends to do all it can to extend its trade with Egypt. Already our Far Eastern ally has considerably increased its shipments to this country. During 1916 its total trade with Egypt doubled as compared with 1915 and attained a figure about two-thirds of that done here by India.

Italy

Allies' Shipping.

Italian Traffic and Losses.

LONDON, August 8.
ROME.—During the week ending 5th inst. 487 vessels arrived in Italian ports and 487 left. Two steamers and one small sailing vessel were sunk.

America

German Discourtesy.

Mr. Gerard's Further Revelations.

LONDON, August 8.
The "Daily Telegraph" publishes a further instalment of the memoirs of Mr. Gerard. He complains of a disgraceful midnight raid on the Annex to the American Embassy in Berlin on October 2nd 1914, when the police arrested the employees working in connection with the relief of the British subjects and seized papers universally recognised as immune from seizure. The Military authorities told Mr. Gerard that the raid had been carried out under the orders of the Admiralty and the Foreign Office. They denied this, but made a half-apology. Mr. Gerard finally agreed to forget the incident at the urgent request of Herr Zimmerman, Under-Secretary for Foreign Affairs. Mr. Gerard contrasts that treatment with the manner in which America treated the notorious spy Igel in New York.

Mr. Gerard's revelations altogether constitute a strong confirmation of previous accounts of German duplicity and disregard for international courtesies.

Great Aircraft Factory Ordered.

LONDON, August 8.
NEW YORK.—The Government has ordered the construction of an aircraft factory in the Navy Yard at Philadelphia at a cost of a million dollars to be completed in a hundred days. It will employ two thousand workers and produce a thousand small aeroplanes annually.

Increase of Food Supplies.

Agricultural Programme Adopted.

LONDON, August 9.
WASHINGTON.—The Government announces the immediate adoption of a war agricultural programme increasing acreages sufficiently to produce twelve hundred and fifty million bushels of wheat and eighty-three million bushels of rye.

To Increase Aircraft Output.

Metal Parts to be Standardised.

LONDON, August 9.
NEW YORK.—The first meeting of the International Committee to standardise the metal parts of aeroplanes was attended by British, French, American, Canadian, and Italian representatives. It is proposed to reduce the thousands of varying parts to a few standard shapes and thus enormously increase Allied aircraft production.

The Embargo on Exports.

Extension to Cotton Recommended.

LONDON, August 9.
NEW YORK.—The exports Council recommends that lumber, sugar, and cotton be placed on the list of goods for which export licenses are required. It desires specially to control shipments of cotton, of which Germany is in desperate need.

Price of Bar Silver Highest.

LONDON, August 9.
NEW YORK.—Bar-silver is the highest for thirty years. There has been heavy Government buying estimated at half a million ounces weekly. European countries have also been heavy buyers. Revised June exports to the Orient amounted to 7,789,000 ounces.

The U. S. Mission to Russia.

Returns With a Favourable Report.

LONDON, August 1.
Senator Root's Mission to Russia has returned to Washington. Members declare that the outlook in Russia is encouraging. The chief duty of the United States is to convince Russians that America is in the war to the finish.

Liberia Declares War on Germany

LONDON, August 9.
WASHINGTON.—Liberia has declared war on Germany

China

China Preparing.

LONDON, August 7.
TIENTSIN.—The acting Premier conferred with Allied diplomats regarding an Allied loan to China. The Chinese Government is making the fullest military preparations.

British Front

French Advance.

LONDON, August 9.
General Haig this afternoon says:—The French advanced northwest of Bixchoote. Our fire drove the enemy party off North of Roex.

French Gain Ground.

British Aircraft Active.

LONDON, August 9.
A British communique says:—Heavy rain has been falling. The French gained ground north-westward of Bixchoote. We repulsed raiders northward of Roex and in the neighbourhood of Oppy. There was great enemy artillery activity eastward of Ypres. In spite of the weather our aeroplanes bombed an ammunition depot, also rail tracks, sidings, and trains forty miles behind the German lines, doing much damage, derailling one train and blowing up another. One British aeroplane is missing.

Reciprocal Cannonading.

LONDON, August 8.
A British communique records the usual reciprocal cannonading.

Successful British Raids.

Enemy Artillery Active.

LONDON, August 8.
This afternoon a communique from F. M. Sir Douglas says:—We carried out raids that last night successfully near Lombartzyde. The enemy's artillery was active eastward and northward of Ypres, particularly in the neighbourhood of Westhoek and the Ypres-Staden railway.

French Front

WEATHER AND THE ALLIES.

Germans Should be Grateful.

French Troops' Experiences.

LONDON, August 8.
Reuter's correspondent at headquarters telegraphing to-day says:—The Germans have much to be grateful for, as the weather is causing the British and French more trouble than any conceivable counter-attack.

A French officer states that French troops have been holding out in shell holes full of mud and water soaked to the skin. Attempts were made to connect the shell craters and produce miniature canals. The men lived for four days on food they carried, but these men were born in Lille, Tourcoing and other towns under the heel of the enemy, and neither fire nor water can quench their ardour while the Germans remain in Flanders.

Violent Artillery Actions.

German Assault Defeated.

LONDON, August 9.
The French afternoon communique says:—There was marked reciprocal artillery activity last night along most of the Aisne front. Our fire repulsed an enemy detachment attempting to approach our lines east of Vauxaillon and west of the California Plateau. The evening communique says:—There were fairly violent artillery actions in the region of Pantheon and La Royere and on the right of the Meuse at Caurieres Wood and Douaumont.

German Attack Fails.

LONDON, August 7.
A French communique says:—In Belgium the artillery duel has assumed a certain violence. On the right of the Meuse the enemy attacked positions at Gaurieres Wood. A small party gained a footing in our front line but was immediately ejected. Intermittent cannonading was livelier west of Cerny and near Hurtebise.

Russian Front

THE ENEMY'S OBJECTIVE.

Bold Attempt to Outflank

Rumanian-Russian Armies.

General Korniloff on the War.

LONDON, August 9.
The "Times" correspondent at the Headquarters of the Russian Seventh Army, wiring on the 2nd instant, says that the immediate objective of the enemy is apparently a bold attempt to cut off the troops remaining in the Carpathians and Rumania. Hence he is striking between Kamenetzpodolsk and Czernowitz, where the Russians are unable to continue to advance.

TELEGRAMS.

General Korniloff, in an interview, said that the second phase of the war was only beginning. It would be impossible for Russia to conclude a separate peace which would convert her into a German colony. The new Government must invite the Allies to re-organise the railways for warfare and British and French officers must help in drilling ten million Russians, who had enrolled but were imperfectly trained.

RUSSIANS TAKE THE OFFENSIVE.

Ground Gained in Galicia.

Further Retirement Near Kimpolung.

LONDON, August 9. A Russian wireless communique says: In the region of the confluence of the Zbrucz we took the offensive and captured the villages of Barychkovitz and Wygoda and the heights westward of the latter and took three hundred prisoners. We repulsed attacks north-westward of the Sereth. The enemy occupied two heights westward of Dzemkni and south-westward of Sotchi. We retired eastward on both sides of the Kimpolung road. The enemy pressed us back northward of Bialgatchi.

More Towns Yielded.

The "Novoe Vremya" states that the Russians have evacuated the towns of Kamenezpodolsk and Proskuroff.

Object to Obtain Russian Harvests

OLESSA.—A message to the "Times" says that anti-aircraft measures have been taken there. The belief is growing that Odessa and the Besarabian and Podolian harvests are the main objective of the German advance.

Germany's Eastern Campaign.

The New Plan.

LONDON, August 8th.—Indications on the Eastern front point to a new plan of operation by the enemy. In previous offensives the Germans failed to break the Russian army by direct operations, and the new plan appears to consist of an effort to pierce the line at various points, and to split the army into detachments to be dealt with in detail. The plan also allows the possibility of a section being cut off and surrounded or at all events so isolated that any line can be circulated as to the general surrender of the line and so forth.

It is stated from central sources that the enemy is attempting to bribe prisoners to return to the Russians lines and bring about surrenders. Large sums of money are said to have been promised, but so far the only agents known to have crossed are Germans and Austrians. The system of corruption has been very extensive and must have caused Berlin a great sum. The closing of the frontiers and the round up of all persons at the front is proceeding with stern results. The condition of the Russian army is hopeful and brighter than last week. ("Pioneer")

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 9. His Excellency the Viceroy has received the following telegram, dated the 7th inst., from the Secretary of State for India:—

The British in spite of violent German counter-attacks and very bad weather have maintained all their recently won positions, have captured the village of St. Julien temporarily lost, and have gained ground south of Hollebeke. The British also repulsed a very heavy attack east of Monchy le Preux, where the Germans at first gained a footing, but from which they were afterwards evicted. The British made progress south of Lens and the French north-west of Bixchoote.

The new battle begun last week will be long, and is likely to show fluctuations, besides tending to enable the allied troops to consolidate themselves in conquered positions.

The tactics of the allied command consist of carefully combined action without haste and with careful preparation and successive blows dealt at proper times.

The Germans continue to launch attacks on the Aisne Ridge, but without making any impression and all have been repulsed.

The Italians have made two important air attacks upon the great Austrian naval station Pola and caused great destruction.

The Russian retreat continues and the Russians have now almost evacuated Bukovina. The enemy are pressing them hard and have occupied Cernowitz, Kimpolung, and Radauc, crossed the river Bistritza, and advanced towards the river Sereth. Fighting has revived in isolated places in Rumania between the mountains and the Danube.

King Emperor Message's.

To the Commander-in-Chief.

SIMLA, August 9. The following telegram has been received by H. E. the Commander-in-Chief in India from H. M. the King Emperor:—Thank you for your message of loyalty and devotion which you have sent me on behalf of my army in India on this the third anniversary of the declaration of war. You can assure all ranks throughout the army your command of the high appreciation I have of their valiant services and how steadfast is my faith in their determination to uphold their noble fighting traditions in the cause of the Empire.

15 Punjabi Mussalman Youths.

Their Adventures to Join Turks Described.

To Fight Against the British.

SIMLA, August 9.

As statements have appeared in the local press regarding the padron given to certain Punjabi students who had fled from India in 1915 the Punjab Government thinks it desirable to publish the following communique:—In the spring of 1915 about 15 young Mussalman students at Lahore at the instigation of certain disaffected intriguers disappeared from their colleges with the intention of fighting against the British Government, an offence which rendered them liable on conviction by a court of law of penalty of death or transportation for life with forfeiture of all their property. No alternative minor penalty is provided for this crime under the Indian Penal Code. The fugitive students made their way into an independent territory and eventually succeeded in reaching Kabul where they saw His Majesty the Amir refused to allow them to proceed on their journey and placed them under strict arrest. During the early days of their confinement one of the youths died and after a time certain measure of freedom of movement under surveillance was restored to the survivors. Taking advantage of this liberty three of these misguided youths eventually succeeded in leaving Afghan territory but were soon captured by Russian troops. The Russian authorities made them over to British representatives who sent them back under military escort to India. On arrival these three young men in view of the very grave offence committed by them were placed in confinement where they have all made full and detailed statements relating to the severe hardships encountered by them and expressing the utmost contrition for their foolish and criminal behaviour. The Lieutenant-Governor has given very careful consideration to the circumstances of their case and to the representations on their behalf and has decided in view of their youth and inexperience and their penitence for their misdeeds to exercise clemency and has pardoned the offenders for their treasonable offences. The three young men have recently been set at liberty, subject to certain conditions. These are that a reasonable security for their future good behaviour should be tendered by their relatives, that their movements should be restricted to their native places, that they should not be permitted to resume their studies in their former colleges and that they should not be allowed to enter the service of Government or any local body until such time as Government considers that these restrictions may safely be removed.

The Viceroy's Autumn Tour Programme.

SIMLA, August 9.

H. E. the Viceroy accompanied by H. E. Lady Chelmsford, Private and Military Secretaries and A. D. C. will pay a visit to Delhi at the end of the month. On return journey to Simla their Excellencies will visit Sanawar, where they will inspect girls' boys' and preparatory schools, hospital and other institutions attached to the Lawrence Military Asylum there. During the course of his autumn tour the Viceroy will visit Quetta and Karachi in October, Bikaner in November, Jodhpur Calcutta and Bombay in December and Bhopal and Indore in January 1918.

Bomb Explosion in Nabha State

SIMLA, August 9.

In the early morning of 8th August a bomb of considerable size was exploded in Mandi at Jaito in Nabha state injuring some ten or eleven persons.

Calcutta

INDIAN WAR LOAN.

Post Office Application.

Applications to War Loan received through Post Offices are as under:—Figures for Post Office section are for the period ended 1st August and those for Cash Certificates for the period ended 23rd July.

Bombay:—	Post office Section	Rs.	
		Cash Certificates	Total
		63,67,700	1,42,21,490
			2,05,89,190
Provinces.			
	Post Office	Cash	Total
	Section. certificates.		
	Rs.	Rs.	Rs.
Central including			
" Provinces,	43,50,150	1,15,74,834	1,59,24,984
" India and			
Rajputana)			
Punjab	5,306,275	93,90,094	1,46,96,369
United Provinces.	44,26,350	64,22,076	1,08,48,426
Bengal	30,87,650	55,63,043	86,50,693
Burma	13,71,850	31,59,156	45,31,006
Madras	14,63,100	19,65,230	34,28,330
Behar & Orissa	10,45,675	22,33,434	32,79,109
Assam	3,04,950	7,44,511	10,49,461
Bombay and Central Provinces			
Cash Certificate figures for the last week of report has not been received.			
The total loan figures so far as known stand as follows:			
Main Section		Rs. 38,32,54,400	
Treasury Bills received in England		1,64,36,600	
Post Office Section		27,72,3,700	
Cash Certificates		5,52,73,868	
Total			48,26,88,568

Floods and Coal.

Effect on Bengal Mines.

CALCUTTA, August 9.

Floods have done extensive damage in the Bengal coal area; and six mines at least in the Jherriah district have been closed down for the time being. A flooded mine is a dilemma more serious at the present time than is usually the case, for in the event of the pumping plant being put out of gear or if it is inadequate for the work in hand it is extremely difficult, if not impossible, to obtain renewals or additions, and it is therefore to be feared that rainings will be suspended for some time to come in certain instances thus adding to the perplexities of the coal situation. Rains are also

keeping labour back from the collieries longer than would otherwise be the case, and the output for the month will therefore be considerably reduced below the normal figure. Any hope that may have been entertained that coal prices would be less is thus emphatically dispelled, the tendency of the market being indeed towards even higher values than those now quoted.

One Month's Imprisonment for Breaking

Defence of India Act Rules.

CHITTAGONG, August 9.

The Special Tribunal delivered judgment in the case in which Monoronjan Guha and Jotindra Kumar Sen, two interned youngmen were charged with breach of rules under the Defence of India Act. They were found one evening walking along the sea beach after nightfall. The Court found the accused guilty but considering the offence as trivial and technical sentenced the accused to one month's rigorous imprisonment each.

A Daring Dacoity.

Next to Police Station.

DACCA, August 9.

A daring dacoity took place yesterday in the house of a Muktear in the heart of the lane almost next door to the Militola Police station. The dacoits raided the house while the muktear was away in the court, assaulted the inmates and carried away jewellery and other properties. No arrest has been made.

Work of the Bengal Police.

H. E. The Governor's Tribute.

CALCUTTA, August 9.

In presenting medals and rewards to officers of the Bengal Police force in recognition of their meritorious services His Excellency the Governor said that he knew that the work of the Police was difficult and responsible, and he also knew that every officer was liable to have his every action commented upon and adversely criticised, and it must indeed be galling to them at times to have to sit down under uniformed criticism levelled at them. But it would be some compensation to them to know that he, as the head of the Province, was following with deepest personal interest, appreciation and sympathy the work which the members of the Bengal Police force were so ably doing. It was only a few days ago that Sub-Inspector Jogendra Gupta, by his courage, intelligence and presence of mind succeeded in capturing two dangerous characters. So long as the Bengal Police Force could boast of men of that character and calibre, he was sure even the most difficult kind of work could be entrusted to their hands with confidence.

Burma

Indian Labour for Burma.

Chamber of Commerce's Views.

RANGOON, August 9.

The Burma Chamber, in reply to a letter from the Chairman of the Deck Passengers' Committee, says:—The unrestricted inflow of labour into Burma is of the very highest importance. Burma has to largely depend upon India for all important labour supply for her harvests, to man industries, to deal with shipping, etc., that as matters stand, the supply does not equal the demand, with the result wages in Burma are far above Indian level and that anything tending to check the supply of labour and force up salaries still higher would not be in the best interests of the province. In regard to the proposed grant of a monopoly for five years by the Burma Government to Jamal Bros. for the manufacture of paper pulp the Burma Chamber of Commerce have written to the Government deprecating the grant of trade monopolies on the principle of fair field and no favour.

Bombay

The G. I. P. Railway Strike.

Still Continues.

BOMBAY, August 9.

The strike of workmen of the G. I. P. workshops continues. The men again met this morning at Chamar Baugh. Several of the leaders proceeded to Mr. Cadiali's bungalow in the vicinity when Mr. Talchekar, Bar-at-Law, Mr. Bole and others of Kamadar Hitavardak Sabha addressed them. After discussion it was decided that the leaders of several sections of workmen should meet this evening at Mr. Talchekar's bungalow. Evidently the men are now keenly feeling the pinch, and it is understood that a collection has been made among the men. This collection will at present be doled out to men whose wages are below Rs. 30 a month. Attempts also are being made to raise more money from among the well-to-do strikers. The usual pay-day of a section of the workers of the workshop falls to-day. In accordance with the usual practice a notice has been put up at the workshop gates calling on workmen to be present at the time-keeper's office at 3 P. M. to receive such wages as are due to them. The men read the notice and retired as usual to discuss the situation.

Meeting Arranged for Saturday.

The G. I. P. Railway strikers again assembled this morning opposite the workshops and discussed the situation. Mr. H. A. Talchekar, Barrister, Mr. S. K. Bole and Dr. Patel of the Kamdar Hitavardak Sabha had arranged to hold a meeting this morning with the strikers to settle the dispute, but when those gentlemen arrived at 10 A. M. they found that the representatives of the strikers had already left for their homes, while only a few were on the spot. They therefore decided to meet on Saturday, as to-morrow is being observed as a holiday by the strikers. Mr. Talchekar and Mr. Bole were trying their best to settle the matter and they, with the co-operation of some well-known gentlemen, formed a deputation to wait upon His Excellency at Poon. The low-paid men among the strikers will be paid up on Monday by their representatives out of the sum they have collected.

TELEGRAMS.

Recruiting in Bombay.

Relations of Civil and Military Depts.

BOMBAY, August 9. Speaking at the first meeting of the newly constituted Provincial Recruiting Board held at Poona, Lord Willingdon said:—In order to obtain the best results the most complete co-ordination must be aimed at. The first respect in which co-ordination is absolutely necessary is the combined working of the civil and military departments of Government. The decision whether a recruit is fit for service, his posting to a particular branch, and his final training must always remain with the military authorities, but the share that has now been allotted by the Government of India with the willing acquiescence of the highest military authorities to the civil departments is very great. It is to the civil authorities that the Government of India now look for the great increase which is necessary in the numbers of men that are required. The next point of co-ordination is between officers of Government and non-official gentlemen. It is essential that all classes of the community should be interested in this great work. Continuing, His Excellency said he was sure he could rely on the chiefs of the presidency using their great position and influence to induce their subjects to come forward, and that Zemindars, Jaghirdars and Inamdars would show their loyalty to the Government by exercising their influence in the same direction. Great employers too, of industry were necessarily vitally interested in the question of recruitment. The Governor-in-Council fully recognised that the economic working of the Presidency should not be disturbed to a greater degree than was inevitable, but he had every confidence it would be recognised that the successful prosecution of the war was a work that was important above all others and that employers of labour should loyally assist as far as they could in the work of enrolment.

Lunatic Asylums in Bombay.

Summary of Report for 1916.

BOMBAY, August 9. The Surgeon-General's report on Lunatic Asylums in the Bombay Presidency last year shows that 644 insane persons were admitted against 481 in 1915, an increase of nearly 34 per cent. The total number of inmates rose from 1,652 to 1,900. The report states that the increase of 249 in the total population was due to larger admissions at all asylums and the increase was partly caused by a large number of military patients who numbered 144 against 43 in 1915. The asylums are not over-crowded.

Indian Industrial Conference

Draft Constitution

BOMBAY, August 9. The Standing Committee of the Indian Industrial Conference have issued a draft constitution for the Conference and ask that attention may be drawn to it for the purpose of enlisting the sympathies of educated people all over the country, with the work of the Conference. The constitution provides that the general organisation will consist of (1) a general assembly, (2) a standing committee of management or governing body, (3) provincial committees, (4) district sub-district and local committees, (5) affiliated association and (6) recognised associations. The governing body which shall be the executive committee is to consist of not less than 25 nor more than 30 members comprising (1) the President of the last Conference, (2) Secretaries, ex-officio; (3) five out of the ex-presidents elected by them, (4) two out of their body by life members, (5) three out of their body by patrons and (6) ten representatives of ordinary members. This body will be appointed at the session of the Conference each year. The general assembly is to consist of patrons who pay or have paid Rs. 2000 or more, Life members who pay or have paid total donations up to Rs. 500 or more or who have made or shall make any single donation of Rs. 250 or upwards, and ordinary members who pay yearly subscription of not less than 3 nor more than Rs. 500. The conference is to consist of the members of the general assembly, governing body and delegates from provincial, district, sub-district and local committees and affiliated and recognised associations. The constitution provides for the formation of committees for each province and district and gives these power to hold provincial conference.

LORD WILLINGDON'S ADVICE TO STUDENTS.

A DEFENCE OF HIS CIRCULARS PROHIBITING STUDENTS FROM ATTENDING POLITICAL MEETINGS.

BOMBAY, August 9. On the occasion of his recent visit to the Ferguson College, Poona, His Excellency Lord Willingdon delivered an address to the students of the institution. His Excellency mainly dealt with the raising of the University Company under the Indian Defence Act and the Government Circular regarding the attendance of students at political meetings. With regard to the former His Excellency said the results were somewhat disappointing. The total number of students who had enlisted up to date was about 350 out of 7000 in affiliated Colleges. Referring to the circular prohibiting students from attending political meetings he said: Let me first assure you this circular had been issued before without adverse comment and was only issued again because it had come to our knowledge that students were going to political meetings and ignoring the orders contained in the circular, and let me perfectly frankly tell you the reason why special reference was made to meetings on Home Rule was because some of the speeches made on that subject had been of a decidedly intemperate character and it was considered and I think rightly considered most undesirable that you young men should get your heads filled with that sort of oratory. This sort of rule is, believe me, not peculiar to India. For I can well remember during my life as student at Cambridge that the general election took place and all political meetings were put absolutely out of bounds for all students by the authorities and indeed I think it is held

in every civilised country that a young man is sent to College by his parents to complete his education, and to develop his physical powers so as to prepare him for the strain of the battle of life and not in order that he may divert his mind from studies in the wear and tear of excitement of political meetings. When I was at Cambridge we had our debating societies and so I believe have you, and I can imagine nothing more useful to you in your future careers than calm and reasoned discussion of great questions which are of interest for your country and the Empire. I go further and say with the consent of your Principal, that it would be an excellent thing to invite leading gentlemen and statesmen to come and take part in those discussions. But I would urge on you all and I speak with considerable experience of political life that you will have quite time enough after you leave your college to engage, if you wish to, in the arena of politics and that it is for your ultimate advantage that this order has been in existence for several years past. Believe me I realise fully and can still warmly sympathise with the ideals, aspirations and enthusiasms of youth, and I should be the last person to unnecessarily check them and if I might give you a word of advice in conclusion it would be to urge you never to be carried away by catch words and catch phrases, but while keeping your eyes always fixed on the stars of your ideals and ambitions to keep your feet firmly fixed on ground of reason and sound judgment, and if you do this you will lend your aid in your various professions to the advance of your country to that full and equal partnership with the other Dominions with in the great Empire to which we are all proud to belong.

Behar

Great Floods in Gya.

100 Villages Affected.

Immense Loss of Property.

CALCUTTA, August 9. Mr. J. A. Hubback, District Magistrate of Gya presided over a public meeting held there to decide what steps should be taken to give relief to the thousands of people rendered homeless and destitute by the recent heavy floods in the district. He said that though the loss of property was immense the loss of life was exceedingly small. More than a hundred villages were affected by flood. The Government has sent Rs. 10,000 to commence relief work. A subscription list is opened and Rs. 2,000 collected.

Punjab

The "Observer" Stops Publication.

Owing to Difficulties Under the Press Act.

LAHORE, August 9. The local Moslem English bi-weekly the "Observer" has just temporarily suspended publication owing to its stated to the difficulties under the Press Act. The Editor in a letter to the press states after the change of its old publisher the editor made a declaration as printer and publisher. He was asked to furnish a security of Rs. 1000 under orders of the Local Government. On this the Editor's declaration was withdrawn and that of the keeper of the press, a former member of the Punjab Legislative Council, substituted. It is stated that this was not accepted one of the grounds being that he did not reside at Lahore. A third course was adopted by the keeper of the press coming forward as printer and another man as publisher. It is said this also proved unacceptable.

Recruiting for Higher Civil Service

Changes in Examination Recommended.

LAHORE, August 9. LONDON, August 8th.—The committee appointed to report on recruiting for the Higher Civil Service recommends great changes in the examination. It is recommended that out of 60 subjects the maximum to be taken be 17; that the examination in Sanskrit be abolished; that one modern language be compulsory and that modern languages to equal dead languages as regards marks; engineering to equal the language, literature and history of the Latins or Greeks. Unless the Indian examination is separated, the India Office will demand some modifications in favour of students from India.—(C. and M. Gazette).

United Provinces

The "Pioneer" on the Calcutta Bishop's Divine Service.

ALLAHABAD, August 9. The "Pioneer" commenting on the Metropolitan's service on intercession day says:—The service is an example of priestcraft at its worst and we trust it will not be repeated. If divine service is to assume political aspect prayers and homilies should be those prescribed by Statesmen or even by politicians. "The Leader" says:—The words of the address seem to be full of spiritual wisdom and ought to be deeply thought over instead of being criticised in the manner the "Englishman" now has done.

Indian Financial Situation.

A Consultative Meeting in Calcutta.

ALLAHABAD, August 9. The "Pioneer's" Calcutta commercial correspondent wires:—Sir William Meyer, Finance Member, is expected in Calcutta shortly, when he will discuss with the members of Exchange Banks Associations various questions concerning the financial situation, including the subject of gold imports. Sir William Meyer will remain in Calcutta until Thursday, the 16th instant, and will confer with the Committee of the Bengal Chamber of Commerce on the 14th instant.

Central Provinces

U. P. Civil Service Week.

ALLAHABAD, August 8. The U. P. Civil Service week begins at Naini Tal on the 24th September.

The usual Conference of the Commissioners in the United Provinces will be held at Naini Tal from the 17th to the 22nd September next.

A meeting of the United Provinces Legislative Council will be held at Government House, Naini Tal on the 1st October 1917.

C. P. Congress Committee.

And Passive Resistance.

NAGPUR, August 9. The Central Province Provincial Congress Committee will meet on Sunday next to consider the nomination of president for the ensuing National Congress and to consider the question regarding the adoption of the policy of passive resistance both in its principle and working and the holding of a special provincial Conference, probably on the 25th instant.

South India

Murder of a European Vagrant.

Accused Committed to Trial.

PALGHAT, August 9. The Town Sub Magistrate, Mr. C. Gangadara Iyer, has passed orders committing Head-constable Achuthapanikar of the Casba Police to stand his trial at the ensuing South Malabar Sessions at Calicut under Section 302 I. P. C. for murdering an European named Alexander in the circumstances already reported. In all seven witnesses were examined, three Police men concerned in the investigation, three eye-witnesses to the stabbing incident and the medical Officer who held the post mortem. The accused defended himself putting no questions to witnesses but reserved cross examination in the Sessions Court.

Lever Brothers.

Not Starting Soap Factory in West Coast.

CALCUTTA, August 9. Careful enquiries instituted in reliable quarters go to show that there is no foundation for the report that an English firm of soap manufacturers contemplate starting a branch of their industry on the Malabar coast. The report has led to so much controversy that it may be of public interest to contradict it on good authority.

BRIEF TELEGRAMS.

The Hon'ble Sir B. K. Bose has resigned the Chairmanship of the Central Provincial Congress Committee.

Sir G. M. Chitnavis, Nagpur, has been nominated an additional member of the Imperial Legislative Council in the place of Sir P. S. Pattani.

It is understood that the Indian Paper Currency Act will require to be amended in certain respects for the issue of one rupee notes. This matter is now under consideration.

The Punjab Provincial Congress Committee resolved at the extraordinary meeting held on Thursday that Mrs. Besant should be elected President of the Indian National Congress to be held at Calcutta in December next.

The Hon'ble Mr. L. S. Mehta, C. I. E., of the All-India Industrial Syndicate Limited, Bombay, and member of the Executive Council, Government of Bombay, arrived at Bombay here to-day.

Raja Bijay Singh of Sheopur, Baroda, has offered a sum of Rs. 500 for war relief purposes. This gift has been gratefully accepted by His Excellency the Viceroy and has been credited to the Imperial Indian Relief Fund.

It has been decided to extend the grant of promotion to the ranks of Jemadars, Havildars and Naiks to selected serving soldiers who bring in a fixed quota of recruits for artillery and who will be eligible for promotion in that branch.

H. E. the Governor of Bengal leaves Decca on the 15th August on a tour. H. E. arrives in Calcutta on 30th August and leave for Simla on the 5th September, returning thither on the 13th leaving for Darjeeling the same evening. Lady Ronaldshay will accompany His Excellency.

The Hon'ble Sir William Meyer, Finance Member, will leave for Calcutta on the 11th and return to Simla on the 18th. It is quite probable that advantage will be taken of his presence in Calcutta by the mercantile community to discuss questions relating to the exchange of rupee note, income tax and super tax. The Hon'ble Member will confer with the committee of Bengal Chamber of Commerce on the 14th instant.

His Excellency the Commander-in-Chief has addressed a circular letter to all General Officers Commanding divisions enlisting the service of ladies under new and special arrangements in military hospitals. Sir Arthur Phayre will hold a public meeting to explain the new scheme on the 14th August. Lord Pentland will be in the chair and will address the meeting as well as Sir Arthur Phayre and Surgeon General Corker.

A discovery has been made on the bed of the Tembravarni this morning when a mutilated body of a female with the head severed was found by the side of a Mandapam. The body is lying in a pool of blood with a bad cut at the right wrist and the head which is cut over the mouth is partially covered with moss. A feature about the find is that while the face is black the trunk is fair in colour. The body has not yet been identified.

విరోధామహాసంగ్రహము

సర్వీయా విమోచనము-లాయడు జారిగారి ప్రసంగము

(౧)

జర్మనులు ఒకేసారి పంటలను వశపరచుకొన గోరుట

(౨)

కర్నూలు మండలములో కత్తుల ప్రతినిధులుంటుంటు.

(౩)

అందుకు ఏ జరిగింది.

ఇంకా

లాయడు నగరములలోని సమ్మేళనా సభ.

లండను, ఆగష్టు 7:— రిబటు, పాసిటివిటీ మున్నగు మిత్రమండలివారి ప్రతినిధులు, లాయడు జారిగారిని, యుద్ధ మంత్రివర్గపు వారలను మంత్రిగారి మందిరమున కలసికొనిరి.

ప్రభుత్వమువారు టోకు బేరగాండ్లు.

లండను, ఆగష్టు 9:— గ్రేటు బ్రిటన్ లో గనులలో పనిచేయువారి సంఘము, యాపనిచేయు నితరజాతీయులతో టోకు బేరముల చేయురాదని ముఖ్యమంత్రిగారు కాసిందిరి.

టోకు హోమునకు ప్రతినిధులు.

లండను, ఆగష్టు 8:— బాతీయ కృషివారుల సభ 10వ తేదీని సమావేశమగును. అప్పుడు టోకు హోమునకు తమ ప్రతినిధులను పంపు విషయము నిశ్చయింపబడును. ఈవిషయమై అభిప్రాయభేదము లిదివరకే ప్రబలముగ నున్నది. అందుచే, యీ సభకు బోవువారు ముందుగా ప్రత్యేకసభల జేసి కర్తవ్యమును యోచించుట మంచిది. గనులలో పనిచేయువారి సంఘము, యావిషయమై హెండర్సుగారు చెప్పబోవుమాట నాలకించి, తరువాత తన ఆజువందల వోట్లను తన యిచ్చవచ్చినచోప్పున యిచ్చివేయును. జర్మను సాంఘికవాదులతో మనము మాటలాడరాదని కొందరు నడుపుచున్నారు. ఈసభకు ముగ్ధుల డగ్గ మనము పోకుండినయెడల, రష్యావారిని జర్మను సాంఘికవాదులు తమ వలలో చేసికొందురని కొందర భిప్రాయపడుచున్నారు. ఈవిషయమై భేదాభిప్రాయములు మెండుగ నున్నవి.

బ్రిటిషు నౌకలు.

లండను, ఆగష్టు 8:— గతవారములో ఇంగ్లాండు రేవులను చేరిన ఓడలు 2,678, అచటినుండి బయలుదేరినవి 2,796. 1600 టన్నుల కెక్కుడు బరువును పట్టగల పొంగురాడలు 21యు, అంతకు తక్కువ బరువు పట్టినవిరెండును ముంచివేయబడినవి. 18 ఎనిమిదవ బడెను గాని వాటికే హానియు సంభవించలేదు.

బ్రిటిషువారి రొట్టె సరఫరాలు.

లండను, ఆగష్టు 8:— 15 - వ తేదీనుండి తొమ్మిది పెన్నుల ఖరీదుగల రొట్టె విక్రయింపబడునని ప్రకటించబడినది.

కూలీలకు గృహములను నిర్మించుట

10 లక్షల గృహములు కావలయును. దొరతనమువారి వైఖరి. లండను, ఆగష్టు 8:— కూలీలకు గృహములను నిర్మించు విషయమై దొరతనమువారికి సంఘము వేర్పరచిరి. ఈ సంఘమువారు రేవు సమావేశమగుచు, యుద్ధానంతరమున కార్మిక సరుక్కులను గూర్చి 10 లక్షల ఇంట్ల కావలయునని వైసంఘమువారు తెలియజేసిరి. వీనిని నిర్మించుటకు 2500లక్షల పానులువెచ్చింప వలయునని గూడ తెలిపిరి. వర్తమానమున ఆధమము 5 లక్షలు గృహములవైస నిర్మించవలయునని స్థానికప్రభుత్వ సంఘమువారు అంగీకరించిరి. స్టోన్స్ రోసితు డండిదగ్గర కూలీలకు 100 వేల ఇండ్లను తక్షణము నిర్మించుచున్నారు. ఇ య్యది చాల గొప్ప సంగతి యుద్ధము ముగిసిన సంతోషమురెండు సంవత్సరములకు ఆధమము 5 లక్షల ఇండ్లవైస కట్టుటకు ఏర్పాటులను దొరతనమువారు రంగీకరించెదరు. దొరతనమువారి ఇవరకే చాలవరకు ఆర్థిక సహాయము చేసెదనని వాద్యత మొనగిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము పన్ను తెల్లన్నవో ఇచ్చుటగూడ ఆద్యప్రకారముగ నుండును.

ఇంగ్లాండు స్వపరిపాలకసంఘము.

లండను ఆగష్టు 8:— ఇంగ్లాండు స్వపరిపాలక సంఘ సమావేశమున ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండులో ఆరులు జరుగుచున్న ప్రభుత్వపద్ధతులను విమర్శించుటకై నేటిదినమున 45 డిలెగేట్స్ పంక్తిగాగోక విధానము నూచించి వీనిని ఇంగ్లాండు స్వపరిపాలకసంఘము వారి సలహాకై ప్రవేశపెట్టిరి. సామాన్యపు విధానమును గురించి అభ్యుత్పానితో యోచించుటకై స్థాయి సంఘము మొదలైనవి నియమించుటకు ఇంగ్లాండు స్వపరిపాలక సంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

మిత్రమండలి సమావేశము ముగియుట.

లండను, ఆగష్టు 9:— టోనింగ్ విడిచుదల మీత్రమండలి ప్రతినిధులు చేసినసభ నేటితో ముగిసెను. టోకు హోము వద్ద సభ జరుపుట యు, మానుటయు గుఱించి కొందరు వివాదము జరిగెను.

నై నికులు; రాజకీయములు.

నైనిక సభల తీర్మానము.

లండను, ఆగష్టు 8:— ప్రజల మందిరములో మెక్ల్యన్ను గారిట్లు పలికిరి. నైనికులు రాజకీయములలో ప్రవేశింప గూడదను చక్రవర్తిగారి కావనము నందలి 451వ పేరా నిబంధన కఠినముగ నుండవలయును. ఏ నైనికుడు నైనిక కార్మిక ప్రతినిధి సభలలో జేరగూడదు. అని యుద్ధమంత్రి వర్గము వారు నిశ్చయించిరి.

నైనిక నైద్యసేన.

లండను, ఆగష్టు 8:— డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. నైనిక నైద్యసేనకు తీక్షణముగ నెదిరించుటవలన సర్ ఆల్ ఫ్రెడ్ కియోఫుగారు తమపదవికి రాజీనామా మొసగిరి.

నౌకావస్కందనములు.

లండను, ఆగష్టు 8:— డెయిలీ కెలిగ్రాఫు పత్రిక యందు ఆర్మి బోర్డువారు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. నర్మిలు గాగోక యోచనమును కనిపెట్టిరి. అది ఇంకను ఆలోచనలో యున్నది. దానిమూలమున మిత్రమండలి వారు తమ నావికా దాయముల పూర్తిజేసుకొని, సముద్రాధికారమును నిలుపుకొనుటకు తగినంతభాగము నొకరూ; నుంచుకొని తక్కిన నాటితో నావికావస్కందనముల సలుప సహాసింప గలరు.

జర్మను వైమానికుల యోగము.

లండను, ఆగష్టు 8:— “డిల్లీ” అను జర్మను విమానము హింగూరుహాసముద్రమునం దొన్నైన గానులను గూర్చియు, నీ ఆన్డరు, మోసునీ, వైసలు, పూయూ మొదలుగా గల విమానము లిదివరలో అగ్లాండ్ కిక్కు నుహాసముద్రమున తిరుగుచుండెడివి; ఇప్పుడు వానిగూర్చి యేమియు నేల వినరాదనియు, హాప్టనుగారు ప్రజలమందెరుగూఁగ ప్రార్థించిరి.

డాక్టరు మెక్ల్యూర గారందులకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఈ విమాన గమనముల గూర్చియు, వాటి యోగమును గూర్చియు నావికాధికారులకు తెలియక పోలేదు. కాని ఈ సమాచారము నిప్పుడు వ్యక్తీకరించిన కేత్రులకు విశేష లాభకరముగ నుండగలదు. “యోగము”ను పదమును మెకన మారాగారు మెక్కి మెక్కి పలికిరి.

మరణము

లండను, ఆగష్టు 8:— మేజరుజనరలు సన్తాను వ్రెటి యును గారు చనిపోయిరి.

సర్వీయా స్వేచ్ఛ-బ్రిటిషువారి మానము.

లండను, ఆగష్టు 8:— సేనాముహూబునంద సర్వీయాను సంగమువారితో సరసస్థానము గోష్ఠిని విందారించుచు లాయడు జారి గారిట్లు పన్యసించిరి. సర్వీయను ప్రధాన మంత్రి ఎం. షేసిట్టి గారికిని, ఎం. వెనిజిలాను గారికిని చువము విశేష కృతజ్ఞులముగ నుండవలయును. ఆకాశములు నేనిపుడు బహింగపరుపగలవాని కంటెకు ఆదికముగ నున్నది. ఇది మాకు అనాగరికతా భూభి భూసరమై యుండు సర్వీయాజేశ మిప్పుడు పరిశుభము చేయబడుచున్నది. ఇకమీద నది స్వచ్ఛముగను అశుభముగను గన్పట్టగలదు. స్వాధీనపరచుకొనిన దానియం దానంతయు నుంచుకొనక మరల నిచ్చివేయుటయే సందియొక్క ప్రభుమూత్రముగ నుండవలయును. యుద్ధ మెంతకాలమువరకు జరిగినను జరుగనిండు, కాని సర్వీయామూత్రము స్వేచ్ఛ నొందవలయును. దానిమీదనే బ్రిటిషు మానామానము లాధాపడి యున్నవి. బెల్జియము సర్వీయాజేశములు ద్వారపాలకులుగ నున్నవి. అది వాని భగ్యములను బాగుగ నిర్వహించినది. సర్వీయను పటాలము లసంఖ్యాకులగు కేత్రుపటాలముల చే నాక్రోసింబడినను ఎప్పుడును ఆదైర్య మొందలేదు. ఇంకను ద్వారముల నటులనే గాపాడుచున్నవి. మేము మా మాన్యును మిత్రత్వ మాచనముగ సర్వీయా కండిచ్చుచున్నాము. మేము చివరవరకు వారితో గలసియే యుద్ధము చేపెదము.

రాబర్టు సెసిలు ప్రభువు గారు తమయువన్యాసమున యిట్టి యుద్దేశ్యములకును, సర్వీయా యుద్దేశ్యములకు నిందుకయు భేదములేదని తాము విశ్వసించుచున్నారమని పలికిరి.

సెసిలు ప్రభువు గారు సర్వీయా జేశపు ముసలితాతగ వర్ణించిన షేసిట్టి గారు చిన్న చిన్న జాతులను గానాడ బూరుకొని నందులకు గ్రేటు బ్రిటను సెంతయు నభినందించి యిట్లు బలికరి. జర్మనీజేశ మిప్పుడు మర్యాదకరముగ సంధినిగూర్చి మాట్లాడుచున్నది. ఆస్ట్రీయా, జర్మను ప్రభుత్వముల పాలబడిన జనుల నందఱిని స్వేచ్ఛగా విడచిననే ఆస్ట్రీ సంధి సమకూడ గలదు. ప్రాన్సుజేశమున కాలేసు లోరెయిసుల మరల నియబడు నేని, ఇంకను జర్మనుల చేవిడుపువని ఇటాలియనులు తమ జేశములతో హాయిగ గలియగలుగుచురే, సెర్బియను, క్రోయియను, స్లోవేనియను వెకతనొందురే, బెల్గియను, స్లోవక్కులును గలియుటయు స్వేచ్ఛబొందుటయు సంభవించెనేని, పోలిషు బెల్గియనును ప్రశ్నలు నివృత్తియగు నేని, అప్పుడే మర్యాదకరముగ సంధి జరుగగలదు.

ప్రాన్సు

ఆంగ్లేయుల ప్రకటనము.

లండను, ఆగష్టు 7:— యథాప్రకారము కేల్లెన్సును రము జరిగెను.

ఆంగ్లేవైమానికుల విజయములు.

కేత్రుకేల్లెన్సుదళ విజృంభణము.

లండను, ఆగష్టు 8:— ఫీల్డుమార్షల్ సర్ డగ్లసు హేగు గారిట్లు ప్రచురించిరి:— గత రాత్రియినలోంబార్డుకైదు పరిసరమున మానిమానములు కేత్రువులకు దాకి విజయ ముదినవి. ఈవైసునకు తూర్పునను పశ్చిమమునకు కేత్రుకేల్లెన్సుదళములు విజృంభించిరి. వెస్టుహూకు, ఈవెస్టుస్టాడెసుయినపదారుల చెంతను ఖండల తీవ్రత యశ్వధికిముగ నుండెను.

వాతావరణస్థితి ప్రతికూలమగుట

పరాసు సేవల యోగము.

లండను, ఆగష్టు 7:— ప్రధానస్థానములనుండి రైటు విలేఖకు డిల్లీ తంత్రిమా ద్రనంపుచున్నాడు:— జర్మను వైద్యముల మూలమునకన్న ఆంగ్లేవగారు సేవలకు వాతావరణస్థితి వలన చాలవరకు చిక్కులు గలుగుచున్నవి.

పరాసు వైనికులు బురదనీళ్ళతో నిండిన గోతులలో నుండి కేత్రువుల నెదుర్చుచుండిరిని పరాసు యుద్ధోగి యొకడు తెలియజేసెను. చిన్న కాలవల త్రవ్వి యీ గోతుల నొకదానితో నొకటికలుపముత్తుములు జరుగుచున్నవి. తమయొద్దనున్న నాహాపదార్థము నీవైనికులు నాలుగుగోజులు సరదుకొనిరి. కేత్రువు లిదివరలో మట్టివేసి యుంచిన లిలి మున్నగు పురము యందు జన్మించిన వారు వెక్కిండ్రి వైద్యముల నున్నారు. ప్రళయగ్ని గాని జలప్రవాహముగాని వీరి యుత్సాహమును చల్లార్పనేరవు. జర్మనులు స్టాండర్సులో నున్నంత కాల మా వైద్యములెట్టి బాధలకైన నోర్చిపోరాడును.

జర్మను వైద్యము లొనర్చిన ముట్టములు

విఫలము లగుట.

లండను, ఆగస్టు 8:— పరాసు వారిట్లు ప్రకటించిరి.— బెర్లినుములో శీతఘ్ని సమరము సంతులనయ్యెను. మూలమునది తూర్పుభాగమున కారెగ్నవుద్దు యొద్ద శత్రువులు స్థానములను ముట్టడించిరి. స్వల్పముగ వైరి సేన మాపంత్వలలోనికి జొచ్చు కొనెనుగాని వెంటనే తిరిమివేయబడెను. సెర్బికి పశ్చిమమున ను, హూబ్బుడైను సమీపమునను క్షీరంకులు కాల్చబడుచున్నవి.

పరాసువారు స్థలముల నాక్రమించుకొనుట.

లండను, ఆగస్టు 8:— బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించు చున్నారు. పశ్చిమ విశేషముగ గురియచున్నది. బిస్కూమాటీ కి వాయవ్యమున పరాసువారు కొంతకాలము నాక్రమించు కొనిరి. ద్యూనకు త్తరతలమునను, ఓపిప్రాంతమునందును శత్రు లొనర్చిన దాడుల మేము తిరిమివైచితిమి. ఈ ప్రయత్నము తూర్పుతలమున శత్రుల క్షీరంయ్యధము మహాతీవ్రముగ నుండెను. వాయుభాగము బాగులేకుండెను మావిమానము లొక చుంగు కొట్టుమీదను, రెండు కమ్మిలమీదను, ప్రక్కలను, జర్మను పంత్తులకు వెనుక నలుబది మైళ్ళదూరమున నున్న రెండు బండ్లమీదను బాంబుల వైచెను. అందువలన చాల నష్టము కలిగెను. ఒక రెండు కమ్మిల కిప్పిపోయెను. మరి యొకటి ధ్వంసము చేయబడెను. ఒక బ్రిటిషు విమానము కనిపింపకున్నది.

భయంకరముగు ఫిరింగి యుద్ధములు.

లండను, ఆగస్టు 8:— పరాసువారు నేటిపూర్వము మిట్లు ప్రకటించిరి. ఎయిస్సురంగము నందలి విశేష ప్రదేశ మున నిన్నటిరాత్రి ఆనోర్యో ఫిరింగియుద్ధము తీవ్రముగ జరిగెను. వాట్టెయిలనుకు తూర్పునను, కాలిఫోర్నియా ఫీతభూ మికి పశ్చిమమునను మాపంత్తుల సమీపంప బ్రయత్నించిన శత్రు దళమును మావైద్యములు తిరిమివైచెను.

సాయంకాలమున వాట్టె ప్రకటించిరి:— పాంధియా ను, లారాయర ప్రదేశమునందును, మ్యూజునది కుత్తరభాగ మున కారియరీనువుద్దు, దుయొమాంటులకు మధ్యను భయం కరములగు ఫిరింగియుద్ధములు బాగుగ జరిగెను.

రుష్యా

శత్రువుల యుద్ధములు.

యుద్ధసందర్భమున కొన్నిలాభ సేనాని చెప్పిన సంగతులు. లండను, ఆగస్టు 8:— కారెగ్నెయినులలోను, రుషేని యలోను ఉన్న వైద్యముల కిత్తరభాగములనుండి సహాయము లు రాకుండజేయుటయే శత్రువుల ప్రధానోద్దేశము. తత్కారణమున మీ సేనాని సేనానిపోదాల్సి, జెర్మీ జిట్టుల నడుచు ను పారానుచుండిరి. ఈ స్థానములందు రుష్యావారి సేనలు ముందునకు పోజాలకయున్నవి.

సంభాషణావసరమున, యుద్ధపు రెండవభాగము ప్రారంభమగుచున్న దని జనరలు కార్నిలాఫ్ గారనియున్నారు! రుష్యావారు జర్మనులతోడ ప్రత్యేకముగా సంధి చేసికొనుటకు పిలుకాదు. అట్లు సంధిచేసికొనినయెడల రుష్యాదేశము జర్మనీ వారి యధిని వేళ ననుగును. యుద్ధ కాగ్యముల నిమిత్తమై యిసుపదారులను చక్క చేయ రుష్యావారు మిత్రమండలివారి నాహ్వానింపవలయును. కోటి సంఖ్యగల దువ్యములు వైద్యమునజేరేగాని శిక్షణముక్రమ ముగనుండలేదు. అంగ్లపరాసు ఉద్యోగు లీవైద్యములకు శిక్షణ మొసగు నేమింపవలయునని జనరలుగారు చెప్పియున్నారు. అని ప్రధానస్థానములనుండి మైముప్రతికా విశేషములు తెలి యజేయుచున్నాడు.

రుష్యులు లవస్కందనము లారంభించుట.

లండను, ఆగస్టు 8:— రుష్యులు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. ఓబ్రూజి సంయుక్తకథలమున మే మవస్కందనమును ప్రారంభించితిమి. చాలివోక్సిట్టి, వైగోడా గ్రామములను, వైగోడాకు పశ్చిమతలమునను క్షీరములను మేముబట్టు కొంటిమి. మాడు మందలనుండి శత్రులనుబట్టుకొంటిమి సెరితునకు వాయవ్యమునుండి శత్రువులను తిరిమివైచితిమి. ఓంక్సీకి పశ్చిమతలమునను, సోట్టికి ఆగ్నేయతలమునను ఉన్న రెండు క్షీరములను శత్రు లాక్రమించుకొనిరి. కింపోలంగు రోడ్డున కిరవైపుల నుండియు మేము తూర్పుతలమునకు మరలితిమి. బిసిజెస్సి కు త్తరతలము వరకును మేము వెనుకను బోవునటుల శత్రు లొనరించిరి.

నూతన మంత్రివర్గము

వెల్ట్రాగ్రాడు, ఆగస్టు 8:— జాతీయ మంత్రివర్గమున వైదుపత్తుములును చేరి యుండుట వ్యవస్థయము.

ప్రస్తుతమున్న మంత్రులు:— యుద్ధ సహాయమంత్రి సవిస్కా గారు యుద్ధరంగమున బలముల నడపించుచు సేనలసమ ర్థములు గానుండ పాటుపడెను. లెట్జెవుగారు నౌకా సహాయ మంత్రి. ఈశ్వరు పరాసు సేనలో లెట్జె సెంటుగనుండెను. నౌకా దళ మంత్రివర్గమున కొంత యనుభవముకలదు.

ప్రభువును నేర్పాటు చేయబడిన తాత్కాలికపు మంత్రివర్గమునకు చేరిన ఎన్. నెక్సాఫ్, లెర్జెస్టెస్కె గార్లు ప్రస్తుతపు మంత్రివర్గమున నున్నారు.

సెంటెల్లి గారు దుద్యోగము నంగీకరింపలేదు. గాని మంత్రి వర్గమునకు శక్తివంచనలేక సహాయమును చేతునునిరి. దేశీయ మంత్రి ఎవాస్కొండీఫ్ గారు నెజెంట్యు డెలిగేట్సు కార్య నిర్వాహక వర్గపు అధ్యక్షులు.

లండను, ఆగస్టు 8:— “నోపోలీట్యా” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. — రుష్యకులు ‘కామెనిట్టి పోదాల్సి’ ప్రోక్సురాఫ్ పట్టణములను విడిచివైచిరి.

నూతన ప్రభుత్వము.

కెరెస్కిగారి నూతనములు.

వెల్ట్రాగ్రాడు, ఆగస్టు 8:— నూతనపాలకవర్గ ప్రభువు సమావేశమునకు కెరెస్కిగారు రక్షకులై యుండిరి. జాతీయ రక్షణ, వెనుకభాగపు సైన్యనిర్మాణము — ఈ రెండు విషయ ములయందును దృష్టిసంతయు కేంద్రీకరింపవలసి యున్నదని కెరెస్కిగారు నూచించిరి.

క్యాబ్కోలో గొప్ప ప్రేలుడు.

చాలమంది హతులగుట.

జ్యూరిచి, ఆగస్టు 9:— క్రోకోడగ్గర మందుగుండు కర్మాలయ మంటుకొని భయంకరముగ ప్రేల నారంభించెను. కేతఘ్ని దళములలో 48 గురు మృతులైరి. చాలమందికి గాయ ములు తగిలినవి. క్యాబ్కోలో వందలకొలది తలుపులు, గవాక్ష ములు ముక్కముక్క లయినవి. నావరూపములు లేకుండగ ఎగిరి పోయినవి.

పటలి

మిత్రమండలివారి యోధులు

కోము, ఆగస్టు 8:— 5 వ తేదీతో సంతమగువారము లోకల 487 ఓడలు ఇటాలియను శత్రువుల చేరినవి. 487 ఓడ లచటినుండి బయలుదేరినవి. రెండు పొగయోడలును, మరియొక చిన్న నౌకయు ముంచివేయబడినవి.

గ్రీసు

ఇవైరను భావిస్థితి.

గ్రీసుతో కేర్పబడుట నిశ్చయము.

ఏథెస్సు, ఆగస్టు 8:— వెనిజిలిస్టు పార్లమెంటు ప్రభు మసమావేశమున వెనిజిలనుగారు ఇవైరను ప్రతినిధుల విన్నప మునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఇవైరను అదిరకాలముననే గ్రీసు తో చేర్పబడునని వెనిజిలనుగారు రభయ హస్తమిచ్చిరి.

న్యూజిలాండు

న్యూజిలాండు వారి కృతనిశ్చయము.

వెల్లింగటను, ఆగస్టు 8:— జర్మనీదేశము పరాజయ మునొంది, లొంగిపోవు వరకు యుద్ధమును చేయుచుండవల యునని పార్లమెంటువారు తీర్మానించిరి. న్యూజిలాండు దేశ జాను యుద్ధమున జాతుచున్న పరాక్రమమును వారలినం దించిరి.

తూర్పుఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 7:— తూర్పు ఆఫ్రికావారిట్లు ప్రక టించుచున్నారు. — శత్రువుల ముందు స్థానముల నాక్రమించు కొని మిహంబియాదగ్గరనున్న ముఖ్యస్థానములను ఒకమోస్త రుగ ముట్టడించితిమి. యుద్ధమతిదారుణముగ జరుగుచున్నది. ఇరువీడులవారికి అపార నష్టములు కలుగుచున్నవి. కిల్వలో నున్న సిండియరు నదిని సమీపించితిమి. మాపొన్ను ముఖముగ మేము శత్రువులను వెనుకకు పారదోలుచున్నాము. మాపొ న్నుకుదక్షిణముగ గొప్ప వైద్యము తలపడుచున్నది.

అమెరికా

జర్మనీవారి అమర్కాద

లండను, ఆగస్టు 8:— గెరార్డుగారి చరిత్రలోనిక కొన్ని భాగములను “డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్” పత్రిక ప్రకటించినది. 1914వ సంవత్సరము ఆక్టోబరు, 2వ తేదీని బెర్లినుకు వచ్చిన అమెరికా రానుబారుల నెదిరించి, అచ్చటి బ్రిటిషు పౌరులకు సౌకర్యముల జేయుచున్న వారలను పోలీసువారు పట్టు కొని, కొన్ని కారితములను గూడ బలవంత ముగ తీసికొనిరి. ఈ దాడి నౌకాదళాధికారుల ఆజ్ఞాను సారముగను, విదేశాంగ మంత్రివర్గము వారి అనుమతి ననుస రించియు జరిగెనని వైనికాధి కారులు గెరార్డుగారితో చెప్పిరి. వారు దీనిని యొప్పుకొనక, సగము తుమార్కణమును కోరిరి. విదేశాంగ సభవారి సహకార కార్యదర్శులు, మోర్ జిమ్మరు మాన్ గారి కోరిక మీద గెరార్డుగారు యీ విషయమును గూర్చి అంతగా విచుర్చింప లేదు. అమెరికా దేశజాను జర్మ గూఢచారియగు-ఇజబునకు న్యూయార్కు నగరమున నూపిన భావములతో నీవిషయమును గెరార్డుగారు సరిపోల్చిరి.

గెరార్డుగారు చెప్పిన మాటలవలన జర్మనీవారి అమ ర్కాదలు వ్యక్తమగు చున్నవి.

లైబీరియా యుద్ధమును ప్రకటించుట

వాషింగ్టను, ఆగస్టు 8:— లైబీరియావారు జర్మనీ యులతోడ యుద్ధమును ప్రకటించిరి.

వైద్య వైమానికాలయమును నిర్మించుట.

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 8:— ఫిల డాల్ఫియాలో నౌకా షలమునందు పది లక్షల డాలరుల విలువగల వైమానికాలయ మును నూరు దినములలోగా నిర్మింపవలసిన దని దొరతనము వారు త్తరువు నొసగిరి. అందు రెండు వేలమంది కార్మికులు పనిచేయు చుండగలరు. సంవత్సరమునకు చిన్న విమానములొక వేయింటి నది తయారుచేయుటకు తగియుండగలరు.

ఆహార పదార్థముల సధికము జేయుట.

వాషింగ్టను, ఆగస్టు 8:— యుద్ధమున కనుకూలముగ నుండునటుల వెంటనే 125 కోట్లు బుషులుల గోధుమలును, 8 80 లక్షల బుషులుల గోధుమలవంటి వడ్లను పండించుటకు తగి సంతభూమిని వ్యవసాయార్థ ముపయోగించు యోచనయు నాలోచించు చున్నార మని దొరతనమువారు తెలియబరచిరి.

సం॥ రాష్ట్రములు రుష్యా కంపు సందేశము.

లండను, ఆగస్టు 7:— సెనేటరు యూన్సు గారు అమెరికా దేశమున కంపిన సందేశవాహులు మరల వాషింగ్టనునకు వచ్చిరి. రుష్యాదేశపు స్థితిభావ యభివృద్ధికి యుత్సాహకరముగ నున్నదని వారు చెప్పిరి. యుద్ధ మంతమగువరకును తాము పో రు సలుదుమని గుష్యా దేశమును బాగుగ నమ్మించుట యి ప్పడు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవా గొనసంప వలయు అవశ్యక ద్రవ్యము.

విమాననిర్మాణము సభివృద్ధి జేయుట.

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 7:— విమానములయందలి ఖని జభాగములను స్థిరపరచు నిమిత్త మొక అంతర్జాతీయసభ సమావేశమయ్యెను. బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, అమెరికను, కెనేడియను, ఇటాలియను ప్రతినిధులు ఆసభకు పోయిరి. పలువిధములగు భాగములు నొక సాధారణపు మాదిరిని తయారుజేయుచు నందువలన మిత్రమండలివారి వైమానిక నిర్మాణము సధికముచేయుట కాసభయందు తీర్మానింప బడెను.

ఎగుమతి సుంకములు.

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 8:— కర్రసానుగ్రయు, పంచ దారయు, ప్రత్తియు, లై సెస్సుల తీసికొనవలయు సామగ్రిల క్రింద లెక్కింపబడవలసినదని ఎగుమతులసంఘమువారు సలహా నొసగిరి. జర్మనీ కిష్ట డత్తంతావశ్యకముగ నున్న దూదిని పట్టుటను గూర్చి ముఖ్యముగ జాగ్రత్త తీసికొనవలయునని వారి యుద్దేశ్యము.

చీనావారి సన్నాహము.

టింటుసిను, ఆగస్టు 7:— మిత్రమండలి వారు చీనాకు బుణమిచ్చుటను గూర్చి మిత్రమండలివారి రాజనీతిజ్ఞులతోడ చీనా ప్రధానమంత్రి ముచ్చటించెను. చీనా దొరతనము వారు విరివియగు వైనిక సన్నాహముల నొనర్చు చున్నారు.

జర్మను నైవ్యపు తిరుగుబాటు.

అమ్మటద్దాము ఆగస్టు 8:— ఆంధ్రోర్పున జర్మను సైనికులు తిరుగుబడిరి. ఈ ప్రాంతమునకు పోవలసినదని మూడువందలమంది జర్మను సైనికుల కాజ్ఞాకాగా వారు తమ తుపాకుల నేల పారవేసిరి. వెంటనే సైనికులకు సంకల్పవేసి భారత్తులకు తీసికొనిపోయిరిని సరిహద్దులనుండి బెల్గియాన్ ప్రతికట తెలియవచ్చి జర్మను సైనికుల తిరుగుబాటు వార్త ప్రచురమయ్యెను.

జర్మను వైమానికుని సాహసము.

ఫ్రిస్లింగు, ఆగస్టు 8:— జర్మనువారి నాకా విమాన మొందు హాలెండుః దేశమునకు చెందియున్న. చేపల పడవ సెకదాని నెదుర్కొనెను. వైమానికుడు పడవలోని కెక్కి, జీలుగు నకు వెడల వలసినదని యాజ్ఞాపించెను. హాలెండువారి కాపుదారి పడవయొక్కటి వచ్చి నాకా విమానమును ఫ్రిస్లింగునకు దీసికొని పోయెను. వైమానికునకు నిర్బంధావాసము విధింపబడును.

జర్మనువారి నాకాయుద్ధము

అంతర్గాములు చేపలను పట్టుటకు బోయిన
స్పెయినువారి పడవలను యెదిరించుట.

మేడ్రిడు, ఆగస్టు 7:— స్పెయినువారి చేపలపడవను యొక జర్మను అంతర్గామి యెదిరించినది. ఆ అంతర్గామి నాయకుడు పొరపాలులన యీ కార్యము జరిగినదని తెలియపరచెనని నెనారు డెటో నుడువుచున్నది. స్పెయిను ప్రభుత్వము వారు బెర్లిను ప్రభుత్వమువారి నీ విషయమును గూర్చి ప్రబలముగ నాడేపించుచున్నారు. స్పెయినువారి పడవలో నొకడు మరణించెను.

వైద్యసాయపు నౌకలను నిరసాయముగ గొంపోవుట.

జర్మనులు స్పెయినువారికి అభయహస్త మిచ్చుట.
మ్యాడ్రిడు, ఆగస్టు 7:— వైద్యసాయపు నౌకలను కాపాడవలయునని స్పెయినువారు జర్మనులతో చెప్పకొనుటచే ఆ నౌకలపై స్పెయిను నౌకోద్యోగు లున్నచో ఎట్టి అపాయము వాటిల్లజాలదని జర్మనులు తెలియజేసిరి. ఈ నౌకలమీద ఊతగాత్రులు వ్యాధిగ్రస్తులు తప్ప మరెవరను ఇతరులు పయనము చేయని స్పెయినువారి యభయహస్త మిచ్చువలెనని జర్మనులు గోరిరి.

లండను, ఆగస్టు 8:— యుద్ధమారంభమైనది మొదలు అల్పాక్షాస్ రజా గారు ఊత గాత్రులను చాల సానుభూతిని జూపుచు అత్యంతాతులంతో ప్రవర్తించుచున్నారు. అక్కతన అల్పాక్షాస్ గారే ఊతగాత్రుల సమాచారము నరయుటకు స్పెయినువారి నౌకోద్యోగులు వైద్యసాయపు నౌకలపైనుండవలెనని సూచించిరిని తెలియచున్నది.

స్పెయినులో చిక్కులు

లండను, ఆగస్టు 7:— స్పెయినులో మరల అల్లర్లు ప్రారంభమయినవి. ఇనుపదారులపై పనిచేయువారందరకు సమ్మెకట్టు కట్టిరిని తెలియచున్నది. తత్సందర్భమున వర్తకమునకును రాకపోకలకును అభ్యంతరము లేకుండగ నుండుటకై మంత్రులందరును యోచించుచున్నారు. లేఖా పరిశీలనమును గూడ మరల ప్రవేశపెట్టుటకు మంత్రులు అందరును అంగీకరించిరి.

అంతర్గాముల దుండగములు

6 నౌకలు మునుగుట.

ప్యారిసు, ఆగస్టు 9:— 5వ తేదీతో అంత్యముగ వారమున 948 వర్తకనౌకలు పరాసు చేవుల నుండు నురక్షితముగ ప్రవేశించినవి. 634 నౌకలు చేవులనుండి వెడలినవి. 1600 టన్నుల బరువునకు పైబడిన నౌకలు 2, 1,600 టన్నుల బరువునకు లోనగునౌకలు 2 ముందబడినవి. 6 నౌకలు అంతర్గాముల బారినుండి పారిపోయినవి.

పరాసువారి పురోగమనము.

జనరలు, పేగుగారు నేటినిధ్యక్షు మిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— చిక్కుపూటుకు వాయవ్యముగ పరాసువారు ముందుకేగిరి. మా శక్తిని బాల్లలను బరపి శత్రు సైనికులను గోమృత్యు తరముగ పారదోలితిమి.

జర్మనులు ముందున కే తెంచుటకు కారణములు.

ఒడిస్సా, ఆగస్టు 9:— “తైయ్యు” పత్రిక కట్లు సందేశమువచ్చుచున్నది. ఇచట పమాననిగోధక ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. ఒడిస్సా బెప్సరేయిను, హోదోలియను పంటలబట్టుకొనుటకే జర్మను లేతెంచినను నత్యక్తము ప్రబలచుగుచున్నది.

జర్మనుల తూర్పురంగము

లండను, ఆగస్టు 8:— తూర్పురంగమున శత్రువులు కొత్త మార్గముల నవలంబించుచున్నట్లు మూడవలు గన్నించుచున్నవి. ఇదివఱలో జర్మనులు నవ్యము అగస్త్యుందకముల తిన్నగ నోడింపలేకుండిరి. అనేక ప్రదేశములందు వారి పంక్తియందు కొచ్చి, వైద్యమునంతయు చెల్లాచెదగజేసి చిన్నచిన్న పట్టాలములతో బోరాడుటకు వారి కొత్త మార్గము నవలంబించుచున్నట్లు లున్నది. దానివలన ఏదియో యొకభాగము నన్నిదిశలనుండి ముట్టడించుటకు గాని లేక వెర్లవైద్యమునుండి వారి నొంటరిగ విడదీసి, దానిగూర్చి యెట్టి యబద్ధపు వృత్తాంతములనైన ప్రకటించుటకు గాని వీలుగలుగుచున్నది.

రువ్యున పట్టాలములలోనికి మరలబోయి ఆపటాలములను తమకు లోబనుచుటకు తేసినవారికి లండనులను విశేషముగ నిచ్చెదమనుచు జర్మనులు కొంతమంది బండికృతులను విడచుచుంటున్న గలవని మధ్యరచేతములనుండి తెలియవచ్చుచున్నది. అత్యధికమగు లండనును నిచ్చెదమని జర్మనులు చెప్పచున్నారు. కాని ఇంతవరక కట్టి ప్రయత్నము లోనైన వారొక్క జర్మను ఆస్త్రియను విజంప్లేయని మాత్రము తెలియవచ్చుచున్నది. చెజుచ ప్రయత్నములు మాత్రము విశేషముగ జరుగుచున్నవి. బెర్లిను కిందురలన విశేషవ్యయము గలిగియుండును. సరిహద్దుల నన్నిటిని మూసివేయుటయు, యుద్ధరంగముననున్న సైనికుల నందఱిని జుట్టుముట్టి పట్టుకొనుటయు, మొదలగు ప్రయత్నములు విశేషముగ జరుగుచున్నవి. రువ్యున సేనలన్నిటి క్రిందటి వారముకంటె ఈవారము చాల బాగున్నది.

జనరలు ఎర్రెల్లిగారు.

లండను, ఆగస్టు 8:— జనరలు ఎర్రెల్లిగారి మరణపు తొంత మధికారరీత్యా ఖండింప బడెను.

రువ్యును యుద్ధమంత్రవర్తము.

లండను, ఆగస్టు 9:— రైటరుగారిక్రింది సమాచారము తెలియవచ్చెను. ఎం. కెరెస్కిగారు యుద్ధమంత్రవర్తము నేర్పరుప నుద్దేశించుచున్నారు. అందు ఎం. ఎం. పెరిస్సెంకో నేత్రాసాను, ఎల్.క్లీంటీపు, సాలిన్ కాపు గౌరవంబునని తెలియవచ్చుచున్నది. ఈనధ ప్రతిదినమును సమానేతరుగుచుండును. వీలగునపుడెల్ల సర్వసేనానియూ నచటికి విచ్చేయుచుండును.

మాస్కోనగరము.

లండను, ఆగస్టు 8:— మాస్కో నగరమునుండి ఒకవిలేఖకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఇచట ప్రతివాడును నవ్యశాల యందభరాగము గలిగి జర్మనులకు శత్రుడుగను ఉన్నాడు. ఆయుధకర్మాలయము లన్నియు మంచి పరివ్రాజనానికి నందున్నవి. వెట్రోగ్రాడు ముందుకీడు కంకించువారలతో నిండియున్నది. మాస్కోమాత్ర మట్లుగాను. శత్రుశిబియమును గూర్చి యిచటి వారు చాలనయ్యకము గలిగి నున్నారు. కొత్త ప్రభుత్వవర్గ మిచట స్థాపింపబడునని నమ్మబడుచున్నది.

గొప్ప నౌకాదళము

పరాసు విలేఖకుని అభిప్రాయము.

లండను, ఆగస్టు 9:— ఈ జ్ఞులుకు ప్యాసులో విలేఖకుడుగ నన్న నౌకడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— నిజీపు వారి నౌకాదళమును పాడ కినలకు మిరుమిట్లు కొలుపు ముండెను. శత్రువులు సముద్రమున పయనమగుచో వీరినైనటుకుటకు గొప్పదళములు కుప్పలు మప్పలుగ తయారగుచున్నవి. నౌకాదళమును పాచిని ఆశ్చివ్య గుచుచున్నది. జర్మనులకు తాక నిష్కన్నగ జయము నైకొనుటకు ప్రతిభానౌకాదళములు ఎదురుచూచుచున్నవి. ఎట్టి వ్యయములైన న సహించి శత్రువులను చెండాడుటకు ఆంగ్లేయు నౌకాదళములు సిక్కియించుకొన్నవి. భూయాధ్యక్షుడు జర్మనులు పాదతలకచో వారు క్షురకొనక నౌకామాధ్య మొనర్చెదరు.

ఈజిప్టులో జపాను కాన్సులు

అలహాబాద్ ఆగస్టు 9:— కెయికోలోనున్న పయినీగు పత్రికా విలేఖకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—ఆలజ్ఞాండియాలో జపానువారి తంపున కార్యదక్షుడని ఎన్నిక గాంచిన ఆంగ్లేయుడొకడు కాన్సులుగ నియోగించబడెను. టోకియో వారికిని ఈ కౌన్సు నిటువో పిలువవారికిని రాజకీయవ్యవహారము లేవియు లేవు. అద్దానంజేసి ఇప్పుడు జపానువారి తంపున కాన్సులును నియోగించుట కొత్త సంగతిగ నున్నది. జపానువారితో బాంధవ్యమున్న సమంజసుగ నుండునని సుల్తాను ఆబ్దుల్ హమీదుగారు ఒకపు డాలో చించిరి. తత్సందర్భమున ఆస్ట్రేలియా అను తురుష్క యుద్ధనౌక నొక దానిని కొంతమంది శివ్యగ్రస్తులతో క్షి. టే. మి. కే. డోగారి కింపిరి. ప్రతినిధులు గమ్యస్థానము చేరి తమ కార్యమును సమగ్రముగ సాధించిరి. మరలిపోవుచున్నపుడు ఈ యుద్ధనౌక చాలకాలము క్రిందట కర్రతో చేయబడుటచే హిందూ మహాసముద్రమున కొండ తాకి ధగ్గు మాయెను. నౌకా సిబ్బందింతయు మునిగిపోయిరి. ఇదంతయు అపరీక్షనమని సుల్తాను హమీదుగారు హించి జపానుతో రాజకీయ సంబంధమును కలుగ జేసికొను ఉద్దేశమును మానుకొనిరి. అప్పు డినుండియు ఇంతవరకు ఎట్టి నియామకము జరుగలేదు. నేడీ కాన్సు ల రువ్యో గమును చేయుట చే ఈజిప్టులో కొత్త సుల్తానుగారి ప్రభుత్వమును జపానీయుల మోదించినట్లును వారితో సంబంధమును కలుగ జేసికొనుట కిచ్చగించిరినియు స్పష్టమగుచున్నది. జపానీయులు ఈజిప్టులో తమ వర్తకమును అభివృద్ధి జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు ఈసౌంచవలసినదని. ఇదివఱకే చాల తూర్పున నున్న మన జపాను మిత్రులు తమ వర్తకమును ఈజిప్టులో ప్రవేశ పెట్టిరి. 1915 నుండి 1916 నుండి జపానువారి వర్తకము ఈజిప్టులో రెండింతలు పెచ్చాయెను. ఈజిప్టులో హిందూ దేశపు వర్తకముగూడ జరుగుచున్నది. దానితో గొల్పియాడ 25 వంతు జపాను వర్తకము పెరిగెనట్లు కాన్సుంచుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియావారి ఆధిపత్యము.

బ్రహ్మగౌరులకును ఆనవత్తులకును పన్ను విధించుట
మెల్బోర్న్, ఆగస్టు 9:— ప్రతినిధులసభలో ఆధిపత్యమును ప్రవేశ పెట్టువారు గతసంవత్సరము 107,880,000 పౌనుల ఆదాయము లభించెననియు ఇందులో యుద్ధ ఋణముల మొత్తము 70,844,000 పౌనులు కలిసియున్నవనియు వ్యయము 880,2000 పౌనులనియు యుద్ధవ్యయము 61,506,000 పౌనులనియు తోశాధిపతి బూర్ పార్లెస్టు గారు నుడిపిరి. ఒక్కొక్క బ్రహ్మచారికిని, అనపత్తులకు, 21-45 ప్రాయముగల ఆపత్తుకులకును నూటికి 10 పౌనులుచొప్పున 10 పౌనులు తక్కువ గాకుండగ అదనముగ ఆదాయపుపన్నును విధించినియు ఈసాలన 5 లక్షల పౌనుల ఆదాయము చేపూరుకయు కోశాధిపతిగారు అంచనాజేసిరి.
అమెరికా నెనెటువారు నిష్పంధక వైకళికానమును ఆమోదించిరి.

ఎం. ట్యెర్నాపుగారు నిర్వోషులు.

వెట్రోగ్రాడు, ఆగస్టు 9:— ఎం. ట్యెర్నాపు గారి మీద నౌకోపింప బడిన నేరముల నన్నిటిని న్యాయమంత్రిగారు పరిశోధించిరి. అవన్నియు నమ్మటకు వీలు లేకుండ నున్నవని వారు తెలియ బరచిరి. ఎం. ట్యెర్నాపుగారు చంత్రివర్తమున తమ యథాస్థానమును స్వీకరించిరి.

నిర్బంధక శాసనము.

నవరణ సమ్మతి బడయకుండుట.

అట్లావా, ఆగస్టు 9:— మరల సంబంధముకు (డిలిటే) విద్యార్థుల పట్ల నిష్పంధక వైకళికానమును ప్రయోగించుకూడదని 44,గురు అనుకూలముగను 25 గురు ప్రతికూలముగను తమ యభిప్రాయమును వెల్లడిచేయుటచే నెనెటువారు సవరణ కంగీకరించలేదు.

నరభ్యరాష్ట్రముల జాతీయ సభాసభ్యులువారు గానోపు ఆగినానమునాడొక సభజేసి బాహ్యపు జాతీయమహాసభ కివ్యవహరి ఎన్నుకొనెదరు. సాత్విక నిరోధకమును మాత్రము నకును, ఆధరణకు అవలంబించుటను గూర్చి గూడ వారప్పుడు చర్చించెదరు. 25 వ తేదీని ప్రత్యేకసభ గానిండుటనుగూర్చి గూడ వార్తా సమాచయము విచారించెదరు.

సిరిలా

యుద్ధ తిరిగివచ్చి.

సిల్వా, ఆగస్టు 8:— ఆగస్టు 7వ తేదీని ఇండియా కార్యదర్శిగా ప్రికేండి యుద్ధతంత్రి వార్తను రాజప్రతినిధి గారి కంపెరి. జర్మనులు దాడులనుగ ప్రతియుద్ధము లొనర్చుచున్న ను, వాతావరణము ప్రతిహతులనుగ నన్ను బ్రిటిషువారు తనస్థానముల నన్నింటిని చెక్కుచెదర కుండగ నిలబెట్టుకొనిరి. పెంటు జూలియను గూడ ఆంగ్లేయుల స్వాధీనమైనది. కాని తాత్కాలికముగ ఆంగ్లేయులు దానిని కోల్పోయిరి. పోలీసుకు దక్షిణముగ ఆంగ్లేయులు కొన్ని ప్రదేశములను వై కొనిరి.

మాంసేలీ ప్రాంతము తూర్పుగ ఆంగ్లేయులు జగ్మల గొప్ప ముట్టడిని ప్రతిహతిము చేసిరి. ఇదట జర్మనులు ప్రప్రథమమున కొంతవరకు చొరబడిరి. కొంత దనుక జర్మనులు ఇచ్చిటును బానులను వచ్చెను. తెన్నకు దక్షిణముగ ఆంగ్లేయులు మరికొన్ని ప్రదేశములను కశము చేసికొనిరి. బిక్కుపూటుకు వాయవ్యమున పరాసువారు కొన్ని స్థానముల నాక్రమించుకొనిరి.

గతవారము ప్రారంభించబడిన గొప్పయుద్ధము దీర్ఘముగ జరిగెను. దీనియందు కొన్ని మార్పులు గలుగగలవు. మధ్యమధ్య కొంత ఉపశాంతిపూడ నుండగలదు ఈ సమయమున మిత్రమండలివారి వైద్యములు తాము వశముచేసి కొన్ని స్థానములను బలపరుచుకొనెదరు.

మిత్రమండలివారు సావకాశముగను, నిదానముగను తొందరపడకుండగ జాగ్రత్తగా పోరుచున్నారు. ఇదియే వారి చాతుర్యము. సకాలమున వీరు క్రతువులపై తీవ్రముగ తలపడిరి. క్రతువులకు నష్టము కలుగజేసిరి.

ఎయినకొండదగ్గర జర్మనులు ముట్టడులను జరుపుచు నేయున్నారుగాని ఏమియు ప్రయోజనము లేకుండెను. వారి ముట్టడులన్నియు ప్రతిహతిము లాయెను.

గొప్ప నౌకాస్తానమును పోలానై ఇటలీవారు చెందు నూరులు నిమానములతో బాంబులను బరపి గొప్ప నష్టమును గలుగజేసిరి. ఈనౌకాస్తానము ఆక్రమించులది.

గమ్యయన లింకను తిరోగమనమును గావించుచు నేయున్నారు. దాదాపుగ బుకోవి నా నంతను రషియనులు కాశీచే సేదని నుడువదగును. క్రతువులు రషియనులను తీవ్రముగ వేస్తుంటి చెందాడుచున్నారు. డెర్మావిట్టు, కింపోలాంగురా దాకలను జర్మనులు ఆక్రమించుకొనిరి. బిస్త్రిట్జానదిని జర్మనులు దాటెరి. సీత్రుకుది ముఖముగ ముందుకేగెరి. కొండల నుభ్యను దానూబా మధ్యను రుమేనియాలో ఆచటచట యుద్ధము మరల ప్రారంభించును.

పూజాబు విద్యార్థుల రాజద్రోహము

ఆదివేకపు కుట్రలవలన సంభవించెడు కష్టములు.

సిల్వా, ఆగస్టు 8:— 1915 సం॥ కొంతమంది పంజాబు విద్యార్థులు ఇండియానుండి పారిపోయినందు వారిని దొరికినమువారు తమిళుచ్చినియు స్థానిక ప్రత్రికలయందు ప్రకటించబడినది. తత్సందర్భమున పంజాబు దొరతనము వారి క్రింది సమాచారమును ఎల్లవాటికిని తెలియజేయుటావశ్యకమని యోచించిన వారై ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— 1915 సం॥ వసంత ఋతుకాలమున కొంతమంది పిన్నవయస్కులగు 15 మహమ్మదీయ విద్యార్థులు అసంతృప్తులగు కొందరి ముగ్ధులవలన లాహోరునుండి తమ కిరాళాలను విడిచి పారిపోయిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిపై దండెత్తుటకు వీరిట్లు చేసిరి. ఇట్టి నేరమునకు ఉరిశిక్షయొలేక ద్వీపాంతరవాసమో విధించబడియున్నది. ఈశిక్షతోడు నేరకుల ఆస్తంతయు దొరతనము వారి పాలగును. ఈ విద్యార్థులు ఒక స్వాతంత్ర్యపు సంస్థానములో ప్రవేశించిరి. ఎట్టకేలకు అచ్చటనుండి కాబూలు కేగిరి. ఇదట అపూరు పిరిని ముందుకు సాగుటకు అంగీకరింపక బంధించిరిని తెలియుచున్నది. వీరిని బంధించిన క్రిత్తలో ఇందులో ఒకడు మృతి నొందెను. కొంతకాలమైన పిదప మాతృదేవులగు వారికే వ్యచ్చయినంగి సీరచర్యను కనిపెట్టుటపై వీరిని కనిపెట్టుటకు కొంతమందిని కావలెవైచిరి.

వీరికి సైన్యానిహారము లభించుటచే ఒకనాడు వీరుమువ్వురును ఆగ్ధను రాష్ట్రమును వదిలి పారిపోయిరి. కాని రషియాపైనిటలు సీరిని బంధించి మరల పైనిటలును కాపలాగ నిచ్చి వీరిని ఇండియా కంపె బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి వశముచేసిరి. వీరు

స్థానిక వార్తలు

క్రొత్తవకీళ్లు:— ఎస్. గృష్ణస్వామిఅయ్యరు, టి. ఎన్. శేషచలము, టి. ఆర్. వెంకటరాయ అయ్యరుగార్లు నిన్నటికోజున (9-8-17) హైకోర్టు వకీళ్లుగ నెన్నుకొనబడిరి.

తిపాలు:— ఇంగ్లాండువకు బంపబడు ఉత్తరములు మున్నగునవి చెన్నపురినుండి రేపు (11-8-17) సాయంకాలము పంపబడును.

బిసెంటుమ్యు సిద్ధి:— బొంబాయి బ్లావట్టి లాడ్జి వారు 1000-0-0. వెంకటే మొత్తము 38937-11-5. మొత్తము 10-8-1917 వ తేదీకి 40974-6-0

సెలవు:— చెన్నపురి కార్పొరేషను ఆధ్యక్షులు మెలూనిగారికి 5 వారములు సెలవొసగబడి వారి స్థానమున పని చూడుటకు గివిన్యా ఆఫీసురు విజయరాఘవాచారి గారు నియమింపబడిరి.

ఒక సవరణ:— శ్రీవిక్టోరియా పుస్తక భాండాగారము భర్తవకీల మందిరము అను శీర్షిక క్రింద భాండాగారము వారు వ్రాసిన రేఖలో గద్వాల సంస్థానములో అనుటకు బదులు కర్నూలు జిల్లాలో అని చదువలయునని కార్యదర్శి గారు మరల మాకు వ్రాసిరి.

శ్రీలసమావేశము:— పశువాకము హైకోర్టులో గల పార్వతీతథనమునందు యీ నెల 11వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు శ్రీలసమావేశము జరుపబడును. పండిత కృష్ణ వేణుగృ, మిన్ సుందరయ్యగార్లు ఉపన్యాసములు నుడివెదరు. శేషగిరి అయ్యరుగారి సతి సభాధిపత్యము వహించెదరు. శ్రీలసమావేశము సభకు రానవ్వలు.

ఆర్యవైశ్యముహాసభ:— ఆర్యవైశ్యముహాసభ రాజధాని ఖండపు కార్యదర్శులగు పొత్తూరి అయ్యన్న సెట్టి సాను వెంకటాచలంశెట్టి తాము వైశ్యనిద్యార్థి ఫండునిమిత్తము ఈదిగువ వివరింపబడిన ప్రకాము చుదాలు వందనపూర్వకముగా పుచ్చుకొంటిమని తెలియజేయుచున్నారు. తాతా నాగయ్య శెట్టి (1వ దసా) రు 250-0-0, శేష ఆర్. నమ్మా శ్యామశెట్టి (1వ దసా) 500-0-0, నూరి శెట్టి అశ్వార్యశెట్టి రు 500-0-0, వాసా బాలయ్యశెట్టి రు. 500-0-0, శ్రీమతి లక్ష్మార యెంగయ్య రు 30-0-0, మంకాయల కుప్పయ్యశెట్టి రు 100-0-0, కిరాం రాయచంద్రరావు (1వ దసా) 100-0-0, తాతా చల్లపిల్ల శెట్టి (1వ దసా) రు 200-0-0, ఈగా వేంకట కృష్ణయ్య శెట్టి అండునమ్మవారు (1వ దసా) రు 200-0-0, మొత్తము. రు 2380-0-0.

క్రిందటి గురువారమునాడు సమావేశమయిన సామాన్య పంజాబు జాతీయ సభాసంఘసమావేశ సమయమున రాజాపు దేశంబరు నెలలో కలకత్తానగరమున సమావేశము కానున్న భారత జాతీయ మహాసభకు ఆనిబీ సెంటుగా రధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఇండియాలో ప్రవేశించిన వెంటనే వీరు చేసినది గొప్పనేరమగుటచే దొరతనమువారు వారిని నిర్బంధావాసమున నుంచిరి ఇదట నాగుభవించిన కష్టముల నన్నిటిని తెలుపుచు తాము అవివేకముగ ఇట్టి ఘోరకృత్యమును గావించి యత్నించి నందులకు పశ్చాత్తాపము నొందసాగిరి. వీరు పిన్నవయస్కులగుటచేతను, లోకానుభవము లేకుండుటంతేని సంగతినగు జాగ్రత్తగా యోచించి వీరి తరపున విన్నవించినవారిని సన్మానముతో నాదరించి వీరిని లెప్టి నెంటు గవర్నరుగారు తమిళుచు ఇట్టి వ్యక్తుల నియమించిరి:—

(1) ముందు దుష్ప్రవర్తన తేకుండగ నుశీలముతోనుండ గలందులకు కొంతభరావతును కట్టవలెను. వీరిని వీరి బంధువులు కట్టవలెను. వీరు తమ స్వగౌరవములను వదిలిపోకూడదు. పూర్వము చదువుకొన్న కిరాళాలయందు మరల వీరు విద్య నభ్యసించరాదు. దొరతనమువారి నిబంధనల నన్నిటిని రద్దుజేయువరకు వీరు ప్రభుత్వోద్యోగమున ప్రవేశించకూడదు.

నేటి వాతావరణ స్థితి:— వాయుభారము మరల అభివృద్ధి నొందినది. రాజధాని యుత్తరభాగమునందే త్వరగా వృద్ధియయ్యెను. ఇదివఱకు కంటే ఇప్పుడే వాయుభారము న సమస్థితి కలుగుచున్నది. కాని వాయుమండలము నందు కొంతమార్పులు మఱల కనబడు నూచనలుగలవు. రాజధాని దక్షిణభాగమునందు వాయువువేరిపడితల వీరుచున్నది. ఉత్తరమునందు వాయువు వైర్మతి ముఖముగ వైనను, పశ్చిమముగ వైనను వీరుచున్నది. కల్లికోట, కాగ్వార్, సేలములయం పీ యుదయము వాచువునందు చలనములేదు. మధ్యమోష్టము అక్కడక్కడ వర్షము కురిసినచోట్ల తగ్గినది. ఉత్తరసర్కారులందు తప్ప ఇతర ప్రదేశములందు పగటిముష్టము సాధారణ స్థితి కధికము గాగలదు. నిన్నటిదినము కడపయందు 100 (పా) డిగ్రీల యుష్ణమండెను. ఉత్తర సర్కారులందు 89 డిగ్రీలకు తక్కువ యుష్ణముండినది. నెల్లూరు, నాగపట్నం, తిరుచనాపల్లి, మధురలయందు 98 డిగ్రీలును, చెన్నపురి పుదుక్కోట లందు 97 డిగ్రీలునుండెను. గూడలూరు, వెల్లూరు అంతర్రూరు సేలములందు 95 నుండి 98 కఱకును, బల్లారి కర్నూలు లందు 90 డిగ్రీలు నుండెను. మలబారునందు రాత్రిముష్టము తక్కువగా నున్నది. వాయువునందాద్రౌళి లధికమైనది మేఘములుదట్టుముగ నున్నవి. మంగుళూరునందు తప్ప పశ్చిమతీరము నందు కొద్దిగవర్షించినది. మంగుళూరునందు 3½ అంగుళము వర్షించెను కర్ణాటకము, కర్నూలు నెల్లూరునందు అత్యల్పముగ వర్షించినది.

మా॥ మజరలు హకుగారికో సంభాషణ

మా॥ హకు గారు నిన్నటి యుదయమున నుదకమండలమునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. నిన్న మధ్యాహ్నము న్యాయించియా సత్రికా ప్రతినిధి వారిని సందర్శించెను. నేను పాట్నా నుండి హైదరాబాదుకు బయలుదేరినపుడే ఉదకమండలమున కేగి బీసెంటుమ్యుగారిని సందర్శింపవలెనని నేను సంకల్పించితిని ఆమె కస్టమర్ గానున్నదని వాడివద్దని ఆమె యుపచర్యకు శ్రీలు బాగుగా ను ప క రి . తు ర ని త ల చి నా భాగ్య ను గూడ నేను హైదరాబాదు నుండి ఉదకమండలమునకు తీసికొనివచ్చితిని. అనిబీసెంటుమ్యుగారి స్థితి చాల సంతాపకరముగ నున్నది. మార్పు విపరీతముగనున్నది. నేను మొట్టమొదట 28 వత్సరముల క్రితము విద్యార్థిగా ఆంగ్లదేశమునకు వెల్లిగదిమొదలమెను బాగుగా నెరుగుదును. ఆమె నిరంతరమును ఆరోగ్యవతియై యుత్సాహము కలిగియుండుట నేనెరుంగుదును. గత డిశంబరునెలలో నేకాసీ లక్ష్మీ నగరములకు మధ్యనొక స్టేషనులో రైలులో ప్రయాణముచేయుచు తన బండినుండిదిగి ఆమె కాలి నడకను మరియొక బండిలోనున్న కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు అంబికాచరణముజూ దారుగారిని చూచుటకు వెల్లిగిరినంతటి ఆరోగ్య దశయందుండెను. బండికడుమారముగ నుండెను బండిచాల సేపు నిలువయుండెను. మే మిరువురమును నడచి వెళ్లుటలో నేనామేతో సమానమగు వేగముతో నడచ జాలక పోతిని. నేనా సంగతినపుడే ఆమెతో చెప్పియుంటిని. వార్షిక్య దశయందున్న ఆమె ఆరోగ్యమునకును యావనమునందున్న నా ఆరోగ్యమునకును అంతటి వ్యత్యాసము కనబడెను. కాని నిన్న నుదకమండలమున నేనామెనుమాడగ నామెచాల సీర సస్థితి యందుండెను. ఆమెవిస్తారము నడువలేకుండెను. ఆమె చాలకృశించి యుండెను. దీనికంతకును మానసికస్థితియే కారణమగును నిరంతరకార్య పరతంత్రయగు నామెకార్య తత్పరతక్కుమాగుగా నభ్యంతరము కలుగుటచే నిట్టి స్థితి కలిగియుండును. మరియు నది మిక్కిలి తేమగల ప్రదేశమగుటచే నామెకట్టి ఆవరణ మలవాటుకాని కతమున బాధమంతరహేయ్యగు నున్నట్లుతోచుచున్నది. సాధ్యమగుంత శీఘ్రముగ నేనీవిషయమును ఇండియా దొరతనము వారికి తెలుప గోరెదనని మజరలుహకుగారు నుడివిరి.

రాత్రి సముద్రపుగట్టున నడచుట:— యనోంజన్ గుహ. యశ్చంద్ర కుమార సేక గుప్త అనువాక లిడణును సాయంకాలము 6 గంటలపైని తమ గృహములు నిడిచి బైటకు పోగూడదని ఆజ్ఞ చేయబడినది. వారు ఒకనాటిరాత్రి ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించి 9 గంటల సమయమున సముద్రముగట్టున పవారీచే యుచుండిరిని వారిరువురపై కేసుచేయబడినది. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

126

చిన్నపురుగులు.

176

వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రెవై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వల గలుగును.

పాతకులారా! ఈ పురుగువలె రేయింబవళ్లు విధి విరామములేక మీరు పనిచేసినచో మీ మీ గృహములలోని కీల కొట్టెల్లంగారుతో నింపబడియుండును.

శ్రీ తీరికలేక పనిజేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునకు, అతివ్యాప్తికయి పేరొందిన తేనెటీగ సహకారిగ నుండగల బంటు. చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరోధక నిష్పంధ ద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఈ పేడించిన ఆచరణముననే బట్టతల వారిలో సహధ్యాయి గావలసినవైనను. కావున నిట్టి పరమశ్రేష్ఠువును

కామినియా నూనె

సహాయమున సంహరింపుడు. చుండును బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రెచుండును పోగొట్టును. తలకట్టుకు మరింత నుగంధద్రవ్యము.

ఈ రీతిని నకలు నూనెలను తయారుచేయువారి మోసమున పడకుడు.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. రు. 0-4-0
8-కి రు. 2-10-0 వి. పి. రు. 0-7-0

డి చి త్త ము.

ఈ నుగుణముల రుజువుపరచుటకయి, ఆర్థశాస్త్రీజి పంపుకొనవారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత నూనె గల సీసా ఉచితముగా బంపబడును.

పోలు ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం 155, జుమ్నాచునీడు పిడి, బొంబాయి.

మద్రాసుజెంట్లు:— మహతాపురమత్తంమానీ, 29, వై నాబజారురోడ్, మదరాసు.

ప్రకటన.

గుంటూరు అగడడోపేట శ్రీ సనాతన ధర్మమండలి వారికాపాతశాలలో నుపాధ్యాయ స్థానములకు

- (1) కుటుంబని, సంగీతము, డ్రిల్లునేర్పుట తెలిసిన ప్రయత్ని పరీక్షలో కృతార్థురాలయిన యొక శ్రీయును
- (2) సంస్కృత భాషాజ్ఞానముగల వయస్సు మీరిన మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలో కృతార్థుడైన యొక పురుషుడను కావలెను.

వయస్సు, విద్యాప్రావీణ్యతలు, దరఖాస్తుదాస్తు కొరకు నభవ జీవితములు తెలుపుచు యోగ్యతా పత్రికలతో వెంటనే దరఖాస్తులు ఈదిగున సంతకము చేసినవారికి 15-8-17 తేది లోగా చేరులాగు పంపుకొనవలెను.

ఏకా లక్ష్మీనరసింహం

కార్యదర్శి.

నిర్మల మైన

మలబారు సారాయి

(కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిదొందబడినది)

కొలంబో అరక్ వలెనే, ఇది మలబారులో సిద్ధముచేయబడినది.

బహు నిర్మలమయినది. ఆరోగ్యకరమయినది. డజను కాలుగాలను బుట్లగల పెట్టెలుగ అమ్మబడును.

విడి సీసాలు అమ్మబడవు.

యన్. పి. సారథి, అందుకో, మదరాసు. (826)

రిజిస్టర్డ్.

తామ్రమైనము

[రిజిస్టర్డ్]

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని రుజువు పర్చుకల సమర్థులకు 100-0-0లు యినాం

గుణమియ్య నీ యడల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము తిరిగి యిచ్చి వేనెదము.

అన్ని చర్మరోగములకు, మచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధావధము. ఇది యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమాత్రము నయినను తీర్చించిన నుభివ్యాధులచే కలుగు వాధల నయినను రాను వాణిమునలె ఖండించి యావనవంతులగా జేయును.

1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0 2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0

సకము బుడ్లున్న ఇవ్వబడును. యన్. పి. యన్. రాజు అండు సన్స్ (778) 27, ఎలిఫెంటు గేటు పిడి, మదరాసు. (బాంచి:—లక్ష్మీనరసాపురం అనపర్తిసోబ్బ, గోదావరిజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

(పద్య కావ్యము.)

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదమైదివి పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? కలశేవము లేక కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లున్నాయో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు. శ్రీమిగుల సులభము. 900 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్రమున్నవి. వెల 5-0-0. కర్నూలు వేత్త.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

శ్రీ:— సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము 2000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములనై అచ్చు. కాలికో లైండు ధర రు 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

(52) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ తెలుగుపండితుడు, ముద్రినిసిఫిక్ హైస్కూలు, కడప.

గోదావరీతీర్థములకు వచ్చు: ఐనోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

అపకృష్టపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కిరీటమువంటి వుండు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను ఎండలు, ప్రాతనోప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కనకపాదసారసవరిల్లా గుణమిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను పథ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. వీరముండలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారైసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రకరమును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 కోజులవరకు మండటకు 4 షెన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

(ప్రొప్రైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No. 2. BOMBAY,

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO. Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients. Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man. Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—

ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATA, A.

పింగళ సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

నలసంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోర సంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞాన దాయకము లగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయులు లగు ౦౦ గుల దేశశకుములును మహాజనులవటము లును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాగితములపై చక్కగ ముద్రితము.

ర. అ. ప.	
ఆంధ్రదేశపత్రిక సంవత్సర చందావారులకు	0 8 0
,, ఆర్ధసంవత్సర	0 12 0
,, 8 మాసముల	1 0 0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర	1 0 0

కాగితముల కలవును తేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటువలన కలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు. 2 0 0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, పోస్టుఖాన్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

TRY ONCE! TRY ONCE!!

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm

PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE Sold Everywhere.

Our Catalogue sent free on application. APPLY FOR DETAILS:--

AMRUTANJAN DEPOT, BOMBAY & MADRAS.

